1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 347. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, DECZEMBER 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . . 20 frt. | Egy negyedévre 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

Az uj főispáni jog.

A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnapi ülésében szövegezte a biróságok megrendszabályozásának módozatait. Végre is törvénynyé akarják tenni azt, a mitől Magyarország minden jogásza tartott; törvénynyé a közvélemény minden hivatott tényezőjének ellenzése daczára. A közvélemény egyhangu nyilvánulása mindenkor siket fülekre talál a kormánynál; kétszerte inkább a jelen esetben, midőn a kormány hatalmi terjeszkedéséről, a végrehajtó hatalom tulkapásairól van szó. Maholnap felvethetjük a kérdést, hogy Magyarország jogállam-e, a hol független biróság itél a törvények és benső meggyőződése alapján; avagy pedig rendőrállam, hol az igazságot a hatalmi tényezők ujjmutatása és óhajtása után mérik?

Tisza Kálmán a főispáni hatalom kiterjesztését a magyar nemzetiség s a magyar állameszme elleni agitáczió alapján vonta be a törvényhatóságokról szóló törvényjavaslatba. Valóban, a jogczim ügyesen van megválasztva, mert e két eszme megerősitéseért és veszélyeztetéseért a legmesszebb menő engedményekre hajlandó minden magyar hazafi. A közvélemény azonban nagy visszahatásánál fogva, rögtön, mintegy ösztönszerüleg felismerte, hogy a magyar nemzetiség elleni erős agitáczió veszélye csak tetszetős jogczim, mely a már szemet szuró birói függetlenség megnyirbálására van kikoholva.

Mi czélja, mi czime van a nemzetiség elleni izgatás miatt való erős védekezésnek, az ország dunántuli megyéiben; mi czime van az alföldi magyarság megyéiben, a hol nincs nemzetiségi kérdés és a hol a folyton terjedő és erősbülő magyarság mellett ily agitácziónak a jövőben sem lesznek és lehetnek érezhető jelenségei? Mi czélja van ily irányu védekezésnek a biróságok irányában az ország ama részeiben, a hol tényleg van nemzetiségi kérdés, mikor a tanitók, a papok, a körjegyzők és mindama közegek megrendszabályozására és ellenőrzésére nem történik semmi? a kik pedig állásuk és hivatásuknál fogva a köznéppel inkább érintkeznek s igy sokkal hatályosabban izgathatnak a magyar állam és a magyar nemzetiség ellen, mint a birák? Miért veszélyesebb a birójában tárgyaló aljárásbiró izgatása, mint a magyarság ellen szószékéről gyülöletet prédikáló pópáé? miért akarja a kormány jobban ellenőrizni a kollégiumban ülő birót, kit társai mindenkor leszavazhatnak, mint a körjegyzőt, ki kerületében folyton bujtogathat? Azért, mert a biróság, nem egyszer — törvénykönyvvel kezében — a hatalom birlalóinak intencziói ellenére kedvezőtlen itéletet hozott, s mert függetlensége érzetében a választásoknál nem volt a kormány alázatos támogatója és eszköze. Hinc illae lacrimae! Ezért csorbát üt a kormány a legelemtárisabb állami alapjogokon, ha kell, — mint az eset tanusitja — a birói függetlenségen is.

Előttünk fekszik ama famózus szakasz, mely az 54-ik §. helyett szövegeztetett. Nézzük először abban a juridikai befolyást. A főispán felvilágositást kérhet a büntető törvénykönyv II-ik részének I—VI. és XLI. fejezeteiben, valamint a kihágási büntetőtörvénykönyv II. részének I. és II. fejezeteiben foglalt büntető cselekményekre vonatkozólag. Vagy is a felségsértési, hütlenségi, lázadási, a fegyveres erő elleni büntettekben, az állam és a hatóságok elleni kihágási ügyekben, le — egészen a fáklyásmenetek és kivilágitások tilalmáig. Felvilágositásokat kérhet végül a hatóság elleni erőszak és az alkotmány és a hatóság elleni izgatás büntetteiben.

Nos e két utolsó minőségü büntett üldözésében való befolyás által van leginkább elhintve a törvénytelenségek magva, mert ezek az elősoroltak közül leggyakoriabbak közé tartoznak.

Képzeljük az esetet a törvényhatósági tagok, vagy a követválasztások idején. A kormány meghagyja a főispánnak, hogy megyéjéből ennyi és ennyi kormánypárti képviselőre számit. Az ellenzéki választóknak összetüzése egy hatalmaskodó szolgabiró intézkedéseivel; vagy a jelölt és az ellenpárt egy kritikai felszólalása a hatóságok irányában és meg van alkotva a hatóság elleni erőszak vagy az izgatás bűntenye. — Ez megtörtént eddig is; de ott volt a független biróság és ezen megtörött a hatalom fenyegetésével való korteskedés. Ezentul azonban a helyzet már nem lesz oly biztos. Mert történetesen a vizsgálóbiró, az itélőbiró, vagy a kir. ügyész folyamodik előléptetésért. A főispán figyeli az intézkedéseket, sötét árny ként mögötte lebeg az ajánlás joga. A végrehajtó hatalom napjainkban sulyt is tud kölcsönözni jogainak. És a törvénykezés közegében megindul a hivatali kötelesség és lelkiismeret harcza, a magán ember érdekének harczával. A melyik erősebb, az győz.

A törvény egvenes intézkedése kisértésbe hozza a biróság közegeit, kik megesküdtek, hogy «félre téve minden kedvezést», itélendenek. S mi bizunk biróságainkban, hogy minden megpróbáltatás, a hatalom minden praktikája ellenére és daczára, ugy fognak cselekedni. Ennyit e két közbüntényről.]

A mi a többi, az állam ellen intézett s föntebb elősorolt bűntények körét illeti, azokra is van szavunk. A főispáni jog befolyása e téren, a közigazgatási bizottság tárgyalásainak folyamán, a belügyminiszter által ugy lett oda állitva, mintha ezen az állam érdekét oly kiválóan érintő ügyekre nézve, a kormánynak nem lett volna semmiféle befolyása; holott ennek hiánya gyakran az állam legvitálisabb érdekeit veszélyezteti. A dolognak ily szinben való feltüntetése nem felel meg a valódi tényállásnak. Nincs ország és nem is lehet állam hatalmat képzelni, mely a maga, az államfensége ellen intézett merényletekre ne forditana nagyobb gondot, mint a magántermészetü gonosz cselekedetekre. Magyarországban is a királyi ügyésznek törvényileg megparancsolt kötelessége volt és még ma is az, hogy a kiváló fontosságu ügyekben ő tegye meg az igazságügyminisztemek ama jelentéseit, melyeket ezután a főispán fog hozzá intézni.

E jelentéstétel a királyi ügyész kezében nem veszélyeztetett érdeket, mert a kérdés — mint eminenter jogi kérdés — természeténél fogva, első sorban jogi szempontból biráltatott meg. Az igazságügyminiszter azonban nem képes természetes jogainak védelmére kelni s igy e természetü ügyek megitélésénél nem a törvényesség, hanem a hatalmi érdek kérdése lett a döntő. Igy meg van támadva a kormány által törvénykezésünk is. Quousque tandem?

Budapest, decz. 17.

A főrendiház holnap, e hó 18-án, d. e. 11 órakor ülést tart. Napirenden van az indemnityről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A párbér-vita.

«A párbér jogi természete» czim alatt *Kováts Gyula* táblai biró tollából egy majdnem nyolcz ivre terjedő füzet hagyta el ma a sajtót. A füzet megirására *Timon* ujabb felszólalása s az adott alkalmat, hogy a párbér kérdése legfőbb biróságunk előtt elvi jelentőségü döntés hozatalának czéljára tárgyaltatik.

Timon és Kováts irodalmi harcza a párbér felöl már korábbról is ismeretes. Mig az előbbi azt kizártnak látta, hogy a párbér dologi teher lehessen, Kováts éppen erre az álláspontra állott. Innét a két vélemény közötti nagy ellentét.

Kováts jelen füzetében először is azt a kritikát közli, melyet Timon Ákosnak azon munkája felett irt, mely ilyen czimen jelent meg: «A párbér Magyarországon», s a mely kritika először a «Magyar igazságügy», ezen jeles jogtudományi folyóirat folyó évi márcziusi füzetében jelent meg.

Tudvalevő, hogy e birálatra Timon ép mostanában felelt egy önálló füzetben ily czim alatt: «A párbér jogi természete.»

A Kováts füzetének második részét a Timon feleletére adott válasz képezi. mely a füzet tartalmának javát teszi. A párbér jogi természetének felderitése az, a min szerző válaszában fárad s a párbért, mint dologi terhet állitja elénk. A nagy gonddal irott válasz, mely négy fejezetből áll, a polemiában erősnek bizonyul. Valójában mi sem alkalmasabb a párbér jogi természetének felismerésére, mint Timon és Kováts vitájának figyelmes olvasása. A válasz első fejezete arról szól, hogy a párbér nem közjogi, de magánjogi természetü követelés. A második fejezet a dologi teher kérdésével foglalkozik behatóan. A harmadik fejezetben a protestánsok és a görög keletiek párbérmentessége, a negyedik fejezetben pedig az adatik elő, hogy a párbérviták elintézése nem közigazgatási, de birói utra tartozik. Azt mondanunk sem kell, hogy szerző és Timon között mindegyik kérdésre nézve nagy az elvi ellentét, ha abban meg is egyeznek, hogy ugy a protestánsok, mint a görögkeletiek mentesek az alól, hogy a katholikus papnak párbért fizessenek.

A füzet utolsó része ily czimen szól: A párbér a kuria előtt.

Itt tulajdonkép arról van szó, hogy az ellentétes felfogások közül melyiknek adott a kuria igazat. Kováts először is azt látja a kuriának a lapokban közölt határozatából, hogy a kuria a párbért nem tekintette közjogi természetü egyházi adónak, de magánjogi követelésnek. Szerző még azt is kiolvassa a kuria határozatából, hogy a kuria nem mondta volna ki elvileg, hogy a párbér nem lehetne dologi teher, sőt ezt a felfogást a kuria határozata egyenesen megengedni látszik. Természetes, hogy a kuria határozata részletesen majd akkor lesz megvitatható, ha a kuria határozata a határozat okadatolásával együtt hivatalosan közzététetik.

Ez fog csak a vitának véget vetni. Addig is, mig ez megtörténik, Kováts füzete, mint igen tanulságos vitázó irat tesz számot, mely a kérdés tudományos felfogására nézve a vita eldöntése után is maradandó becscsel fog birni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése decz. 17-én.

I.

A karácsonyi és ujévi szünetek előtt a képviselőház ma tartotta utolsó ülését, mely után a képviselők hazatérnek otthonjukba, hogy élvezzék a pihenésnek és az ünnepeknek gyönyörüségeit. A főrendiházi törvény 22-ik szakaszának végrehajtásáról szóló törvényjavaslat végleges megszavazása után a 17-ik sorj gyzékben foglalt kérvényeket tárgyalták. Az anyakönyvek vezetése tárgyában beérkezett kérvénynél *Gajáry* előadón kivül *Ónody* Géza, *Madarász* József és *Tisza* Kálmán miniszterelnök szólaltak fel, mire a Madarász módositásával elfogadták a kérvényi bizottság módosítványát. Maros-Tordamegye közönségének az italmérési jog szabályozása tárgyában beadott kérvényét Pogány Károly pártolta. Egyébiránt a kérvényeket a bizottság javaslatai értelmében intézték el. Az ülés végén az elnök boldog ujévet kivánt a képviselőknek, mire a ház az elnök éljenzése közt szétoszlott.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők:* Rakovszky István, Tibád Antal, Törs Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Fejérváry Géza br., Pauler Tivadar.

Az elnök: Bemutatja Mednyánszky Ede b. Szepesmegye löcsei választó kerületében megválasztott országos képviselő megbizó levelét. Az állandó igazoló bizottságnak adatik ki. Bemutatja a függő államadósságot ellenőrző országos bizottság értesitését, mely szerint a függő adósságot ellenőrző országos bizottságba a főrendiház által kiküldött Zichy Henrik gr. ujra a bizottság elnökévé választatott meg. Tudomásul vétetik. Bemutatja Molitarise Mihály volt pénzügyőri fővigyázónak kérvényét, melyben előbb viselt fővigyázói rangjának visszaadása mellett, a pénzügyőri testületbe leendő ujra való fölvétele iránt esedezik. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Krajcsik Ferencz előadó: Benyujtja a képviselőház mentelmi bizottságának jelentését becsületsértés vétségével vádolt Fornszek Sándor, továbbá Herman Ottó és Ugron Gábor képviselők mentelmi ügyében. Bemutatja ugyanezen bizottság jelentését párviadal vétségével vádolt Bethlen Gergely gr. és Bartha Miklós képviselő mentelmi ügyében.

A jelentések annak idején napirendre tüzetnek.

A ház többsége ezután harmadszori felolvasás után végleg megszavazza a főrendiházi törvény 23-ik §-ának végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot.

Következik a **17-ik sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása**.

Liptómegye közönsége Nógrádmegye közönségének hasontárgyu feliratát pártolván, az izraelita vallásu hitfelekezet anyakönyveinek rendes vezetését biztositó intézkedések megtételét és annak elrendelését kéri, hogy vallásfelekezet és nemzetiségre való tekintet nélkül az anyakönyvek hivatalos példányai magyar nyelven szerkesztessenek.

Gajári Ödön előadó: A kérvény első részére vonatkozólag, tekintettel ama körülményre, hogy a vallás- és közoktatási miniszter f. é. november 13-án kiadott körrendeletével ezen ügyet teljesen rendezte, a kérvényi bizottság határozathozatal szükségét nem látja, A kérvények második részét illetőleg a kérvényi bizottság ama határozati javaslatot terjeszti elő, hogy adassék ki a kérvény a vallás- és közoktatási miniszternek.

Ónodi Géza: A mi a kérvény első részére vonatkozó megjegyzését illeti, az előadónak nevezetesen, hogy az izraelita anyakönyvekre vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletében már intézkedések foglaltatnak, ennélfogva ujabb határozatát a háznak erre vonatkozólag az előadó szükségesnek nem látja. azt a megjegyzést teszi, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletében nem a czélnak megfelelő kellő intézkedések foglaltatnak. Ugyanis a miniszter akként rendelkezett, hogy az izraelita anyakönyvek vezetésére képesitett az oly egyén, ki négy osztályt végzett. Épen a a jogegyenlőség elvéből kifolyólag minden hitfelekezetre vonatkozólag alkalmaznunk kell az egyenlő képesitések felállitását. Ma nincsen Magyarországnak egyetlen egy vallásfelekezete sem, a hol az anyakönyvek vezetése, a nagy horderejü és az állam érdekeibe mélyen belevágó fontos okmány vezetése csak ily alacsony kvalifikáczióhoz volna kötve. Mindenütt a lelkészek vezetik azt és pedig eskü szentsége alatt, egyedül az izraelitáknak volna meghagyva a vallás- és közoktatási miniszter ur kegyes rendeletéből ama előjog, hogy az ő anyakönyveik csak 4 osztályt végzett egyén által vezettessenek. Ha a multba visszatekintünk, ama visszaéléseket, melyek az izraelitáknál tapasztalható hiányos anyakönyv vezetésből származnak, bővebben ecsetelni sem kell. Elég, ha egyszerüen rámutat az állam egyik legpraegnansabb érdekére, a katonaállitásra, az ujonczozásra. Mindenki előtt ismeretesek ama óriási mérvü zavarok, melyek az anyakönyvek vezetéséből kifolyólag az izraelita hadkötelesekre nézve előfordulnak. Ennélfogva az előadó megjegyzését egyátalában el nem fogadhatja és kéri a házat, ugy az állam érdekeinek megóvása, mint a jogegyenlőség szempontjából, utasitsa a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy az izraelita anyakönyvek vezetését, illetőleg egy a czélnak megfelelőbb intézkedést tegyen, mint az előadó által emlitett rendeletében foglaltatik.

Madarász József: A kérvény második részére nézve azt a véleményét fejezi ki, hogy czélszerü volna, ha Nógrádmegye ama kérvénye, hogy minden felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül az anyakönyvek ezen tul a hivatalos magyar nyelven vezettessenek, nem egyedül a vallás és közoktatásügyi miniszternek, hanem a miniszterelnöknek és általa az összes kormánynak adatnék ki, hogy azután a kormány fontolóra venné az 1868-ban hozott nemzetiségi törvénynek ama szakaszát, mely jónak látta megváltoztatni a rendi tábla által már jóval 1848 előtt Magyarország érdekeinek megóvása tekintetéből hozott ama rendelkezést, mely elrendelte, hogy Magyarország egész területén az anyakönyvek hivatalosan magyar nyelven szerkesztessenek. Véleménye tehát az volna, hogy e második részre vonatkozólag ama határozat hozatnék, hogy a miniszterelnök utján kiadatik a kormánynak. Ha az előadó ezt nem fogadja el, a szónok kénytelen lesz ez irányban inditványt beterjeszteni. (Helyeslés balfelől.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: A kérvényi bizottság javaslatának első részéhez nem kiván szólani; meg van róla győződve, hogy a képviselőház megfontolván a körülményeket, a kérvényi bizottságnak véleményét változatlanul el fogja fogadni. (Helyeslés.) A mi a javaslat második részét illeti, az ellen, hogy ha egyszer ilyen kérvény van, az a miniszterelnök utján az összes miniszteriumhoz utasittassék, nem tesz kifogást, mert a kérdés igen fontos; (Helyeslés.) de azt kénytelen megjegyezni, hogy épen azért tartja fontosnak, mert egy olyan törvénynek, mint a nemzetiségi törvény, épen ama szakaszát, mely a legalsóbb rétegekben legközelebbről érinti az embereket, megbolygatni bizony nagyon megfontolandó dolog lesz; de ismétli elfogadja, hogy az összminiszteriumhoz utasittassék. (Helyeslés.)

A ház elfogadja a kérvényi bizottság határozati javaslatát a Madarász József módositásával.

Az italmérési jog arányositását illetőleg a közigazgatási hatóságok illetékességének visszaállitását a közigazgatási uton jogérvényesen végrehajtott italmérési jogarányositások respektálására vonatkozó intézkedések megtételét és a kisebb királyi haszonvételek már többször kilátásba helyezett törvényhozási uton való szabályozását még a jelen ülésszakban eszközöltetni kéri.

Gajáry Ödön előadó: A kérdés első és második rérészére nézve a kérvényi bizottság ama nézetben van, hogy kuriai döntvénynyel szemben törvényhozási határozatot provokálni egyáltalán nem szükséges, annyival kevésbbé, minthogy azon kuriai döntvény második bekezdésében azon cautelák is, melyek iránt Tordamegye közönsége kérelmez, bennfoglalvák. A kérvény harmadik része, vagyis arra vonatkozólag, hogy az italmérési jogra nézve törvényhozási uton intézkedés történjék, a kérvényi bizottság a kérvényt kiadatni véleményezi a belügyminiszternek. (Helyeslés jobbfelől.)

Pogány Károly pártolólag szólal fel a kérvény mellett. Szól az erdélyi birtokviszonyokról, s jelzi az irányt, mely szerint az intézkedések szükségesek. Kéri a kormányt, hogy minél rövidebb idő alatt adjon határozott utasitást a jelzett irányban a törvényszékeknek, egyszersmind a kérdésnek törvényhozási uton való szabályozása iránt intézkedjék, különben oly zavarok érik az erdélyrészi birtokosztályt, melyeknek igen sulyos következményei lehetnek. (Helyeslés.)

A sorjegyzékben foglalt többi kérvényt a bizottság határozati javaslata értelmében intézték el.

Az elnök: A kérvények sorjegyzéke és a napirend is le van tárgyalva. (Éljenzés!) A ház tegnap hozott határozata értelmében érdemleges ülés ez évben nem fog tartatni. A főrendiháztól átérkező üzenet vagy bizottsági jelentés átvétele végett esetről esetre fog az elnökség ülést hirdetni. Még csak az az észrevétel van, hogy ha a főrendiháztól valamely törvényjavaslatra nézve oly értesités jönne, hogy az változtatás nélkül elfogadtatott, akkor az természetesen mint a két ház egyenlő határozata által elfogadott törvényjavaslat legfelsőbb szentesités czéljából fel fog terjesztetni. (Helyeslés.) Több érdemleges ülése a háznak nem lévén, mielőtt az ülést bezárná, felhasználja az alkalmat arra, hogy a ház tagjainak boldog ünnepeket és boldog ujévet kivánjon. (Zajos felkiáltások: Éljen az elnök!)

Az ülés végződik d. u. 1 óra 15 perczkor

A köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat.

A képviselőház közigazgatási bizottsága Tisza Lajos gróf elnöklete alatt tartott mai ülésében folytatta a köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A főispán kivételes rendkivüli hatalmát a renitens tisztviselőkkel szemben szabályozó — az utóbbi ülésen függőben maradt — rendelkezéseket (62. §.) *Tisza* miniszterelnök változatlanul megtartani kéri.

Dárday előadó ama megtoldást hozza javaslatba, hogy a főispán által elmozditott tisztviselő «esetleges nyugdijigényeinek kérdése a törvényszerü fegyelmi eljárásnak tartatik fenn».

Grünwald kimondandónak tartja, hogy az itt szóban forgó esetben a fegyelmi eljárási törvény szabályai nem alkalmaztatnak. Ha a főispán által helyettesitett tisztviselő a többi tisztviselőkkel egyenlőknek tekintetnek, ez esetleg megterhelné a megyei nyugdij alapot nem a megye által választott tisztviselő javára. Garancziát kell nyujtani arra nézve is, hogy a tisztviselő, ki netalán tévedésből vagy félreértésből függesztetett fel, ha rehabilitáltatik, visszanyeri hivatalát.

Tibád ragaszkodik azon tegnap tett inditványához, hogy a főispán fegyelmi eljárás nélkül ne mozdithassa el a renitens tisztviselőt. A helyettesitett egyének jogairól s kötelességeiről nem kell itt emlitést tenni, mert azok nem tekinthetők a megye által választott tisztviselőknek.

Tisza miniszterelnök megjegyzi, hogy az itt szóban forgó rendelkezések az eddigi törvényben is meg voltak és semmiféle konfliktust nem vontak maguk után. Ha ily rendkivüli viszonyok beállását feltételezzük, illuzió azt hinni, hogy a rendes eszközök ilyenkor elégségesek lesznek.

Földváry szerint a megyére kellene bizni, hogy szabályrendelettel állapitsa meg, mily elbánás alá esik nyugdij tekintetében az elmozditott tisztviselő.

Tisza Lajos gr. nem akarja a központi hatalomnak az eddigi törvény által adott befolyást egy uj törvényben lazitani s elfogadja a szóban forgó pontot annak kimondásával, hogy a főispán az elmozditott tisztviselőt véglegesen helyettesiti.

Latkóczy azt óhajtja, hogy ily rendkivüli esetben érzékeny legyen a büntetés; nem járul tehát a nyugdij igényre nézve semmiféle biztositás felvevéséhez.

Rónay kimondandónak véli, hogy a főispán által helyettesitett tisztviselőnek nyugdijigénye csak a megye általi megválasztással veszi kezdetét.

Tisza miniszterelnök legjobbnak tartja a javaslat rendelkezéseinek változatlan elfogadását, megjegyezve, hogy a renitens tisztviselőre nézve, ha azt hiszi, hogy neki van igaza, nincs más korrektivum, mint a törvényhozáshoz való folyamodás, mert a kormány felhatalmazása alapján járt el a főispán. A nyugdij igényekre nézve ki lehetne mondani, hogy az elmozditott tisztviselő nyugdijigényére nézve ugyanazon eljárás követendő, melyet a törvényhatóság a fegyelmi uton elmozditott tisztviselőre nézve szabályrendeletileg megállapitott.

A bizottság elfogadja a javaslat szóban forgó intézkedéseit Tisza Lajos gr. és a miniszterelnök módositványával.

Ezzel a főispánra vonatkozó szakaszok tárgyalása befejeztetvén.

Grünwald előadja, hogy a főispán felelősségére nézve is rendelkezések lennének felveendők a törvénybe. Hogy a miniszter kötelesség teljesités szempontjából meg van-e elégedve a főispánnal vagy nincs, az az ő dolga; a büntetőjogi felelősség a hivatali bűntettekre nézve szabályozva van a büntetőtörvényben; de a vagyonjogi felelősségről az egyeseknek okozott kárért mitsem szól a javaslat; pedig a főispán is követhet el hatáskörében ily cselekvényeket, mert közvetlenül is rendelkezhetik a megyei közegekkel. S miután minden más hatósági határozatok ellen biztositva van a felsőbb forumhoz való felebbezési jog, nem látja be szóló, miért lennének épen csak a főispán határozatai végérvényesek. Legalább a miniszteriumhoz meg kellene adni a felebbezési jogot, mert egy jogállamban még sem megy, hogy ily nagy hatáskörü hivatalnokkal szemben teljesen védtelen legyen az állampolgár. Szóló kimondaná, hogy a törvényhatósági tisztviselők kártéritési kötelezettségére vonatkozó szabályok a főispánra nézve is érvényesek s hogy határozatai ellen az érdekeltek felfolyamodhatnak a belügyminiszterhez.

Tisza miniszterelnök megjegyzi, hogy a főispán felelőssége a kormánynyal szemben állásánál fogva sokkal nagyobb, mint más hivatalnoké, mert minden fegyelmi vétség nélkül elmozditható. A büntetőjogi felelősségről is van gondoskodva; a főispánnak egyesek konkrét vagyoni ügyeiben nem lévén határozati joga, a vagyonjogi felelősség külön szabályozásának szüksége nem forog fenn, mert mihelyt oly dologban akarna határozni, a mely egyesek vagyoni jogait érinti, már tullépett hatáskörén. Direkt rendelkezése a főispánnak csak a miniszternek rendeletéhez való ragaszkodása esetében s kivételesen csak akkor levén, ha az állam veszélyeztetett érdekei halaszthatlan intézkedést követelnek, a felebbezés külön kimondására nincs szükség.

Tibád sem kiván a felelősségre nézve külön rendelkezést, mert a főispán minden intézkedése ellen megvan mindenkinek panaszjoga a miniszterhez. De a főispán rendelkezései s különösen mulasztásai által okozhat vagyoni károkat, a többi tisztviselők vagyonjogi felelőssége tehát reá is kiterjesztendő.

Dárday előadó kiemeli, hogy a főispán e javaslat szerint csak ellenőrzési s felügyeleti hatáskörrel bir, jurisdictiót nem gyakorol, tehát vagyonjogi felelőssége nem állapitható meg. Csakis az mondandó ki, hogy ha egyesek jogköre a főispán rendeletei által sértetnék, az illetők jogorvoslatot kérethessenek a miniszternél.

Latkóczy szerint ha áll az, hogy a főispán magánosok konkret ügyeiben határozatot nem hoz, nem is okozhat egyeseknek jogsérelmet s nincs szüség rá, hogy a magánosoknak egyenesen jogorvo‧lat adassék: Azért, a mit a miniszter rendel neki, nem ő, hanem a miniszter felelős. Ha mint magán ember okoz valakinek kárt, a köztörvény alá esik, hivatali tényeiért pedig a miniszter felelős s e törvényben további intézkedések nem szükségesek.

Szederkényi szerint az ellenőrzésen s felügyeleten tulmenő hatáskört adtak a főispánnak s most, midőn ezzel szemben a felelősséget kellene szabályozni, azt mondják, hogy a főispán nem rendelkezik, hanem csak ellenőriz s felügyel. Ha az alispán utján intézkedik is, azért mégis ő a felelős, különben az alispánnak mindun-talan remonstrálnia kellene a főispáni intézkedések ellen, nehogy öt terhelje a vagyoni felelősség. S a miniszteri felelősséget sem lehet annyira vinni, hogy a főispán minden törvénytelen tényeért ő tétessék felelőssé.

Grünwald kiemeli, hogy a főispán nem jár el mindig a miniszter utasitásai szerint; az állam veszélyeztetett érdekeiről lévén pl. szó, nincs korlát szabva, hogy meddig mehet intézkedéseiben s ha ő nem felelős, menekülnek a felelősség alól amaz alárendelt közegek is, a kik rendeletét végrehajtották. Az 1883-diki adókezelési törvényben ki van mondva, hogy a megyegyülésen elnöklő főispán esetleg vagyonjogi felelősséggel is tartozik, ha a névszerinti szavazást s a szavazóknak jegyzékbe foglalását el nem rendeli. Ha ez elv egy esetre nézve már kimondatott, még inkább ki kell azt mondani egész hatáskörére nézve.

Tisza miniszterelnök ismétli, hogy soha nem mondta, hogy a főispán vagyonjogi kárt nem okozhat, csak azt, hogy különleges helyzetében nem okozhat oly vagyonjogi kárt, a mely a vagyonjogi felelősség külön szabályozását tenné szükségessé, mert e javaslatban levő jogköre nem olyan, hogy ebből anyagi felelősség származhatnék. Az, hogyha valaki magát a főispán rendelkezései által érdekeiben sértve érzi, a miniszterhez felfolyamodhassék, eddig is meg volt engedve, de ha kivánják, hogy ez ki is fejeztessék a törvényben, szóló nem ellenzi.

A bizottság mellőzi az összes inditványokat.

A megye tisztviselőit felsoroló 64. §-ban a fő- és alszolgabiró elnevezés *Földváry* inditványára főszolgabiró és szolgabiró elnevezéssel cseréltetett fel.

Az alispán jogkörét szabályozó 65. §-ban *Dárday* előadó inditványára kimondatott, hogy az alsóbb közegekre rendbüntetést «az illetők meghallgatása után» alkalmazhat az alispán, — *Latkóczy* inditványára pedig hogy a megye pénztárait az alispán havonkint legalább egyszer «előzetes értesités nélkül» megvizsgálja.

A főjegyzőre és aljegyzőkre vonatkozó 66. §. vita nélkül elfogadtatott.

A tiszti ügyészekre vonatkozó 67. §-nál

Grünwald helyesli, hogy a tiszti ügyész magán ügyködést átalában ne folytathasson, de nehogy kisebb megyékben, a csekély fizetésre való tekintettel alkalmas egyének tiszti ügyészségre való vállalkozása ki legyen zárva, a miniszternek felhatalmazás volna adandó, hogy egyes esetekben a helyi viszonyokhoz képest kivételt tehessen e szabály alól.

Dárday előadó inditványozza, hogy kineveztessék a tiszti ügyész, a ki csak ugy szakközeg, mint a főorvos.

Szederkényi szerint magából a megyéből kell eredetét vennie a főügyésznek, ki a megye jogtanácsosa.

Tibád szerint a megbizó és megbizott közti természetszerü viszonynyal ellenkeznék a kinevezése a tiszti ügyésznek, ki a megyét magánügyeiben képviseli.

Földváry a tiszti ügyész kinevezése mellett van, mert senkinél sincs oly szükség a függetlenségre a választókkal szemben, mint épen a tiszti ügyésznél.

A bizottság mellőzi a tiszti ügyész kinevezésére vonatkozó inditványt s kimondja, hogy a tiszti ügyész magánügyködést folytathat csak a törvényhatóság előzetes beleegyezésével s csak annyiban, a mennyiben ez-által hivatalos teendőinek pontos teljesitésében nem akadályoztatik s ezáltal hivatalával nem jő összeütközésbe.

A főszolgabiróra vonatkozó 68. §. vita nélkül elfogadtatott, valamint a 69. §. is, mely szerint a többi tisztviselő hatáskörét s a segéd- és kezelőszemélyzet létszámát s szervezetét a megye maga állapitja meg, továbbá a városi törvényhatóság polgármesteréről rendelkező 70. §. is.

A 71. §-nál, mely kimondja, hogy a városi hatóság szervezetét maga a város állapitja meg szabályrendelettel:

Grünwald szükségesnek véli, hogy a tanács szervezete s hatásköre legalább általánosságban a törvény által megállapittassék. Leghelyesebb lenne átvenni e javaslatba a főváros szervezésére vonatkozó törvény ide vonatkozó §§-ainak egy részét.

Stojacskovics helyesli ez inditványt, megjegyezve, hogy a városi szabályrendeletekbe eddig is be kellett venni a fővárosi törvénynek megfelelő rendelkezéseket.

A bizottság hozzájárul Grünwald inditványához.

A 72. §., mely bizonyos törvényhatósági hivatalokra nézve kimondja, hogy azokra nem alkalmazhatók közelebbi rokoni viszonyban álló egyének.

Grünwald a főispánra s alispánra nézve is szükségesnek vél eme szempontból való intézkedést.

A bizottság változatlanul elfogadja a §-t.

A 73—74. §§-nál, mely szerint a tisztviselők 6 évre választatnak, néhány állás a főispáni kinevezésnek tartatván fenn. — *Latkóczy* megjegyzi, hogy a kinevezés elve már elejtetvén, miután a törvényhatósági bizottság is 10 évre választatik, a tisztviselők is legalább 10 évre választassanak, a mi jelentékenyen javitaná a sorsukat.

Grünwald nem pártolja az inditványt, mert nem a tisztviselő sorsa szempontjából tekinti e kérdést, hanem az adminisztráczió érdekeinek szempontjából: erre nézve pedig egészen mindegy a 6 vagy 10 éves választás. Ha mar választanak, jobb lesz minél rövidebb időre választani, legalább annál jobban ki fog tünni a mostani állapotok tarthatlansága. Példákkal illusztrálja szóló, hogr a választási rendszer mellett tisztességes s a magyar állam érdekeinek megfelelő adminisztráczió alig képzelhető. Mint lokális önkormányzati közeget szóló is fenn akarja tartani a megyét, de az állam érdekei csakis tisztán az állam rendelkezésére álló közegekkel biztosithatók. A kormány javaslata szerint is ki fog neveztetni a főorvos, főszámvevő és városi rendőrkapitány, hogy függetlenittessenek a közönségtől, de a kinevezési elv alkalmazása épen a főorvosnál és számvevőnél, ama közegeknél, a kik juriszdikcziót nem gyakorolnak, nem sok eredményhez fog vezetni. A városi rendőrkapitányságnál helyes ez ujitás s ki lenne terjesztendő a rendezett tanácsu városok rendőrkapitányaira is. E közegek tekintélye érdekében helyesebb lenne, hogy ne a főispán, hanem a miniszter nevezze őket ki. Szóló az alispánt, főjegyzőt, árvaszéki elnököt s ülnököket, mint a kik juriszdikcziót gyakorolnak, kineveztetni óhajtja.

Dárday előadó szerint, ha a választásnak egyáltalán van rácziója, ugy ez azt kivánja meg, hogy épen a kik juriszdikcziót gyakorolnak, azok legyenek a bizalom emberei. A főorvosnál szóló nagy sulyt fektet arra, hogy országos konkurrenczia utján neveztessék ki, még pedig a megyei kandidáló bizottság előterjesztése alapján a belügyminiszter által. A rendőrkapitány is hármas kandidáczió mellett a miniszter által neveztessék ki.

Szederkényi összeegyeztethetlen dolognak tartja, hogy nehány állásra a főispán kinevezze, a többire a megye válassza a tisztviselőket. Ennél jobb lenne az állami adminisztráczió is, természetesen szolgálati pragmatika s a tisztviselők függetlenségének biztositása mellett. A választásnak most is csak a külső formája van meg, de legalább meghallgatják a közönséget. Hogy ezt mért zárják ki a főorvosnál s egy pár más állásnál, azt nem képes szóló megérteni.

Bárczay nem tartaná helyesnek, hogy idegen helyről neveztessék a megyébe főorvos. Jobb ha a főispán nevezi azt ki.

Tisza miniszterelnök a városi rendőrkapitány kinevezésére fekteti a fősulyt. A rendőrkapitány állása olyan, hogy állandósitása felette kivánatos. Ami a főorvost illeti, már 1848 előtt is sok megyében a főispán nevezte ki s a legilletékesebb körök egyhangulag fejezték ki ezt a kivánságot. Epen mert a megyékben több hivatalt eddig is a főispán töltött be s leginkább ő van ama helyzetben, hogy ugy az egyének alkalmas voltáról, mint a közönség bizalmáról tudomása lehessen, legjobb

a főispánra bizni a kinevezést. A választott tisztviselőkre nézve szóló a 6 évi választást kéri fentartani.

Pejacsevics megjegyzi, hogy a főispán által lennének kinevezendők, nemcsak a járási, de a kerületi orvosok is.

Tibád helyes eszmének tartja a rendőrkapitány kinevezését, megjegyezve, hogy a rendezett tanácsu városoknál még több szükség lesz erre. A mi azt illeti, ki nevezzen ki, ha már elfogadtuk e javaslatot, a kinevezés csak a főispán által történhetik. Az orvosi állomások jó betöltésének több garancziája van a választásoknál, mint a kinevezéseknél. A választásoknál csak az orvosoknál nem érvényesité magát soha a klikk uralom, mig a kinevezésnél nincs kizárva az illetéktelen protekczió káros befolyása.

A bizottság fentartja a 6 évi választást s a 73—74. §§-at változatlanul elfogadja a járási orvosokon kivül megnevezve a kerületi orvosokat is a főispáni kinevezés utján betöltendő állások közt.

A választás módozatai 75—81. §§-nál:

Latkóczy indítványozza annak kimondását, hogy a kandidáló bizottság határozatát indokolni nem tartozik.

Grünwald azt óhajtja kimondani, hogy mindenki kijelölendő, a ki megfelel a törvény kvalifikaczionális feltételeinek.

Tisza miniszterelnök az állam érdekében elfogadhatannak tartja ez utóbbi inditványt.

A bizottság hozzájárul Latkóczy inditványához s Grünwald inditványát mellőzi.

A törvényhatósági nyugdijintézet létesitéséről rendelkező 82. §. változatlanul elfogadtatott.

A bizottsági tagok s tisztviselők felelősségéről rendelkező 83—87. §§.-oknál:

Dárday előadó mellőzendőnek tartja amaz intézkedést, mely a tisztviselő elleni kereshetőséget a fegyelmi határozattól teszi függővé.

Tisza miniszterelnök szükségesnek tartja, hogy a közigazgatási tisztviselők is védessenek zaklatás ellen, e módositás elfogadása mellett pedig a megvédésnek semmi módja sem lenne.

Tibád a kereshetőség előzetes megállapitását majdnem egyértelmünek tartja azzal, hogy a kártérítés hozzáférhetlenné tétessék.

A bizottság mellőzi az inditványt.

Tibád helyteleniti s törlendőnek véli ama rendelkezést, mely szerint a bizottsági tagok felelősségét a közgyülés s felső fokon a miniszter állapitja meg, mert ez a biróság dolga.

Grünwald nem véli megtarthatónak ama pontot, mely szerint a bizottság ama tagjai, kik a törvénytelen határozathoz járultak, a károsult irányában egyetemlegesen felelősek. A bizottság tagjai nem határoznak végérvényesen, mert ott van a felebbezés, s ez a rendelkezés csak arra való, hogy sokakat elidegenitsen a bizottsági tagság elvállalásától.

A bizottság hozzájárul Tibád inditványához s a Grünwaldét mellőzi.

Az átmeneti intézkedések (88—90. §§.) vita nélküli elfogadásával a törvényjavaslat tárgyalása befejeztetvén, *Grünwald* amaz inditványára nézve, hogy a felügyeleti jog gyakorlására vonatkozó rendelkezések külön fejezetbe foglaltassanak, elhatározta a bizottság, hogy ez inditványt a törvényjavaslat szerkezetének végleges megállapitásánál veendi fontolóra.

A többi közigazgatási reform-törvényjavaslatok tárgyalását a ház ünnepi szünideje utánra, január 9-ére halasztotta a bizottság.

Ezzel az ülés 9 óra után véget ért.

Az ügyvédi kar tiltakozása a főispáni javaslat ellen.

A képviselőház közigazgatási bizottsága szabatosan megmondta, a mi az 54. §-ban csak homályos volt. A jogászi körök közmeggyőződése, hogy *a bizottság 3 pontja rosszabb, veszélyesebb, mint volt az 54. §. eredeti szövege.* A bizottság most már világosan kimondja, hogy a főispáni hatáskör igenis kiterjed a biróságokra is, hogy a főispánnak igenis legyen felügyeleti s beavatkozási joga az igazságszolgáltatás menetébe, s hogy a főispánnak igenis legyen joga kijelölni pártemberei közül, ki legyen biró s a kinevezett birák közül ki avancirozzon. Az ügyvédi köré a hazafias érdem, hogy az alkotmányellenes javaslat ellen mint első kezdeményezte a társadalmi mozgalmat s ellentállást. A mikor a kör legelőször kilépett az akczióba, akkor a kormánylap kigunyolta az aggodalmakat, mig a szakbeli sajtó egy része is kétkedőleg fogadta az akczió alapjául szolgált felfogást. Nem birta elhinni, hogy rendes viszonyok közt alkotmányos kormány ilyest merészelhessen. Ma a kételyek megszüntek. A felháborodás általános. A képviselőház bizottsága világot árasztott oda, a hol még homályt hagyott volt a javaslat 54. §-a. Még egy remény van: a képviselőház jogászai még nem szólottak. Nem lehet feltenni, hogy a hol az alkotmányos jogrend veszélyben forog, pártfegyelem vigyen szerepet. Az igazságszolgáltatás függetlensége nem lehet pártkérdés. Alkotmányunk egyik legdicsőbb intézménye nem eshetik áldozatul a pillanat muló érdektekinteteinek. Akarjuk remélni, hogy a képviselőház tárgyalásainál fel fog hangzani az illetékes szakemberek intő szózata s hogy a kormány utóvégre is meghajolni fog a nemzet közvéleménye előtt.

Az ügyvédi kör ma esti választmányi ülésében tárgyalta ismét az e kérdésben általa a törvényhozáshoz felterjesztendő s a müködő bizottság részéről már elfogadott kérvényt. Dr. *Sik* Sándor a müködő bizottság előadója s a felirat-tervezet szerzője bemutatta a munkálatot s az a választmány által is számos tagnak igen érdekes és hazafias felszólalása után en bloc elfogadtatott, és pedig ama toldalékkal együtt, melyet a szerző a képviselőház bizottságának szövegére vonatkozólag utólag a tervezetbe beirt. Egyszersmind, miután a budapesti ügyvédi kamara időközben szintén fellépett e kérdésben s e hó 23-ára közgyülést tüzött ki, a választmány megbizta dr. *Sik* Sándor ügyvédet, hogy a választmány nevében a kamara közgyülésén e kérvényt inditványként csatlakozás végett bemutassa.

A képviselőház közigazgatási bizottságának szövegére vonatkozólag pótlólag bevett passzus igy hangzik:

A mélyen tisztelt képviselőház közigazgatási bizottsága az 54. §-t akként módositotta, hogy *annak rendelkezéseit még hatályosabb, még veszélyesebb alakban szövegezte.* Aziránt, hogy a főispán hatásköre a birákra és birósági hivatalnokokra is kiterjed, minden kételyt kifejezett és kizárt. A birói függetlenség *látszatának* fentartása mellett a főispáni hatáskör beltartalmára nézve *az 54. §. összes rendelkezéseit fentartotta.*

Fenntartotta a főispán felügyeleti jogát a birák és birósági hivatalnokok felett, mert az inditvány 1. pontja szerint «a főispán felterjesztéseket tehát a törvénykezési közegeket illetőleg a törvénykezés tekintetében (neki) szükségesnek látszó, a törvényhozás vagy rendelet utjain eszközlendő intézkedések megtétele végett.» Közjogi törvények tartalmát nemcsak az képezi, a mi abban szavakkal foglalva van, hanem alkatelemét képezi mindaz, a mi szavaiból és szelleméből logikai következtetés utján szükségszerüen leszármazik. A kinek a törvény jogot ad s igy kötelességévé is teszi, hogy a hol törvénykezési közegeket illetőleg a törvénykezés tekintetében szükséget lát intézkedésekre, tegyen ez irányban felterjesztést a miniszterhez: annak ugyanezen törvény szerint jog van adva arra is, sőt kötelességévé teve, hogy a törvénykezési közegeket s a törvénykezés menetét ellenőrizze, mert a kinek nincs joga felügyelni s a ki ezt nem teszi, az nem láthatja, hogy van-e s hogy hol s mily irányban van szükség intézkedésre.

Fentartotta kifejezetten az inditvány 2. pontjában a főispán törvényes befolyását a törvényhatóság területén levő I. folyamodásu összes birói s birósági állomások rendszeresitésére, betöltésére s az előléptetésekre nézve.

S az inditvány 3. pontja még világosabban megengedi a főispánnak, mint az 54. §., hogy befolyhasson a birák és birósági hivatalnokok elleni büntető és fegyelmi vádkog kezelésére, sőt hogy a főispán egyáltalán a 'büntető jogszolgáltatás legfontosabb területein egyes *folyamatban levő* bünperekre nézve tényszerü felvilágositásokat jövetelhessen a biróságoktól és ügyészségtől.

VIDÉK.

* **Zágráb**, decz. 17. A délszláv tudományos akadémia tegnap este tartott közgyülésén Racski eddigi elnököt a legközelebbi 3 évi időszakra ujra megválasztotta elnökévé. Még akadémiai körökben is kételkednek e választás megerősitésében.

* **Arad**, nov. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Aradmegye közönsége ma rendkivüli közgyülést tartott, melyre Vásárhelyi László inditványt jelentett be az iránt, hogy a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat ellen a megye intézzen feliratot az országgyüléshez. Ez az inditvány lett volna a mai közgyülés legérdekesebb tárgya. A megye bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg s általános érdeklődéssel néztek a tárgyalás elé, melylyel Aradmegye egy nagyfontosságu országos mozgalomban a kezdeményező szerepét játszotta volna. Azonban az ellenzék többségben levén, *Gaál* Jenő, *Vásárhelyi* László és *Nachtnébel* Ödön alapos érvelése daczára *Tabajdi* főispán az inditványt a formakérdés felett való szavazás meglagadása mellett a napirendről erőszakosan levette. Erre az ellenzék az erőszakoskodás indokát kitüntetendő, a közigazgatási tagok nyomban következett választásánál jelentékeny többséggel a maga jelöltjeit választotta meg.

* **Békés-Gyula**, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Békésmegye mai rendkivüli közgyülésében 115 szavazattal 32 ellenében elhatározta, hogy a miniszterelnökhöz üdvözlő feliratot intéz. Ezen tulnyomólag ellenzéki megyében ily eredmény csak az ellenzék szervezetlensége és meglepetése által volt elérhető. A kormánypárt és a hivatalos apparátus teljes rendszerességgel müködött hiveinek behozatalára, holott ellenzéki részről ez irányban alig történt valami. Igy Gyoma vidékéről és a Sárrétről ellenzéki szavazat egyáltalán nem jött be. Az ellenzék egy része *Apponyi* Albert gr., *Haviár* Dániel és *Veress* József képviselők felszólalásainak daczára engedett ama félszeg indokolásnak, hogy itt csupán udvariassági tényről van szó. Végül a főispán esetleges lemondásával is korteskedtek. Igy sikerült egy kis utólagos jubilálást kicsikarni, a mit annak idején a rendes közgyüléseken javaslatba hozni sem mertek. A kormánypárt felhasználta alkalmi többségét arra, hogy a közigazgatási bizottság tagjainak ujból választásánál Haviár Dániel képviselőt kibuktatta, valószinüleg hasonlóképen udvariasságból és annak bizonyitására, a mit szónokai folyton hangoztattak, hogy a politikát nem akarják a megyeházába belevinni. Az ellenzék különben méltóan lakol gondatlanságáért és remélhetőleg jövőre résen fog állani a megyei életben is, mely esetben hasonló eredmények lehetősége ki van zárva.

UJDONSÁGOK.

— decz. 17.

— Személyi hirek. *Edelsheim-Gyulai* báró hadparancsnok, lábfájás következtében pár nap óta ágyban fekvő beteg. — *Dr. Károly Tivadar* bajor herczeg tegnap este Bécsből nejével visszautazott Münchenbe. — *Viktoria* angol királynő, a *walesi* herczeg és herczegnő, az *edinburghi* herczeg és herczegnő, *Connaught* herczeg és herczegnő s még több udvari méltóságok kiséretében Fragmoreba ment, hol a herczeg-férj s Alice főherczegnő halálának érfordulója alkalmából gyászmise volt. — *Depretis* báró helytartó Triesztből Bécsbe érkezett. — *Suzzara* bukaresti magyar főkonzul tegnapelőtt este Triesztből Bécsbe érkezett. — *Moreau* szerajevói franczia konzul tegnap reggel Bécsből székhelyére utazott.— *Ferdinánd* portugáll király és szász herczegért e hó 19-től kezdve tizennyolcz napi udvari gyász lesz.— *Károly István* főherczeg s menyasszonya *Mária-Terézia*, valamint ennek anyja *Mária Immaculáta* tegnap éjjel érkeztek Fiuméből Bécsbe; a vaspályánál *Rainer* és *Vilmos* főherczegek fogadták őket.— A *Somerset* herczeg halála következtében megürült térd-szalag-renddel *Norfolk* herczeget tüntették ki. — *Amália* bajor herczegnő és *Wallersee* bárónő, *Thurn-Taxis* herczeg főistállómester kiséretében tegnap Gödöllőről Bécsbe érkeztek.

— **Dom Augusto.** Angol lapok után mi is jelentettük, hogy a portugall trónörökös a német trónörökös második leányának kezét megkérni készül. Mint ujabban jelentik, ez a hir teljesen alaptalan, — annyival inkább, mert Dom Augusto még a hét folyamában másodizben meg akarja kérni Mária Valéria királykisasszony kezét. A német herczegnővel való házassága már abból az okból is lehetetlen, mert a herczegnő protestáns, mig Portugalliában egy katholikus hitü protestáns főherczegnőt nagyon szivesen látnának a trónörökös feleségeül. Ránk magyarokra nézve ennek a hirnek megvalósulása már azért is érdekes, mert a magyar király leány e házasság következtében egy magyar herczegi vérből — a Koburg-Koháry családból — származó királyfival kötne örök frigyet.

— **Szilágyi Dániel hagyatéka.** A *Konstantinápolyban* elhunyt magyar emigráns: *Szilágyi* Dániel irodalmi hagyatékának megóvása érdekében a magyar tudományos akadémia a külügyminiszteriumhoz fordult azzal a kérelemmel, hogy tegyen lépéseket, hogy az elhunyt hagyatékának leltározását minél előbb befejezzék s az egészet érintetlenül, hivatalos uton haladéktalanul inditsák utnak Budapestre. A külügyi hivatal erre vonatkozólag levélben értesitette az akadémiát, hogy teljes készséggel megtette a lépéseket a monarchia konstantinápolyi nagykövetének, *Calice* bárónál, a kinek az akadémia érdekeit hivatalos és személyes pártfogásába ajánlotta s mihelyt onnan választ kap, értesiteni fogja az akadémiát.

— **A meráni protestáns templom felavatása.** Meránból irják e hó 14-ről: Az itteni protestáns templom felavatása nagyon elkeseritette a meráni katholikus klerust, mely elkeseredésének az ünnep előtt hangos kifejezést is adott. Az előtte való kedden, mely tudvalevőleg ünnepnap volt, a katholikus lelkész a szószékről intette hiveit, hogy ne vegyenek részt a protestáns imaház ünnepi felavatásán. A ki ehhez az ünnephez bármi módon járul, abban részt vesz vagy az ünnepély alatt az épület előtt csak meg is áll, az ki fog közösittetni. Az intésnek azonban ugy látszik nem volt meg a kivánt eredménye, mert a szószékről szórt kifakadásokat Merán összes értelmisége rossz néven vette. A meráni protestánsok mintegy ötszázan lehetnek. De minthogy valamennyinek nem juttathattak belépti jegyet, attól tartottak, hogy a felavatás napján nagy tolongás lesz és a protestáns lelkész ez okból fölkérte a tüzoltóságot, hogy rendelne ki tizenkét embert a rend föntartására. Erre a tüzoltó parancsnok kijelentette, hogy a tizenkét embert kirendeli ugyan, ezek azonban csak rendes öltözetben, nem pedig egyenruhában fognak megjelenni, minthogy a klerikális párt ezt nem engedné meg neki. A protestáns templom felavatása után a katholikus lelkész bünbocsánó körmenetet tartott; a menet körüljárta a katholikus templomot imádságokkal, hogy isten ne büntesse Meránt talajának megszentségtelenitése miatt, a mi a bálványimádásnak szánt épület fölállitása által bekövetkezett.

— **Borzasztó robbanás** szinhelye volt e hó 4-én délután a newyorki East-River. Három óra tájban ugyanis irtóztató, mennydörgésszerü dörrenés volt hallható, mely a part közelében álló épületeket alapjukban megrenditette. A levegő megrázkódásának hatása oly óriási volt, hogy sokan azt hitték, hogy elérkezett a világ vége és halálra ijedve kirohantak házaikból az utczákra. Itt aztán meghallották, hogy a *Dorie Emory* vontató gőzösön robbanás történt, a csónak a levegőbe repült, és sem az utóbbinak, sem a hat emberből álló legénységnek nyoma sem maradt. A folyót számos csónak bejárta, hogy a szerencsétlenül járt legénység után kutassa, de minden igyekezete hiába való volt. Mindössze a csónaknak néhány deszkaalkatrészét találták meg, melyeket az ár a partokhoz usztatott.

— **Ráfáel gracziái.** Becses mükincs vándorolt minap minden angol mübarát nagy sajnálatára angol kézből francziába. Ráfáel «három gracziáját», mely eddig Lord Dudley képcsarnokának gyöngye volt, Aumale herczeg megvásárolta 25,000 font sterlingért. A vételár tehát kerek összegben 312,500 ft és ez az ár annyival magasabb, mert az egész kép negyvenöt négyszög hüvelyk területü. Még sohasem vásároltak képet — területét tekintve — ily drágán; egy négyszöghüvelyk 6377 forintba kerül. A három gráczia Ráfáelnek fiatalkori müve és azt hiszik, hogy a képet 1506-ban festette.

— **Vanderbilt végrendelete.** New-Yorkból jelentik e hó 12-ről: Vanderbilt végrendeletét tegnap olvasták fel a temetés után. Utolsó intézkedései a következők: A ház mindenestől, a mi benne van, továbbá 200,000 dollár évi járadék és 500,000 dollár átalány-összeg az özvegynek hagyományoztatott. Az elhunyt nyolcz gyermeke közül mindegyik tiz millió dollárt kap, Kornelius fia pedig azonkivül még két millió dollárt. A jótékony czélokra hagyományozott összegek egy millió dollárra rugnak. A vagyon többi része felosztandó két fia, Kornelius és William közt. A végrendelkező ugy intézkedik, hogy a vasuti részvények, melyeket gyermekeinek hagyományozott, együtt maradjanak és valamennyinek közös érdekében kezeltessenek. E részvények egy része se adható el valamennyinek hozzájárulása nélkül. Kornelius és William mint egyetemes örökösök egyenkint 60 millió dollárt kapnak. A tiz millió dollárból, melyet a hagyományozó mindegyik fia és leánya kap, öt millió nem érinthető. Az elhunyt értékpapirjai között van 35.000,000 font sterling négyszázalékos Egyesült-Állambeli kötelezvény, 4 millió dollár hét százalékos central, 800,000 dollár hét százalékos Lake Shore, a Centralnak 40,000, az észak-nyugotinak 30,000, a Lake Shore vasutnak 50,000 részvénye van; azonfelül sok Hazlem- és északnyugoti bondot találtak. Amaz intézkedés következtében, hogy a gyermekek közül egy sem árusithatja el valamennyinek hozzájárulása nélkül a neki hagyományozott részvényeket, a Vanderbilt-féle vasutak a család ellenőrzése alatt fognak maradni.

— **A Balatonon.** Mint lapunknak irják, a Balatonon már felépité a zord tél nagyszerü mestermüvét — a tó befagyott. A vidék öregе-apraja, ur és paraszt jár-kél már a Balaton hátán. A halászok nagy hálóikat eregetik a jég alá, de még ez ideig nem volt szerencséjük. Annál nagyobb van a jég-sport kedvelőinek. Mint a tükör oly sima a jég s igy a korcsolyázók és szánkázók előtt mértföldnyi hosszu és széles pálya nyilik. E körülmény tömérdek korcsolyázót csalogat a balatoni jégpályára, ugy annyira, hogy Keszthelyen már nem elégséges egy korcsolyázó-egylet, hanem egy második ily egylet van alakulóban.

— **Nagy sikkasztás.** Majna-Frankfurtból irják e hó 15-ről: Sajátságos sikkasztást fedeztek föl tegnap a frankfurti jelzálogbanknál; a sikkasztás rendkivüli feltünést kelt, minthogy a tettes, *Rügauer* prokurista, 1863. óta áll a bank szolgálatában. Rügauer mindössze 67,000 márkát sikkasztott el, de sikkasztásait ügyes hamisitásokkal mindeddig leplezni tudta. A határtalan bizalom, melyet élvezett, a fölfedezést talán még sok ideig késleltette volna, ha Rügauer néhány héten át nem lett volna beteg, minek a sikkasztás fölfedezése lett a következése. Rügauer nem érezte magát többé biztonságban, tegnap mérget vett, melyet mindig magával hordott. A sikkasztó ma délben még él, de nem hiszik, hogy életben marad.

— **Szenzácziós öngyilkosság Balassa-Gyarmaton.** A *M. Hiradó* czimü könyomatos ujság egy fővárosi ügyvédtől s volt orsz. képviselőtől annak felelősségére a következő esetet közli: Szenzácziós öngyilkosság hire tartja izgatottságban Balassa-Gyarmat városát. Az odavaló polgári iskola egy fiatal és kiváló tehetségü tanitónője vetett véget e hó 15-én életének. Benzenleitner Leontin a neve a szerencsétlen áldozatnak, kit boldogtalan szerelem és méltatlan meggyaláztatás ugyszólván belekényszeritettek az öngyilkosságba. Egy K. István nevü polgári iskolai tanár ejtette törbe a boldogtalan leányt, s midőn szerelmi viszonyuk oda fejlődött, hogy Benzenleitner Leontin állását és társadalmi tisztességét csak ugy tarthatta volna fenn, ha csábitója nőül veszi; ez szövetkezve egy társával, egy nyilvános mulatság alkalmával Benzenleitner Leontint női becsületében megsértette, ily módon óhajtván K. a viszonyt, melynek már következményei látszottak, megszakitani. A zaklatások és méltatlan támadások a szerencsétlen Benzenleitner Leontint annyira elkeseritették, hogy öngyilkosságot kisérlett meg, de a korán érkezett orvosi segély ellensulyozta a bevett *morfium* hatását és a nő életben maradt. Mindent elkövetett, hogy csábitóját hibájának jóvátételére birja s őt nőül vegye. Miután Benzenleitner látta, hogy minden kisérlete hasztalan s állapota egyre válságosabb, forgópisztolyt hozatott Budapestről s azzal decz. 15-én halántékon lőtte magát. Az öngyilkos nő temetése nagy közönség részvételével e hó 16-án ment végbe.

— ***Kolera Spanyolországban.*** Madridból jelentik e hó 15-ről, hogy Huelva tartományban ujra kitört a kolera és már is nagy területeken pusztit.

— **Boldog ország.** A «Liechtenstein'sches Landesgesetzblatt» nov. 21-ki számában a Liechtenstein fejedelemség 1886. évi budgettörvényét, mely szerint, természetesen az országgyülés hozzájárulásával, az ország összes kiadásai 1886-ra 69,394 frt 90 krral, a bevételek pedig 69,845 frttal állapittatnak meg, ugy hogy a bevételi többlet 450 frt 10 kr. A szükséglet többek közt a következő tételeket tünteti föl: közigazgatás és biróságok 18,302 frt, közmüvelődés 26,040 frt, iskolák 10,252 frt. Az országgyülés költségei, azaz a képviselők napidijai és az irodai kiadások 500 frttal vannak előirányozva. Nevetségesen olcsó parlament! A bevételek legnagyobb részét a vámjövedelmek képezik 44,562 frttal. Adót a boldog liechtensteiniak mindössze 11,800 frtot fizetnek. Pótszükségletről vagy épen katonai budgetről ebben az áldott országban természetesen szó sincsen.

— **Elfogott tábornok.** Newyorkból irják: Nagy feltünést kelt városunkban *Shalez* Sándor tábornoknak, a nemzeti őrség első hadosztályа vezérőrnagyának és a közegészségügyi tanács elnökének hirtelen, éjnek idején történt elfogatása. Shalez tábornokot, Newyork legnépszerübb embereinek egyikét, a hivatalos hatalommal való visszaéléssel és vesztegetési összegek elfogadásával vádolják. Newyorkban néhány nap óta ülésez a Gibbs-vizsgáló bizottság, melynek az a feladata, hogy bizonyos állami és városi hivatalnokok bizonyos manipuláczióit kissé megvizsgálja ... csak kissé, mert egészen közelükbe nem férhetett, miután mindig egy kéz mosta a másikát és miután egy varju nem vájta ki a másik szemét. Ezeket terjesztette a bizottság már hosszu idő óta az egész nemzet gunyjára, a nélkül, hogy az állam kárára elkövetett nagy csalásoknak képes lett volna nyomára jönni. Egyszerre a sikkasztók vezére, Gibbs, bizonyos Monmouth B. Wilsont idéztetett meg tanunak. Wilson vonakodott a vizsgálóbizottságnak felvilágositást adni és már majdnem letartóztatták a tanuság megtagadása, contempt of court miatt, midőn egyszerre meggondolta a dolgot. Shalez tábornok lett Wilson indiskréczióinak első áldozata. Wilson bevallotta, hogy Shalez fegyvertáraknak szánt telkek vásárlásánál jogtalan módon pénzt szerzett. Csak kis üzlet volt ugyan, de a város megkárosult általa. A vizsgálóbizottság ezzel nem fedezett föl sokat, de a fődolog az volt, hogy valahára megtört a jég és hogy ennek alapján még több nagy csalásnak is nyomára vélnek jöhetni. A bizottság Shalez tábornokot nyomban letartóztatta. Három detektiv az elfogatási parancscsal a tábornok fényes lakására ment. Kettő közülök a veranda árnyékában foglalt állást, mig a harmadik csengetett. A ház alsó ablakai ki voltak világitva, kaczagás és ének hallatszott ki a termekből, melyekben előkelő társaság volt együtt. Egy fiu kinyitotta az ajtót. «Itthon van a tábornok?» — «Azt hiszem, igen.» — «Kérd meg, hogy fáradna ki egy pillanatra. Személyesen kell neki egy levelet átadnom.» — «Tessék belépni.» — Az ajtó félig nyitva marad, a fiu eltünik és kiszólitja a tábornokot, ki egy bájos hölgvgyel folytatott beszélgetését megszakitja és kilép. A rendőr hozzásiet és mialatt bent a teremben vig walczer hangjai hallatszanak, a rendőr azt sugja a tábornok fülébe: «Ön foglyom. Itt van az elfogatási parancs!» A tábornok elsápad. «Hadd lássam!» Mialatt a tábornok a csillár alatt olvas, az utolsó mosoly is eltünik arczáról. A másik két rendőr is előlép. Bent tovább folyik a zene. «Jól van! követem önt!» Az egyik detektiv bérkocsit teremt elő. A másik kettő azalatt őrzi a tábornokot, mialatt ez a családjától és — a társaságtól elbucsuzik. Kevés perczczel utóbb elsötétedik az egész ház. A vendégek haza siettek, a tábornok kiséröivel a rendőri hivatalba hajtatott. Jegyzőkönyvbe iktatják az általános kérdésekre adott válaszait — igy követeli a törvényszéki eljárás: Shalez Sándor, ötvennyolcz éves, Amerikában született, nős, irni, olvasni tud; foglalkozása: a közegészségügyi tanács elnöke stb. Ezután kikutatják zsebeit. Nem találnak nála fegyvereket; zsebeinek tartalmát visszaszolgáltatják neki. Czellájába akarják vezetni. Arra kéri a hivatalnokot, engedné meg, hogy az első éjjelt a hivatalos helyiségben tölthesse. A hivatalnok szánalomból teljesiti kérését. Később egy fogat éri a másikat a rendőri épület előtt. Rokonok, barátok, a tábornok joglanácsosai érkeznek, kiket fölvertek az elfogatás hirével. Számos ujságiró is jön, kiket azonban elutasitanak, mert a tábornoknak nincs nekik mit mondania. — Igy töltötte a fogoly az éjjelt. Másnap a tábornokot a vizsgálóbiró elé vezették, ki öt tizezer dollár biztositék mellett egyelőre szabad lábra helyezte. De sorsa meg van pecsételve és vele együtt valószinüleg még számosan kerülnek majd a törvényszék sorompói elé.

— **Egy hadapród öngyilkossága.** *Nagyváradon* Szentgyörgyi és gyalokai *Gyalokay* Lajos törvényszéki elnöknek szép reményekre jogositó fia, *Kálmán* cs. és kir. hadapród, e hó 14-én, 21 éves korában meglőtte magát s egy napi kinos szenvedés után elhunyt. Gyalokay Kálmán vasárnap éjjel jött haza Bécsből, hol a katonai akadémiában növendékeskedett. Vasárnap éjjel egy szobában aludt öcscsével s hétfőn reggel, ágyában fekve követte el a végzetes tettet. A lövésre elősiető házbeliek a vérében fekvő ifju mellett az ágyon szép női arczképet találtak. Az arczkép egy előkelő mágnás-hölgyet ábrázol, kivel az ifjunak Bécsben viszonya volt. Mint értesülünk, az ifju a nap folyamában többször kérte hozzátartozóit, hogy tudassák távirati uton a nővel az esetet, ki még hétfő éjjel meg is érkezett Bécsből Nagyváradra. A fiatal hadapród tragikus sorsa nagy részvétet keltett az egész városban. Az eset a legkülönbözőbb kombinácziókra nyujtott alkalmat s többen amerikai párbajt gyanitanak.

— **Furfangos rab.** Szászrégenben történt. Az odavaló aljárásbiró előtt egy elfogott tolvaj azt vallotta, hogy az általa lopott pénzt a község erdejében egy faoduba rejtette. Az aljárásbiró még négy elöljárót vett maga mellé, hogy a helyszinére a pénzért menjenek. A furfangos gazember meghurczolta őket az erdőben térdig hóban d. e. 9 órától d. u. 4-ig, mikor egy hirtelen meredek oldalba értek, a hátrakötött kezü rab levetette magát a földre és legurult az aljba, mire a kiséret a járható uton elébe került volna, addig a rabnak nyoma veszett. Harmadik napon fogták el a csendőrök a megszökött rabot s most ismét a börtönben ül.

— **A konstanzi párbaj.** *Sachs* hadnagy a párbajban kapott sebek következtében meghalt és temetése a közrészvét óriási tüntetése mellett ment végbe. A temetésnél képviselve volt a lakosság minden osztálya; elenlétükkel valamennyien a közbecsülésben állott férfiu iránt való részvétüknek akartak kifejezést adni. A sirnál *Schen* hadosztály-lelkész kiemelte az elhunytnak kitünő tulajdonait, ki a hazának számos csatában mint hü katona szolgált. Az elhunyt egy leánykát és agg szülőket hagy hátra.

— **Praktikus költő.** Déltirolból irják: Antonio *Ghislanzoni*, több ismeretes operaszöveg irója, igen gyakorlati költőnek látszik lenni. Nemrég körlevelet bocsátott közzé, melyben köztudomásra juttatja összes müveinek megjelenését; a körlevél ezekkel a sajátságos szavakkal végződik: «Minden barátomat és ismerősömet, kik netán azt a nemes szándékot táplálnák, hogy halálom után szerény emlékkövet állitsanak nekem, ezennel fölkérem, hogy már előre juttassák kezeimhez ezt a gyengéd és szomoru bért az által, hogy összes müveim első sorozatára előfizetnek. Az emlékkőről, arra az esetre, ha a müveim után befolyó jövedelmek tulhaladják a fentartásomra és a müveim kiadására megkivántató öszszeget, a többletből magam fogok gondoskodni, ugy hogy miattam senkinek sem lesz később alkalmatlansága.»

— **Ez is ujitás.** Párisból irják: Városunk több előkelő szalonjában az idei farsangban a tánczszabadság lényeges megszoritást fog szenvedni. Lehetetlenné akarják tenni az uraknak, hogy egy hölgyet azzal, hogy egész estén át vele tánczolnak, feszélyezzék, és különben is elejét akarják venni annak, hogy nem egészen fiatal, nem igen csinos tánczosnők ülve maradjanak. Miként az ebédlő asztalnál a helyeket, a házi asszony jövőben a négyeseknél is a párokat «össze fogja adni» és ez erre vonatkozó intézkedések a terembe való beléпéskor a tánczkönyvecskében lesznek olvashatók. Sziv és izlés szabad véleményüket ezentul csak a valczer vagy polka gyorsan tünő boldogságában nyilvánithatják majd.

Rövid hirek. *Kolozsvárott* e hét végén vesznek bucsut Imre Sándor egyetemi tanártól ennek tanitványai, kik az érdemes férfiunak diszes emlékalbumot nyujtanak át. — *Temesvárott* a gyárkülvárosban egy Szabó Klára nevü szolgáló öt éves kis fia tegnap a rázárt szobában keletkezett tüzben szénné égett. — *A báziási* személyvonat tegnapelőtt este a nagy hóesés következtében jelentékeny késéssel érkezett Temesvárra. — *A Székely Nemzet* nevü ujság megczáfolja azt a hirt, hogy Csikmegyében rablók garázdálkodnak. — *Csanád-Palotáról* irják az *Arad és Vidéke*-nek, hogy egy odavaló zsidó szatócs egy 12 éves cselédleányon gyalázatos módon erőszakot követett el. A vizsgálatot megindították ellene. — *Aradon* a mult szombaton ujra egy veszett ebet vertek agyon. Szerencsére senkit sem mart meg — *Temesvárott* Csermák Antal hentes sziven lőtte magát s meghalt. Boldogtalan házasélet keseritette el. — *Csongrádon* e hó 13-án adták át használatnak a nagy templomnak ujonnan átalakitott orgonáját.

= **Az Egresi-család tragédiája** nagy részvétet keltett az egész fővárosban s kivált azokat döbbentette meg, a kik ismerték s vagyonosnak hitték a boldogtalan családot. Nem szenvedhet kétséget, hogy a szerencsétleneknek a fenyegető nyomor elől menekültek a halálba. Hogy miképp jutott Egresi Vilmos oly szomoru viszonyok közé, azt eléggé megmagyarázta mai számunk részletes tudósitása. Még csak azt kell megemlitenünk, hogy Egresinek egy 3000 frtos váltója járt le a napokban s nem volt képes még prolongálni sem. Kezesként e váltón Nedeczky István orsz. képviselő szerepelt, ki Egresinek régi ismerőse volt és üzleti összeköttetésben is állott vele. Már vasárnap ki akarta magát és gyermekeit végezni, de szándéka megtört az ifjabbik leány ellenkezésén. Egresi ugyanis gyermekei elé tárta helyzetét, lefestette nekik a számukra várakozó jövőt s felszólitotta őket, hogy haljanak meg vele. Lajos és Berta, az idősebbik leány, rögtön késznek nyilatkoztak. Reájuk nézve az élet ugy sem birt becscsel, mert tüdővészesek voltak. De Regina, a 16 éves gyermekleány ragaszkodott az élethez, a melyet ugy szólván, még nem is ismert. Vonakodott apja tervébe beleegyezni s midőn látta, hogy a dolog komoly, hogy nénje és bátyja csakugyan meg akarnak halni apjával együtt, kisompolygott a szobából és éjnek idején — mert a beszélgetés eltartott egész esti 11 óra utánig — elsietett családjuk legjobb barátjához, *Spiró* Zsigmond malomhivatalnokhoz, ki az erdősoron lakik. Itt felverte álmából a családot és zokogva beszélte el, hogy apja és testvérei mit terveznek. Spiró azonnal visszasietett vele a Teréz-köruti házba s az öreg Egresit iparkodott megnyugtatni, egyuttal pedig az öngyilkossági szándékról lebeszélni. Egresi látszólag megnyugodott, de mint az események mutatják, nem csak hogy szándéka megváltozott volna, de még Regina leányát is reábirta az együtthalásra. Mielőtt azonban a revolverhez nyult volna, *előbb a mérget próbálta meg.* Mindhárom gyermeke kedden este vizben feloldott gyufa mérget ivott, abban a reményben, hogy reggelre már nem lesznek az élők között s hogy egyedül csak az apának kell majd golyót röpiteni az agyába. Tervük meghiusult a méreg gyönge volta miatt. Bizonyára nagy gyomorfájdalmakat szenvedtek s az a sárgás folyadék, melyet tegnap a dolgozószobában levő ágy mellett találtak s a melynek mivoltát biztosan meghatározni a laikusok nem tudták, nem volt más, mint a kihányt foszforoldat. E mérgezési kisérlet nem kombináczión alapszik, ezt a ma délelőtti rendőrorvosi bonczolás kétségtelenül kideritette. A bonczolás sok orvosnövendék jelenlétében történt a Rókus-kórház halottas kamrájában. Résztvettek benne dr. *Ajtay* törvényszéki orvos felügyelete mellett dr. *Kovács* Lajos és dr. *Biró* Géza tanársegédek és dr. *Várady* László rendőrvos; ez utóbbi mint a rendőrség hivatalos kiküldöttje. Egymásután hozták elő a holttesteket; először az apáét, azután a leányokét és végül a fiuét. A bonczolás kideritette, hogy a halált mindanégynél az agy teljes szétroncsolása idézte elő. A 18 éves Bertát kivéve, a golyó a másik három áldozatnál a jobb halántékon hatolt be; Bertát balhalántékán érte a lövés. Ez az eltérés onnan van, hogy Berta az ágyban feküdt s apja csak baloldalról férhetett hozzá kényelmesen. A lövés valamennyinél közvetlen közelről történhetett, mit bizonyit az a körülmény, hogy a bőr el van pörkölődve. A gyors halált nem annyira a golyó, mint a lövés által létrejött hatalmas légnyomás idézte elő. A lőcsatorna után itélve, a revolver kalibere 9 milliméternyi lehet. A golyókat a két leány és az apa koponyájában meglelték. A fiunál azonban nem, mert a fej tulsó oldalán kijött. Ez a golyó tudvalevőleg a rendőrségnél van. Még tegnap találták a szoba padlózatán a helyszini szemle alkalmával. A halál az apánál és a két leánynál a lövés után pár perczre, a fiunál pedig 25—30 percz mulva állhatott be. A *gyomorban* — az öreg Egresi holttestét kivéve — *foszfor maradékra találtak*, a mely azonban nem volt elégséges arra, hogy halált idézzen elő. E fontos és eddig ismeretlen körülményen kivül konstatálta a bonczolás azt is, hogy a nagyobbik leány és különösen a fiu előrehaladt tuberkulozisban (tüdővészben) szenvedtek. A fiu tüdejében kifejlett gumókat találtak, a mi arra mutat, hogy csak kevés ideje volt még e földön. Konstatálták, hogy hogy csupán a fiu jobb kezén mutatkozik némi perzselési nyom s igy nem lehetetlen, hogy a fiu maga végezte ki magát. Az öreg Egresi szervezetében semmi különös nem mutatkozott. A négy holttest bonczolása reggeli 9 órától csaknem 12 óráig tartott. A holttesteket ma este szállitották át a zsidótemető halottas házába. A temetés holnap délután fog végbemenni. — A tudományegyetem másodéves joghallgatói testületileg adják meg a végső tisztességet szerencsétlen társuknak, ki életében mindnyájuk rokonszenvét kiérdemelte. — Sirjánál *Koch* Lajos joghallgató mond beszédet. Kimulásáról gyászjelentést is adtak ki, mely igy hangzik: «A budapesti magy. kir. tudomány egyetem másodéves joghallgatói mélyen megilletődött szivvel jelentik szeretett, jeles tehetségü kartársuk és barátuknak Egresi Lajosnak f. hó 16-án történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei az egyetemi polgárság részvételével f. hó 18-án délután 2 órakor az izr. sirkert halottas kamarájából fognak örök nyugalomra kisértetni. Béke hamvaira!

= **Kémény tüz** ütött ki a késő esteli órákban a budai oldalon a katonai élelmezési raktárban. A tüzoltóság azonban gyorsan elfojtotta a tüzet.

= **Uj kereszt-sorsjegyek.** Koritz Antal és társa jóhirü bankház mai hirdetése különös figyelemre méltó.

= **A Budapesti Lloyd** kiadóhivatalának bank és váltó-üzlete **Dorottya-utcza 5. sz.** átvesz aláirásokat *dijmentesen az uj* **olasz vöröskereszt sorsjegyekre** az eredeti feltételek mellett. Az emlitett bankház mai lapunkban megjelent hirdetését **különös figyelembe** ajánljuk.

= **Spielmann J. L.** ur, Kanitz Ede és társa bécsi czég képviselője, eljegyezte Fiktorovits Eugenia urhölgyet.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Ney Dávid**, a m. kir. operaház kitünő baritonistája közelebb Temesváron hangversenyt fog adni.

— **Verdi** legujabb dalmüve *Jago* végre elkészült s a jövő saison elején szinre kerülhet a milanói Scala szinházban. A szöveget tudvalevőleg Arrigo Boito irta.

SPORT.

— **Udvari vadászat vaddisznóra.** A lainzi állatkert anholi pagonyában tegnapelőtt tartották meg a minden évben szokásos vaddisznóvadászatot. Délelőtt tiz órakor találkozott a kitüzött helyen a vadásztársaság, melynek tagjai *Rudolf* trónörökös, *Rainer*, *Ferencz* és *Ottó* főherczegek, *Abensperg-Traun* gróf ezredes, vadászmester, *Latour* tábornagy, *Teleki* Samu gróf, *Wurmbrand* gróf alezredes, *Bellegarde* marquis s több más lovagok voltak. Tizenegy óra tájt élénk tüzelés hallatszott; a kőkeményre fagyott föld s a szakadatlanul hulló hó fokozta e téli vadászat varázsát. Két órakor már 250 vaddisznó volt leteritve. A trónörökös, ki ezek közül 57 darabot lőtt, a vadászat végeztével az állatkert hütteldorfi pagonyába ment s még két szarvast ejtett el.

— **Főuri vadászat.** *Zichy* Géza gróf tetétleni uradalmán és a szomszéd, bérlett vadászterületen, mint lapunknak irják, e hó 11-től 15-ig nagy hajtó körvadászat volt. Az időjárás nem volt ugyan egészen kedvező, a mennyiben a nagy hózivatar a vadászatot egy napig lehetetlenné tette, de mindazáltal a férfias mulatság a legszebben folyt le. Összesen 562 nyulat lőttek. A vadásztársaságot a szives házigazdán kivül *Ghyczy* és *Bujanovics* tábornokok, *Csáky* gróf, *Elek* Gusztáv és *Szabó* ezredesek, *Vécsey* Lajos, *Vécsey* Sándor és *Vécsey* Béla bárók, *Zichy* Ernő gróf, *Bissingen* gróf és *Radnay* nagyváradi püspöki titkár képezték.

FŐVAROSI ÜGYEK.

— **Az oktatási idő** kezdőpontjára nézve a közoktatási bizottság tegnapi ülésén elfogadott határozatot, hogy t. i. télen az elemi iskolákban *a tanitás reggeli* 9 órakor *kezdődhetik*, mint értesülünk, *a tanács ma egyhangulag elfogadta* és kimondta, hogy ha valamely iskolaszék ily irányu kérelmet intéz a hatósághoz, annak minden egyes esetben helyet fog adni.

— **A teherpályaudvar** mellett elvonuló dunapartért a kormány még mindig vonakodik a folyóméterenkint járó 4 frt évi bért megfizetni a városnak, holott a rakpartok bére fejében a város 12,000 frt átalányt fizet — minden egyéb kedvezmény adása nélkül — az államnak. A tanács, mielőtt még pörre vinné a dolgot, elhatározta a jogügyi bizottság meghallgatását.

— **Az iparegyesület** ipariskoláinak szubvencziója előre kiutalványozását a *tanács ismételve megtagadta*, mert nem talál rá alapot, a minek segélyével ezt a legjobb akarat mellett is tehetné.

— **A hirdetési oszlopokról** szóló szabályrendeletet a tanács — mint értesülünk — két módositásnak vetette ma alá. Ugyanis fölvette belé, hogy jövőre *a hirdetéses padok nem engedélyeztetnek* és az oszlopokat, ha a vállalkozó a szerződési időtartam lejárta előtt válnék meg a vállalattól, az amortizáczió leszámitásával a város beváltja tőle. E módositások a közgyülés elé terjesztetnek.

— **Az utczai seprőgépekhez** a vállalkozó *Gattein*, a mint róla a tanácsban emlitették egy kissé elcsigázott lovakat szokott adni, a melyek nappal valószinüleg omnibuszok vontatásában fáradoztak. Gattein Jakab t. i. egyuttal omnibusz tulajdonos is. A tanács elhatározta, hogy jövőre a seprőgépekhez való fogatokat is ép azon módon fogja biztositani, mint a tüzoltósági lovakat szokás.

— **Az uj név hátrányai.** A II-ik ügyosztály ajánlati tárgyalást tartott a *szemét kifuvarozás* biztositására. A IV-ik kerületre nézve elfogadtatott az eredmény, de az V-ikre és a VIII-ikra nem, mert a bizottság uj vállalkozókkal állt szemben, a kiket nem ismer s igy nem is ajánlhatott. E két kerületre tehát 8 napi határidővel uj ajánlati tárgyalás fog tartatni. A két uj vállalkozó nem más, mint *Déri* Mór és *Rózsavölgyi* Ja-

kab, a kik ezelőtt is személyfuvarozási vállalkozók voltak — *Deutsch* és *Rosenthal* nevek alatt.

— **A Csepelrakpart kiépítéséhez** adott 780,000 frtnyi kormánysegély mellé a városi elölegek után járó 5% kamat fejében a pénzügyminiszter által kiutalványozott 76,000 frtot a tanács fölvenni határozta, tekintet nélkül a még vitás 12—13,000 frtnyi követelés sorsának eldöltére.

— **Két obeliszket** ajándékozott az osztrák államvasuttársaság a városnak a kiállitási tárgyak közül. A tanács az ajándékot elfogadván, megköszönte s a városligeti bizottság javaslatára — mint értesülünk — elhatározta, hogy a ligetben fölállitja s mivel az idő viszontagságai könnyen nyomot hagyhatnak rajtok (az egyik szénből van) télen át faburkolattal látja el azokat is, mint a kálvintéri szökőkutat.

— **A kocsihidvámok.** A m. kir. pénzügyminiszter 1885. évi 77,863. számu rendelete következtében a *fővárosi állami hidakon* a Duna balpartjáról a jobbpartra átkelő egy vagy két lovas uri fogatok, bérkocsik, üres vagy telt társaskocsik után 1885. deczember hó 31-ke és 1886. évi január hó 1-je közti éjjeli 12 órától kezdve a hidvám a *balparton* az átkelésre szabott *összeg két zereséről* azaz 20 illetve 30 krral fog szedetni: *a jobbpartról a balpartra átkelő* fent elsorolt *járművek ellenben minden díj fizetése* nélkül fognak a hidakra bocsáttatni.

— **A népkonyhák.** A tanácsnak bejelentetett, hogy a népkonyhák közül egy már megnyilt és kettőnek a megnyitása küszöbön áll. A tanács kinevezte mindegyikhez a 3-as férfi és 25-ös női fölügyelőbizottságokat.

— **A jégtársaság** fölhivatott nyilatkozattételre, hogy elfogadja-e a közélelmezési bizottság által a társulat ajánlatán tett változtatásokat is, ama módositásokkal, a miket e bizottság javaslatba hozott, fenntartja-e ajánlatát a közvágóhidi jégtartók jéggel való ellátására? A társulat kijelentette, hogy e módositásokhoz nem járulhat, egész ajánlatától visszalép, s igy a soroksári Dunaágban a jégvágó szabad lesz. A tanács e nyilatkozatot mai ülésén tudomásul vette.

— **Az árvaszéki összes tiszti állomások**, ugy a főmérnöki és főlevéltárnoki állomások betöltése ügyében a tanács a pályázat kiirása felől a közgyüléshez intézendő előterjesztésekben ma megállapodott. E szerint, mivel a belügyminiszter az árvaszéki elnök legközelebb meghatározott s a törvénytől elütő qualifikáczióját nem hagyta ugyan jóvá, de szabadságára hagyta a városnak ügyvédi oklevéllel biró egyént választani, s a főlevéltárnok magasabb fizetését is helyben hagyta, valamint a főmérnöki szék meghivás utján betöltéséhez is hozzájárult, — a tanács javasolja, hogy mondja ki a közgyülés a pályázat kiirását s a főmérnök meghivását eszközlő 5-ös bizottságot küldje ki.

— **A belvárosi bizottsági tagok** mai értekezletén kijelöltetett III. osztályu jegyzővé Jandek János 23, Vaszilievics János 18, Toperczer Péter 22, Belgrády Miklós 20, Némedy Jenő 23, Radnay Jenő 13 szavazattal. Gunszt József X. ker. jegyző csak 12 szavazatot nyert s igy a kerület nem felöli, kapott még Bencze 5 és Mattyasovszky László 1 szavazatot. III. oszt. ügyészekként a régiek jelöltettek egyhangulag. Összesen 23-an voltak jelen. — *Az V. k. fővárosi bizottsági tagok Burián* János elnöklete alatt kijelölő értekezletet tartottak a III-ad oszt. jegyzői állásra és III-ad osztályu ügyészi állások betöltése tárgyában. Kijelöltetettek a jegyzői állásokra első sorban a régiek, a két üresedésben levő helyre *Bencze* Benő és dr. *Radnai* Jenő. A jelen volt bizottsági tagok Radnait egyhangulag jelölték, Bencze és Belgrády Miklós közt szükebb választás volt, a többséget Bencze kapta meg. Az ügyészi állásokra a régiek jelöltettek. — *A VI—VII. ker. fővárosi bizottsági* tagok *Mendl* István elnöklete alatt tartott értekezletén, a jegyzői állásokra a régieken kivül *Benczé* Jenőt és *Belgrády* Miklóst jelölte. Az ügyészi állásokra a régieket nevezetesen Alkér Emilt és Csete Kálmánt. — *A VIII. ker. föv. bizottsági* tagok *Rémi* Róbert elnöklete alatt tartott értekezleten a jegyzői állásokra a régieken kivül *Némedi* Jenő és *Bencze* Benő jelöltetett. Az ügyészi állásokra az eddigiek.

— **A liverpooli nemzetközi kiállitás** titkársága már két izben is fölszólitotta fővárosunkat, hogy a budapesti kiállitáson bemutatott némely tárgyakat küldje el a liverpooli kiállitásra is a jövő évben. A tanács azt határozta, hogy e kiállitáson nem vesz részt, mert a közelebbi évek folyama alatt már számos ily tárlaton jelent meg s a vele összekötött költségek is nagyok.

— **Az omnibusz-kérdésben** ma a tanács is kimondotta, csatlakozván a közrendészeti bizottság javaslatához, hogy a főváros az omnibusz-szabályrendeletet *ujévkor hajtsa végre.* Ekkor marad vagy 110 omnibusz, mely közlekedni fog, s beosztatik hat (esetleg négy) vonalra, hol fölváltva fognak járni. A jelentkezett pályázók: Szöke és Gattein, valamint a régi jogosultak közkereseti társasága, kérelmeikkel elutasittatnak.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar tudományos akadémia** főtitkári hivatala több hozzá érkezett levélre hivatalosan kijelenti, hogy a módositott szabályok értelmében a pályamunkák benyujtási ideje a polgári év végéről a nyári szünidő végére, vagyis szeptember 30-ára tétetett át; e szerint deczember hó 31-én egy akademiai pályázat sem jár le.

— **A magyar szinész-egyesület közgyülése.** A mai, harmadik napon, a tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elfogadták *Kassainak* az igazgatótanácsosságról való lemondását s helyébe, mint volt póttag dr. *Sziklay* János lépett. Ezután a *számvizsgáló bizottság jelentését* az «Országos magyar szinész-egyesület» egyesületi és nyugdijintézeti vagyonának számadási és pénztári vizsgálatáról. A bizottság, a mely *Bangha* Sándor, dr. *Breznay* Géza és *Ditrói* Mór tagokból állott, jelenti hogy az egyesület összes *bevétele*, a mult évi közgyülés óta 9065 frt 69 kr., *a kiadás* pedig 9016 frt 58 kr., a pénztári maradvány pedig 49 frt 11 kr. A *nyugdijintézet* bevétele ugyanez idő alatt 13,252 frt 7 kr., a kiadás pedig 13,163 frt, a pénztár maradvány 89 frt 7 kr.; a jelentés megjegyzi azonban, hogy a könyvelési rendszer hiányossága miatt a kiadások között 11,400 frtnyi összeggel a földhitelintézetnél elhelyezett tőke is szerepel s igy a tulajdonképeni kiadás 1760 frtot tesz ki. A *nyugdijintézeti összes vagyon*, a mely tényleg befolyt 78,207 frt, szaporodott pedig a mult év alatt 14,603 forint 15 krajczárral. Ezután a könyvek és számadások jövőben leendő megvizsgálására felülvizsgáló bizottságot küldtek ki a következő tagokból: *Bangha* Sándor, dr. *Breznay* Géza, *Ditrói* Mór, *Halasi* Béla és *Ferenczy* József. Az öt perczenyi szünet után a képviselők ismét elfoglalták helyeiket s következett a közgyülés egyik legérdekesebb tárgya: *az elnök* válasza *Balassa* Károlynak, az egyesület hivatalos közlönyében Bényey szerkesztő aláirásával megjelent czikk tárgyában. Bényey ugyanis a «Sötét pontok» premiere-jére szabadjegyet kért a nemzeti szinház igazgatójától. Minthogy ez előadásra már egy nappal előbb minden jegy el volt adva, Paulay igazgató nem teljesithette e kérelmet, de megigérte, hogy a vasárnapi előadásra készségesen ád. Minthogy Bényey iroda-igazgatónak a hivatalos lapban megjelent czikke Balassa interpellácziója szerint disszonancziát akart előidézni a nemzeti szinház igazgatósága és a szinész-egyesület között, mely csakis a vidéki szinészet érdekeit veszélyeztetné: Balassa ez érdekek szem előtt tartásával intézte interpelláczióját a közgyülés elnökéhez. *Ribáry* válaszában meleg hangon emlékezett meg a nemzeti szinháznak a vidéki szinészet iránt való érdemeiről s különösen a megtámadott igazgató személyéről: visszautasitva egyuttal az egyesület részéről minden szolidaritást ama czikkel szemben. A közgyülés ezt zajos éljenzések közt vette tudomásul. Végül megkezdték a szinigazgatói értekezlet javaslatainak tárgyalását s először is sorra került a *szerződés-minta módositása*, melynek különösen a 3-ik pontja idézett elő nagyobb vitát. E pont a szerződés legfontosabb része s arra nézve foglal magában megállapodást, hogy a szinész saját gondatlanságából vagy könnyelmüségéből eredő *betegség* esetében, a mely a szerződött tagot a szinházi kötelességek teljesitésére képtelenné tenné, az igazgató köteles-e és ha igen, mennyi havidijat köteles fizetni az illetőnek? A szerződés e pontjára nézve abban történt megállapodás, hogy ily esetben az igazgató a szerződést *azonnal, minden kárpótlás nélkül felbonthatja.* Az 5-ik pont is változást szenvedett és pedig, hogy «a szerződött tag, ha ellene kifogás merül föl az ötös biróság itélete folytán *bármikor elbocsátható*». A délutáni ülésen, melyen sl közgyülés bevégezte tárgyalásait, a napirendre térés előtt *Ditrói* a künn levő *nyugdijhátralékok* behajtása iránt kiván szigoru intézkedést foganatba venni. Hátralék a volt igazgatóknál, a müködő igazgatóknál és a tagoknál összesen 12385 frt 50 krnyi összegben van künn. Ditrói inditványa tehát oda terjed, hogy ugy az igazgatók, mint az egyes tagok köteleztessenek, hátralékaiknak az 1886-ik év jan. hó 16 áig leendő letörlesztésére, az egyesületből való kizáratás terhe alatt. Az inditvány elfogadtatott. *Feleky* Miklósnak azt az inditványát, hogy egy szinigazgató se ajánltassék addig koncesszió elnyerésére, mig a központi pénztárba a nyugdijilletéket be nem fizette, a közgyülés el *nem* fogadta. *Ditrói* még egy inditványt tesz: hogy a központi kezelési pénztár utasittassék jelentéstevésre az iránt, minő viszony van közte és a nyugdij közt s ha a központi kezelési pénztár a nyugdij iránt tartozásban van, tüntesse föl az összeget. Végre kivánatosnak tartja, hogy a mostani közgyülésen hozott határozatok a jövő évi jelentésbe föl legyenek véve. Ez inditványokat szintén elfogadják. A közgyülés ezután folytatta a *szerződés-minta* fölött való tárgyalást, a szövegezésben kisebb-nagyobb változtatásokkal. — Az ülés este 7 óra után ért véget.

— **A budapesti m. gyorsiró egyesület** decz. hó 17-én a képviselőház helyiségeiben közgyülést tartott. Számos uj tag fölvétele után, elnök *Markovics* Iván jelenti, hogy valamint a megelőző években, ugy az idén is, az igazgatóság az egylet nevében két ingyenes gyorsirási tanfolyamot nyitott a nagy közönség számára. A mult évi tanfolyam vezetőjének *Forrai* Somának sikeres fáradozása elismeréseül elnök az igazgatóság nevében egy értékes arany gyürüt nyujtott át. Végül elhatároztatott, hogy az egylet irodalmi vállalatának a legközelebbi napokban megjelenendő első kötetét, mely szépirodalmi munkálatokat gyorsirási mezben tartalmaz, *Visontai Kovács* Lászlónak, mint az egylet védnökének háznagyi jubileuma alkalmából, arczképe és életrajza diszitse.

— **A József-müegyetemi** hallgatók segitő egyesülete ma d. u. 5 órakor zajos gyülést tartott a Tolnay Lajos volt magyar államvasuti igazgatósági elnök mellett tervezett fáklyásmenet ügyében. A gyülésen jelen volt *Kriesch* János rektor is. A közgyülés lelkesedve a fáklyásmenet mellett, nem vette tudomásul a magánuton érkezett értesitést, hogy Tolnay Lajos az ovácziót nem óhajtja, és elhatározták, hogy öt tagu küldöttség menesztessék hozzá, felkérni őt a fáklyásmenet elfogadására. A küldöttség tagjai: *Schwarzel* Ágost, *Pöppel* Gyula, *Rácskay* Gyula, *Karsay* István és *Papp* Elemér.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A III. kerületben az elemi iskolákat látogató szegény növendékek közül 238-an láttattak el a szükséges téli ruházattal, melynek beszerzési költségeit az iskolaszék gyüjtés utján szokta előteremteni. — *A Szent-Györgyről czimzett hivatalszolga betegsegélyző- és temetkezési-egylet* decz. hó 12-én elszegényedett tagjainak hét gyermekét téli ruhával látta el, mely alkalommal *Török* József egyesületi elnök tartott csinos beszédet.

— **A Petőfi-társaság** e hó 19-én (szombaton) d. u. 5 órakor az irók és müvészek társaságának helyiségében a január 6-iki közgyülés tárgysorozatának megállapitása s egyéb fontos ügyek elintézése végett *ülést tart.*

— **A «Mogyoró-kör»** decz. 20-án d. u. 3 órakor Bégrisch J. vendéglő-helyiségeiben (király-u. 59.) szegény gyermekek felruházási ünnepélyt rendez.

— **A «Terézvárosi kaszinó»** helyiségeiben (Teréz-körut 2. sz.) decz. 19-én este hét órakor *Bodnár* Zsigmond és *Komócsy* József felolvasást tartanak. A fölolvasást társas vacsora és táncz követi.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** A Szent Péter czimü első budapesti házmesterek egyesülete decz. 20-án este 6 órakor egyesületi helyiségében *karácsonyfa-ünnepélyt* rendez.

— **Segély a sebesülteknek.** Neoschil Alajos kötőszer- és sebészi müszerek gyárosa a szerb és bolgár sebesültek közt egyenlő szétosztás czéljából a vörös kereszt-egyletnek 161 darab jégtömlőt és 54 darab légpárnát ajándékozott, miért a nevezett czégnek a vörös kereszt-egylet igazgatósága a legmelegebb háláját nyilvánitotta.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Gázrobbanás a budai várszinházban.** 1882. nov. 26-án a várszinház harmadik emeletén gázrobbanás történt, s a jegyszedőné ott levő 15 éves leányát és ennek barátnéját sulyosan megégette, ugy hogy 18 napig kellett őket a kórházban ápolni. A budapesti kir. törvényszék gondatlanság által okozott sulyos testi sértés miatt Fridrich Sándor fővilágitót 3 havi fogház és 50 frt pénzbirságra, Köré Ferenczet a fővilágitó segédet 1 havi fogházra és 20 frt pénzbirságra, Bököny Jozefa jegyszedőnét 14 napi fogházra és 10 frt pénzbirságra itélte. A kir. tábla ezt az itéletet helyben hagyta. A kuria II. büntető-tanácsa az itéletet feloldotta és a szinházi világitó közegek szolgálatára vonatkozó szabálynak megszerzését rendelte el, melyre a vizsgálat nem terjesztetett ki. Ezek nélkül nem lehet megállapitani ki szegte meg vétkesen kötelességét.

— **Megsemmisitett esküdtszéki tárgyalás.** A kuria első büntető tanácsa Fischer Vilmosnak az Azienda itteni képviselői Thaly Elek és Lichtenberg J. ellen inditott sajtópörében a vádlottak felmentésével végződött esküdtszéki tárgyalást s itéletet megsemmisitette s az igazságügyminiszteriumot más sajtóbiróság kiküldésére hivta fel. A megsemmisités azért történt, mert a tárgyaláson némely iratok felolvasása megtagadtatott s a panaszos több tanuját nem hallgatták ki.

Pozsony, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Holló* Sándornak, a Bars szerkesztőjének *Tarczali* (Lövy) Dezső elleni sajtópörében az esküdtszéki tárgyalás, mely már egy izben elhalasztatott, ma csütörtökön tartatott meg Pozsonyban általános érdeklődés mellett. Dr. *Holló* Lajos vádló ügyvéd feltünést keltett beszédének hatása alatt az esküdtszék a vádlottat *egyhangulag vétkesnek* nyilvánitotta. A védelmet *Inczédi* Lajos, a Nyiregyházán megjelenő Szabolcsi Szabad Sajtó szerkesztője vitte, igen sikerült beszédben.

A soroksári-uti gyilkosság.

— decz. 17.

A Fortunából a kir. ügyészség révén szenzácziós hir érkezik.

Az öt hét óta vajudó vizsgálat sok ingadozás és tévelygés után elérte volna czélját: megtalálta volna valahára Gazdag Imre becslőbiztos igazi gyilkosait. A tegnap letartóztatott rokkant honvéd hiányzott még ama kegyetlen szövetkezetből, melynek tagjai szinlelt barátságukkal csalták vesztőhelyre azt a boldogtalan embert, a kinek nem volt egyéb büne annál, hogy utjában állott a felesége kedvesének. El kellett őt tenni láb alól, hogy elfoglalhassa helyét családi boldogságának megrontója. Az asszony, a kit magához emelt s örömének, bánatának részesévé tett, a ki oly nagy müvészettel játszotta özvegysége komédiáját, állitólag *megvallotta tegnap a vizsgálóbiró előtt, hogy az ő tudtával és beleegyezésével gyilkolták meg férjét Támár Alajos és Ternyei József rokkant honvédek.*

Öt hétig konok tagadással, mentegetőzéssel leplezte bünét s a vizsgálóbirónak be kellett érnie apró, jelentéktelen részletek kideritésével, a melyeknek összevetéséből ujabb terhelő adatokat nyert. Még legutóbb is azt állitotta, hogy az életbiztositásról nem volt tudomása, midőn azonban a vizsgálóbiró elébe tartotta tulajdon édesatyjának ellenkező vallomását, elismerte, hogy hallott ugyan valami biztositásról, de azt hitte, hogy férje gabonát akar biztositani, mert azt is «élet»nek hivják az ő szülőföldjén. A vizsgálóbiró szemére vetette, hogy nem mond igazat, mert jól tudta, hogy férjének nem volt gabonája, a melyet biztosithatott volna. Erre aztán megvallotta, hogy csakugyan tudott a biztositásról, s hogy ez intézkedésre Támár vette rá férjét.

A tények megczáfolták Gazdagnénak azt a vallomását, hogy férje magával vitte aranyóráját, mikor Támár és Ternyei kiséretében elment a korcsmába, s hogy a «rablógyilkosok» ezt is elvették tőle pénzével együtt. Azt már elismerte néhány nappal ezelőtt, hogy férjénél nem 800, hanem csak 18—20 forint volt, midőn hazulról távozott. Az aranyórát, melyet Véni korcsmáros két izben is látott Gazdagnál, megtalálta a rendőrség Gazdagné és Támár Alajos közös lakásán, az Andrássy-ut 86. számu házában. Mikor a vizsgálóbiró megmutatta Gazdagnénak az aranyórát, az özvegy elsápadt, de csakhamar összeszedte magát s azzal mentegetőzött, hogy eleintén csakugyan azt hitte, hogy az órát is elrabolták férjétől a gyilkosok s csak később jutott eszébe, hogy önmaga tette zálogba. Kiváltotta, mikor pénzhez jutott s elhallgatta a dolgot, mert nem tulajdonitott neki nagy fontosságot. A vizsgálóbiró kimutatta ez állitás valótlanságát, mire a gyanusitott asszony egészen uj dolgokkal állott elő. Azt mondotta ugyanis, hogy *férjét saját kivánságára ölték meg.* S ezt az abszurd állitást egész mesével akarta érthetővé tenni. Elbeszélte, hogy férjét az a veszedelem fenyegeté, hogy váltóhamisitás miatt börtönbe kerül. Kétségbeesésében elhatározta, hogy öngyilkossá lesz, de mivel attól tartott, hogy saját kezével nem tudja majd kioltani életét, csak nyomorékká teszi magát, barátjait, Támárt és Ternyeit kérte meg erre a szivességre. Előbb azonban gondoskodni akart családja jövőjéről s Támár rábeszélésére biztosittatta életét. Az április 11-éről 12-ikére forduló éjszakán teljesült férjének kivánsága s ő maga akarta azt is, hogy kimulását ne öngyilkosságnak, hanem rablógyilkosságnak tüntessék föl.

Gazdagnénak ezt az előadását is megczáfolták a már kideritett körülmények s állitólag kényszeritették őt arra a vallomásra, hogy férjét Támár birta rá, hogy életét biztosittassa s később elcsalta őt a korcsmába, hogy Ternyei segitségével kivégezze. A gyilkosság tervét Támár Alajos penditette meg; a revolvert Molnár Károly szolgáltatta, ki azonban még most is tagadja ezt.

A vizsgálóbiró ma délután negyedfél órakor hallgatta ki *Támár* Alajost s tudtára adta, hogy Gazdagné töredelmes vallomást tett. Támár közönyösen fogadta e hirt s csak ennyit mondott: «Hazudik, ha rám vallott!» Az aranyóra látása sem ingatta meg őt konok tagadásában. «Beszélhet ön akármit — mondá — én ártatlan vagyok.» *Ternyei* József, ki délután szintén vallatásra került, megbotránkozással fogadta Gazdagnénak elébe tartott vallomását s hallani sem akart arról, hogy neki része volt a gyilkosságban. Különben ismerősei, kivált a menedékházbeliek, maig sem hiszik őt bünösnek s egyre hangoztatják ama meggyőződésüket, hogy letartóztatásával méltatlanságot követett el a vizsgálóbiró.

Gazdagnét talán már holnap szembesitik Támárral és Ternyeivel, kikot férje gyilkosainak vall.

*

A vizsgálatnak ez a meglepő fordulata nagyon erőszakoltnak tünik föl, ha figyelembe vesszük azok véleményét, kik ismerik e bonyolult ügynek minden fázisát, valamint a vallatásnak azt a módját is, melyet a Fortunában oly nagy előszeretettel s gyakran sikerrel alkalmaznak. Sokan vannak ugyanis a beavatottak közt, kik a Gazdag Imréné «töredelmes vallomását» nem becsülik többre, mint azt a hihetetlen és komikus meséjét, hogy férje maga kivánta halálát s mert nem bizott saját kezének biztosságában, barátait kérte meg arra a szivességre, hogy őt jobblétre költöztessék. Az egészen érthető, hogy a vizsgálóbiró, a ki megunhatta már fáradságos meddő munkáját, valóra hiszi Gazdagné vallomását és sietett tudtára adni a világnak is, nem kutatva tovább ama körülményeket, melyek a gyanusitott asszonynak e legujabb előadását is megdönthe nék ép ugy, mint a hogy meghazudtolták a többit. Pedig épen a vizsgálóbiró tudhatná legjobban, hogy e vallomás az eddigi bizonyitékok mellett nem érdemel föltétlenül hitelt, mert a fogságban kiállott szenvedések közt nagy hatással lehetett Gazdagnéra az ajólesö biztatás, hogy neki nem lehet bántódása akkor sem, ha vallomásával megerősiti a vizsgálat föltevéseit, sőt bünbánása meglágyitaná és könyörületre indithatná a birák kérlelhetetlen szivét. Mert a beavatottak azt állitják, hogy a vizsgálóbiró, mint sok más vádlottat, Gazdagnét is ezzel az igérettel kecsegtette, s ha ez csakugyan áll, nem nehéz elhinni, hogy a testben-lélekben megtört asszony, hogy mielőbb kiszabaduljon a fogságból, magára vette azt a rettenetes bünt, a melylyel gyanusitják. S el lehet rá készülve a nyilvánosság, hogy a mint tudatára ébred Gazdagné «töredelmes vallomása» megsemmisitő következéseinek, módositja, ha ugyan egészen vissza nem vonja előadását, melylyel bitófára juttatná magát és kedvesét.

A vizsgálat legtöbbre tartja ama fölfedezését, melynek révén megkeritette Gazdag Imre aranyóráját, melyről mindeddig azt állitotta a gyanusitott asszony, hogy a végzetes éjszakán férje zsebében volt s eltünt 800 forinttal terhelt pénztárczájával együtt. Gazdagné, mint emlitettük, azzal védekezik, hogy csak későn jutott eszébe s csekélységnek tartván, elhallgatta a rendőrség előtt, hogy az aranyórát ő maga tette zálogba s igy nem lehetett az elrablott értékek között. Hogy csakugyan zálogban volt az óra, azt kétséget kizáró hitelességgel bizonyitja az a *zálogczédula*, melyet lakásán találtak s melyet a vizsgálóbiró maga cserélt ki az órával. Tehát nem az órát lelték meg Gazdagné lakásán, hanem a zálogczédulát, melynek az is egyik nevezetessége, hogy *még Gazdag Imre életében kelt.* E szerint igazat mondott a gyanusitott nő, midőn azt állitotta, hogy az órát még a katasztrófa előtt küldte zálogházba, s legalább is nem lehetetlen, hogy a sok lakgatás közt csakugyan megfeledkezett róla s azt hitte, hogy férje zsebében hordozta.

De föltéve, hogy nem feledkezett meg e zálogról s csak azért hiresztelte elvesztét, hogy valószinübbé tegye a rablógyilkosságot, nem egészen érthető, hogy a vizsgálat ily sokáig tartogatta e «fontos» bizonyitékát, holott ezzel már jóval előbb is kifejthette volna azt a presszíót, a melynek nagyra tartott sikerét köszönheti.

Ez észrevételek azonban csak arra valók, hogy enyhitsék némileg a királyi ügyészségnek azt az eljárását, hogy azon melegében világgá bocsátotta a gyanusitott asszonynak még korántsem végleges vallomását, mely ha idővel módosulni fog is, le nem törölhető gyalázatot hagy rajta és fogolytársain. De kárhoztatást érdemel ez az elhamarkodottság még akkor is, ha Gazdagné vallomása igaznak bizonyul, mert az ügyészség mindenkép bevárni tartozott volna a szembesitések eredményeit.

A Fortunabeli vizsgálatok és végtárgyalások jegyzőkönyveiben százával vannak megörökitve az olyan esetek, melyekben a vádlottak, hogy ügyök elintézését siettessék, magukra vállaltak mindent, a mit a vád reájuk fogott. Jól tudják ezt az ügyészségnél is, de mivel müködésük ritkán jut eredményre, sietnek kiállani a pillanatnyi sikerrel, melyet a következő perczek már megsemmisithetnek.

Starcsevics bünpöre.

Starcsevics Dávid és társai ellen a bán személye ellen a tartománygyülésen elkövetett erőszakoskodás miatt a zágrábi törvényszék előtt folyó bünpörről táviratainkat pótlásául itt közöljük a részletesebb tudósitást.

I. nap. Délután.

Zágráb, decz. 15.

A délután 3 órakor megkezdődött tárgyaláson első sorban *Poppovics* István hirlapirót és képviselőt hallgatják ki. Tanu megeskettetvén, a dolog lefolyását a következőleg adja elő: Én helyemen ültem, a hol rendesen Barlovics jegyző szokott ülni. A bán beszélt, de egyszerre csak megszakadt beszéde fonala. A bánnak csak a következő szavait hallottam: «én azon kételkedem.» Ekkor kiáltott közbe Starcsevics Dávid azzal, hogy vissza kell vonni szavait. *Elnök*: Hallotta ön a következő közbekiáltásokat: Tolvaj! Ki kell dobni! Gazember! *Poppovics*: Igen, mindezeket hallottam, de azt már nem vehettem ki, hogy kitől származtak. A többség felé fordultam, kezeimmel jelt adtam és igy szóltam: «Az ülés be van fejezve.» Az elnök felkelt helyéről, kevéssel ezután a bán is kifelé indult a teremből. Midőn az ellenzék padsora mellett haladt el, Starcsevics felkiáltott: Fogjátok meg a gazembert! — s Grzanics képviselőt kilökte a padból. Alig volt kivül Grzanics a padból, Kuzmanovics lépett hozzá s megfogta kezét. Starcsevics szintén kilépett a padból, de nem közeledett a bánhoz, hanem megállott a pad előtt s innen szitkozódott, kiabált, hevesen gesztikulálva. Midőn a zsandárok beléptek, először Folnegovics képviselőt pillantotta meg. *Elnök*: Látta ön, hogy Grzanics képviselő a bánt kezével, vagy lábával érintette volna? *Poppovics*: Nem, s azt állitom, hogy Grzanics képviselőnek teljesen lehetetlen volt a bánt érinteni. *Starcsevics*: Én csak akkor hagytam el a padot, midőn a zsandárok a terembe léptek. A tanuvallomások épen nem egyeznek meg, mindenki mást beszél. — *Grzanics*: A tanu arról beszél, hogy Kuzmanovics képviselő a pad előtt **kezemet megfogta, s ez határozottan ellenkezik a többi** tanuvallomásokkal. — *Poppovics*: Eskü alatt vallottam, s a tiszta igazságot beszéltem, Kuzmanovics Grzanicsot az oszlop felé lökte. — *Grzanics*: Tiltakozom ez állitás ellen. — Dr. *Derencsin* védő ismételtetni kéri ama kifejezéseket, melyeket tanu hallott. Tanu ismétli azokat s megjegyzi, hogy ma már minden egyes szóra nem tud emlékezni.

Elnök (a tanuhoz): Hallotta ön e szavakat: «Üssétek le a rablót»? *Tanu*: Igen. (Mozgás a hallgatóság körében.) Dr. *Hinkovics* védő: Hol volt a bán, midőn Kuzmanovics Grzanicsot tartotta? *Tanu*: Körülbelül két lépésre az elnöki szobától. Dr. *Hinkovics*: E pillanatban volt-e valaki a képviselők közül az ellenzéki padokban? *Poppovics*: Igen, ugy emlékezem Pavlovics és Folnegovics képviselők voltak ott. Dr. *Hinkovics*: Kérem a törvényszéket, tessék e tanuvallomást a Kuzmanovicséval összevetni és őket szembesiteni.

Tüköry képviselő tanu: A terem baloldalán állottam s akkor mentem oda, mikor a bán szólni kezdett. Ekkor hallottam kiabálni Starcsevicset: Dobjátok ki a magyar rablót! A bán előttem ment el több képviselővel. Midőn Grzanics kirohant a padból, Kuzmanovics fogta meg. Engem is megfogott valaki, hogy ki, azt nem tudom. A bánt nem érintette senki, nyugodtan távozott az elnöki szobába.

Starcsevicsnek nincs megjegyzése a tanu vallomására, mindenki kiabált, lehet, hogy ő is kiabált. *Grzanics*: E tanut ma látom először, nem igaz, hogy október 5-én megfogtam kezét. *Kumicsics*: Én sem foghattam meg tnnut. Tanu emlékezhetik arra, hogy dr. Kopacsnak mondá: Grzanics kirugott, de nem érhette utol a bánt. Én erre azt mondtam, de igenis utolérte. *Elnök* (a tanuhoz): Látta ön, hogy Grzanics nem érte utol a bánt? *Tüköry*: Láttam igen is. Dr. *Derencsin* védő: Tanu uj állitással lép fel. *Tanu*: A tiszta igazságot mondtam.

Krsnyavi Izidor képv. *tanu*: Az első ellenzéki pad mellett állottam balról. A padban Folnegovics, Grzanics és Starcsevics álltak, a baloldali képviselők megszakitották a bán beszédét. Starcsevics hevesen gesztikulált, kilökte a padból Grzanicsot, a ki ennek következtében támolygott. A közbekiáltásokból gondoltam, hogy Grzanics inzultálni akarja a bánt. Szemmel kisértem Grzanicsot, felé siettem, de a tolongás az oszlop felé nyomott, ekkor ragadtam meg Grzanicsot mellén, nehogy a bánra rohanhasson. Kezdettől végig soha sem fért Grzanics a bán közvetlen közelébe, mert köztük mindig állottak képviselők. Lassan-lassan az oszlopig szoritották, a hol Kuzmanovics tartotta Grzanicsot. *Elnök:* Rubido ur, a ki a karzatról nézte a jelenetet, semmiféle tolongást nem látott. *Tanu*: Ha állitásaim nem egyeznek meg a többiek vallomásával, ez onnan van, hogy én folyvást Grzanicsra vigyáztam, s épen ezért állithatom, hogy Grzanics nem is érintette a bánt. *Starcsevics*: Én Krsnyavival csak akkor beszéltem, mikor már az egésznek vége volt. A volt bán, gr. Pejacsevics, nagy megelégedéssel kommentálta a történteket. (Derültség.) *Grzanics*: Tanu vallomása nem érdemel hitelt, mert nem egyezik meg Kuzmanovicséval. Ki fogott meg engem? Kuzmanovics vagy Krsnyavi? Megengedem, hogy Krsnyavi megfogta kezemet, de nyomban el is eresztett. *Elnök*: Mit látott ön Kumicsicsot illetőleg? *Krsnyavi*: Láttam, hogy a padban állt s innen kiabált a karzatokra. Csakis Grzanics magaviselete árulta el, hogy inzultálni akarja a bánt. A képviselők, kik a bánt körülfogták, visszatartották őt s én megragadtam. Dr. *Derncsin* védő: E tanu vallomásai homlokegyenest ellenkeznek Kuzmanovics állitásaival. A védelem nagy sulyt fektet e pont felderitésére. Kuzmanovics vagy pedig a tanu fogta-e meg Grzanicsot. Mindkét tanu becsületes ember, melyiknek kell tehát hinni. A legfontosabb mozzanat felderitetlen marad, ha mindkét vallomásnak hiszünk, kérem tehát tanukat szembesiteni. *Tanu:* Lehet, hogy mindketten megfogtuk Grzanicsot, mert kézről-kézre járt, akár csak egy lapda. *Hinkovics* védő: Mit látott a tanu, midőn Grzanics mint egy lapda kirepült a padból? Ki tartóztatta fel? *Tanu* ebből nem látott semmit sem. *Hinkovics* védő: Grzanics inge elszakitott volt-e vagy pedig ép? *Tanu:* A mennyire látható volt, elől nem volt semmi baja, de azt, hogy ott, a hol a mellény takarja, nem tudhatom milyen volt. Dr. *Barcsics* védő: Ellenmondásokat látok Krsnyavi és Rubido vallomásai között. *Elnök*: Mint Kumicsics védőjét, e pont önt nem érdekelheti. Dr. *Barcsics*: Én tisztába kivánom hozni a dolgot. *Simunecz Ferencz tanu* hivatalszolga a tartományi gyülés irodájában: Én az oszlopnál állottam, midőn a kiabálást hallottam. A bánt megszakitották beszédében. Midőn a bán az ellenzéki padok előtt haladt el, Starcsevics és Grzanics kirohantak a padból, Starcsevicsot Krsnyavi tartotta vissza. *Elnök:* És Grzanics? *Tanu*: Ő a másik oldalon volt. Én a bánra vigyáztam s kinyitottam előtte az ajtót. A bán nyugodtan bement. *Elnök*: Senkit sem látott a bánnal? *Tanu*: Egész csoport képviselő volt körülötte, az első sorban Krsnyavi és Starcsevics. *Elnök*: Jó lelkiismerettel állitja ön ezt? *Tanu*: Lelkem üdvösségére mondom, hogy láttam. *Elnök*: Melyik padban ült Starcsevics? *Tanu*: A másodikban, vagy a harmadikban. *Starcsevics*: Ez ember hamis vallomását csakis hiányos müveltsége mentheti. Tanu vagy hazudik, vagy ki van tanitva. Dr *Derencsin* védő: Tehát Starcsevics rohant ki először a padból? *Tanu*: Ezt nem mondtam. *Starcsevics*: Konstatálni kérem, hogy mindenki mást beszél.

Gyurgyevics István tanu nagybirtokos okt. 5-én a karzaton volt, s innen látta, hogy Starcsevics Grzanicsot kilökte a padból. Mindkettő magaviselete azt a hitet keltette fel benne, hogy a bánt inzultálni akarják. Kumicsics szintén a zajongó csoport felé közeledett s innen kiabált fel a karzatra. *Elnök*: Látszott Kumicsicson, hogy rossz szándékkal közeledik a csoporthoz. *Tanu* csak azt látta, hogy oda ment.

Báró *Rauch* Géza tanu: Az irodától balra álltam. A bán beszédét félbeszakitották, Starcsevics közbe kiabált: Fogjátok meg! s egyéb vissza nem adható kifejezéseket. Ekkor Grzanics kirohant a padból s a képviselők egy csoportja felé tartott. E pillanattól fogva nem láttam, mi történt. Starcsevics gesztusaiból, szidalmaiból azt következteti, hogy a bánt inzultálni akarta.

Elnök tiz perczre felfüggeszti a tárgyalást.

Szünet után Kuzmanovics és Krsnyavi tanuk szembesittetnek. Tanuk megmaradnak állitásaik mellett. Krsnyavi hangsulyozza, hogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy Grzanicsot Kuzmanovics is megfogta, de eleresztette s ő csak ezután érintette. *Elnök* konstatálja, hogy az adott magyarázat kielégitő. *Dr. Derencsin* (Krsnyavihoz). Ön azt mondá, hogy Grzanicsot mindjárt megfogta, mihelyt ez elhagyta a padot. Ez ellenmondás. *Tanu*: Ezt nem állitottam. *Elnök* (Kuzmanovicshoz) Tehát ön megfogta Grzanicsot s az oszlophoz szoritotta. *Kuzmanovics:* Igen. *Elnök*: (Krsnyavihoz) Én is megfogtam. *Grzanics*: Krsnyavi csak kezemet fogta meg. *Krsnyavi*: Tehát Grzanics megengedi, hogy megfogtam. *Grzanics*: Én megtettem azt, a mit akartam, s midőn megugrottam helyemre tértem, ekkor fogott meg Krsnyavi.

Tuskan Gergely képviselő, tanu. Az október 5-iki ülésen az első padban foglaltam helyet. A bán azt mondá, hogy Horvátország nem volt az akták becsületes birtokában. Ekkor Starcsevics közbe kiáltott, hogy a bán vonja vissza szavait, s kézmozdulatával megérintette Grznanicsot. *Láttam a mint egy kéz a bánt megragadta.* Elnök: Tanu bizonyára tudni fogja, hogy eskü alatt vall. *Tanu*: Tudom hát. Láttam a mint egy kéz és egy láb a bán felé irányzódott. Kié volt ez, azt nem tudom. *Elnök:* Ezt önön kivül senki sem látta. *Tuskán*: Én nem tehetek róla, láttam, a mit láttam. A bán összerázkódott, s ebből hiszem, hogy találva volt. *Elnök*: A terem mely részében történt ez. *Tuskán*: Mielőtt a bán a karzat alá ért volna. Elnök (Rubidóhoz). Látta ön a karzatról, hogy valaki a bánt megragadta. *Rubidó*: Nem, senki sem fogta meg.

Dedovics tanu szintén megkérdeztetvén e pont felől, lelkiismeretére állitja, hogy a bánt senki sem érintette. Nincs szava tanu ezen állitásának jellemzésére. *Tüköry* tanu ujból megkérdeztetvén, a következőket mondja: Én mindent jól láttam, s határozottan állithatom, hogy a bánt senki sem érintette. *Kuzmanovics* és *Poppovics* tanuk hivatkozással esküjökre, szintén igy nyilatkoznak. *Dedovics:* Ha van az eskünél szentebb, ugy arra állitom, s fejemmel állok érte jót, hogy a bánt senki sem érintette, hisz én elejétől fogva végig mellette voltam.

Elnök: (*Tuskán* tanuhoz) **Tanu eskü alatt hamisan vallott, s ez által a csalás büntettében vált vétkessé. Ez** a jegyzőkönyvben felvétetik. *Átadom a vizsgálóbirónak s elrendelem ellene a vizsgálati fogságot.* (Nagy izgatottság a teremben.) Bledschneider államügyész tudomásul veszi a letartóztatást s *Tuskant* fegyveres őrök elvezetik. Elnök a tárgyalást öt perczre felfüggeszti.

A tárgyalás ujból megkezdetvén, *Tuskán* elővezettetik, s a jegyzőkönyv előtte felolvastatik.

Tuskán tiltakozik az eljárás ellen. Legjobb tudomása szerint beszélt, ugy mond, s kéri az elnököt, hogy hallgassa ki az egész többséget, a melynek minden tagja egyformán beszél. Ünnepélyesen óvást emel az erőszak ellen, s kijelenti, hogy a jegyzőkönyvet nem irja alá.

Dr. *Hinkovics* védő: Ellenséges indulattal érintette a bánt, vagy pedig azzal a szándékkal, hogy megvédje *Tuskán*: Erre nem kell felelnem. *Államügyész*: Ez majd annak a pernek lesz tárgya, mely Tuskán ellen indittatik. *(Tuskánt elvezetik.) Folnegovics Ferencz tanu* épen Starcsevicscsal beszélt és igy nem is hallotta, hogy a bánnak mily szavai idézték elő a közbekiáltásokat, midőn Starcsevics dühöngeni kezdett, okát kérdezte ennek, Grzanics kisietett a padból, Starcsevics bennmaradt. Ugy látta, mintha a bán ingadozott volna s azt hitte, hogy ez a taszigálás következménye. Én nem tudom, meglökte-e valaki a bánt, azt jobban tudja ő maga. *Elnök.* Ön tehát ezáltal érezte magát indittatva arra, hogy a tartománygyülésben ismeretes inditványát megtegye. *Folnegovics.* Inditványaimért nem tartozom felelősséggel a törvényszéknek. *Starcsevics*: Kiléptem én a padból? *Tanu*: Nem. *Derencsin* védő. Tanuk közül többen azt állitják, hogy a bán nem ingadozott. *Tanu.* Láttam azt amit láttam. A teremben német nyelven többen azt a megjegyzést tették, hogy a bánt még sem kellene megrugdalni.

Dr. *Gyurics* Jovan és *Szladovics* tanuk kihallgatása után az *államügyész Kumicsis ellenében visszavonja a vádat.*

Dr. *Derencsin* védő: Igazságszolgáltatásunk és annak jóhirneve érdekében kérem az elnököt, hogy Tuskán vizsgálati fogságát szüntesse meg. *Államügyész*: Miután ez nem tartozik többé a tárgyaltakhoz, kéri az inditvány mellőzését. *Hinkovics* védő csatlakozik Derencsin kérelméhez és azt hiszi, hogy az elnök csak első felindulásában rendelte el. A kigunyolt igazságszolgáltatás érdekében oly hangon kéri Tuskán szabadlábra helyezését, hogy az elnök rendreutasitását vonja magára. *Elnök*: Nem engedem meg, hogy a korrupczió annyira hatalmasodjék, hogy az eskü szentségének kigunyolásával hamis vallomások tétessenek oly ember részéről, a kinek müveltsége és társadalmi állása azt hozná magával, hogy példát adjon. *Nem találom elfogadhatónak a védelem részéről* előterjesztett inditványt.

Ezután az időközben elhalt Hatz képviselő tanu vallomá át olvassák fel. Starcsevics megjegyzi, hogy ha Hatz élne, bizonyára becsuknák, de miután Hatz leszámolt az istennel, csak azt konstatálja, hogy Hatz hazudott.

Ezután több irat olvastatik fel, ezek között a bánnal felvett jegyzőkönyv. A bán tanuvallomásában azt állitja, hogy senki sem érintette, sem kézzel, sem lábbal, s kétlépésnyi távolságra volt Grzanicstól. Grzanics azt állitja, hogy a bán vallomása ellenkezik a többi tanuk vallomásaival.

Ezután Derencsin védő intéz kérdést az elnökhöz az iránt, hogy mivel igazolja a Tuskan ellen elrendelt vizsgálati fogságot. Tuskan *képviselő* csak akkor tartóztatható le, ha *tetten kapatik*, ez pedig itt nem történt. Tuskan letartóztatásával a tartomány alaptörvénye sértetett meg. Bár az államügyésznek volna kötelessége a megsértett törvényt oltalmazni, miután e kötelességét elmulasztja, ő tesz inditványt Tuskan szabadlábra helyezése iránt. *Az államügyész* kijelenti, hogy Tuskan inflagranti éretett tetten, ezért a letartóztatás igazolt. *Elnök* kijelenti, hogy Tuskant nem védi immunitása, mert inflagranti éretett tetten. A tárgyalás ezzel esti fél kilencz órakor véget ért.

II. nap.

Zágráb, decz. 16.

Mint a tegnapi tárgyalás alkalmával, a törvényszék helyisége ma is zsufolásig megtelt hallgatósággal; a karzat nőkkel volt tele. A hallgatóság közt sok képviselő és ügyvéd volt, kik feszült figyelemmel kisérték a tárgyalást.

Az ülés megnyitása után *Bledschneider* Milán királyi ügyész, a vád képviselője, kezdte meg *vádbeszédét.* «Emberemlékezet óta nem fordult elő oly eset, hogy a törvényszéknek a képviselők oly cselekedetei felett kellett volna itélnie, miket azok a törvényhozás házában követtek volna el. Tekintettel a megsértett jogra, valamint a vádlottak jellemére, remélhető, hogy a törvényszék a törvény méltósága előtt meg fog hajolni. Mikor Rolandné a vérpadra lépett, igy kiáltott a Szabadság szobra felé: «Ó szabadság, mily bünöket követnek el a te nevedben!» Vádlottak is visszaéltek a felelősségre nem vonhatás szabadságával, mely nekik mint a népakarat képviselőinek, jogukban áll. Valamennyi vádlottak egy párthoz tartoznak, mely minden alkalmat felhasznál, hogy a bán iránt való ellenszenvének kifejezést adjon. Nagyon illoyalis dolog, ő felsége képviselőjével szemben ily bánásmóddal élni. Képviselőknek az erkölcs magaslatán kell állaniok s választóiknak példaképen kell szolgálniok. Felvilágosodott korunk elitéli az erkölcstelen eszközök használatát a politikában. Szellemi fölény, nem durva erőszak az, a mi a politikában győzelemre vezet. Vádlottak oly tettet követtek el, mit az egész polgárosult világ elitél.»

Ezután körülményesen előadva az esetet, következőleg indokolja a vádat:

Tekintetbe véve, hogy Czrnkovics, Rubido, Popovics, Tüköry, dr. Krsnjavi, Rauch báró, dr. Gyurics és Pejacsevics gróf hit alatt tett vallomása folytán bebizonyittatott, hogy dr. Starcsevics azt kiáltá: «Üssétek! Fogjátok! Ne ereszszétek el! Adjatok neki egyet! Üssétek agyon!» ezzel be van bizonyitva az is, hogy dr. Starcsevics ő excellencziájának nemcsak szabadságát és egészségét, hanem életét is fenyegette, a mi tekintettel lelki állapotára és izgatottságára olyan fenyegetést képez, a mely ő excellencziájában alapos aggodalmakat kelthetett egészségét és életét illetőleg, ennélfogva lelki erőszakosságot képez;

tekintetbe véve, hogy Dedovics, Czrnkovics, Rubido, Kuzmanovics, Popovics István, Krsnjavi D., Gyurgyevics, Rauch báró, Liebhardt, Hatz és Kovacsevics tanuk, valamint saját vallomásának egy része által be van bizonyitva, hogy Grzanics barátját a padból ama szándékból lökte ki, hogy erőszakos tettét ő excellencziáján tényleg végrehajtsa; ugy mind e tényekből világosan kitünik, hogy dr. Starcsevics ő excellencziája ellen az erőszakosság kisérletének büntettét elkövette, a végből, hogy ez nyilatkozatat visszavonja, és ha nem akarná visszavonni, hogy magának elégtételt szerezzen és a bánt a tartománygyülésből eltávolitsa, nemcsak Czrnkovics, Rubido, Popovics, dr. Krsnjavi és Rauch báró tanukra tették e benyomást Starcsevics kijelentései, fenyegetései és magatartása; ezt inkább Pevalek tanu, vádlott elvtársának vallomásaiból lehet következtetni, a ki kijelentette, hogy hallotta e felkiáltásokat: «Vonja vissza, vagy ki vele!» Ez világosan mutatja, hogy dr. Starcsevics a fenti eshetőség egyikét vagy másikát akarta az ismert erőszakos módon elérni.

Ha tehát ő excellencziája részint lélektani, részint fizikai erőszak következtében érezte volna magát kényszeritve azt tenni vagy eltürni, a mit szabad akaratában nem állott, vagyis inkább támadóinak akaratában volt, ugy nyilvánvaló, hogy ő excellencziája veszélyben forgott, valamit elkövetni vagy türni külső erőszak következtében — a mi különben tényleg meg is történt volna, ha szerencsére a kérdéses pillanatban nem következett volna be az az akadály, a mely a Grzanics által tervezett cselekményt meghiusitotta.

Grzanics a vizsgálat folyamában kijelentette, hogy ő ő excellencziájának kérdéses állitása által mint képviselő sértve érezte magát, s azért a sértést viszonozni akarta. E végett kilépett a padból s az épen arra haladó bán felé rugott s őt mint a vádlott gyanitja, lábával érintette is. A végtárgyalás alatt határozottan állitja, hogy ő excellencziáját a bánt megrugta. Mivel azonban azt nem tudja megmondani, hogy a rugást honnan intézte, legyen szabad ezt az állitást nemcsak azért kétségbe vonni, mert Rubidó tanu itt azt vallotta, hogy arról értesült, hogy a vádlott ur a törvényszék előtt e tettével dicsekedni fog. hanem azért is, mert vádlott emez **állitása minden izében hamis s én azt inkább vádlott**

zgatott természetének, mint a tények valódi állásának tulajdonitani vagyok hajlandó.

Valamennyi tanu egybehangzóan azt vallotta, hogy vádlott mindaddig nem mozdult ki a helyéről mig Starcsevics ki nem lökte onnan. Ha tehát hazafiui érzelme annyira meg lett volna sértve, mint állitja, nem hiszem, hogy nyugodtan várt volna, mig ő exczellencziája mellette elhalad, hanem saját elhatározásából kiugrott volna a padból, hogy a tervezett merényletet végrehajtsa. Egy férfi, a ki megsértve érzi magát és boszut akar állni, nem vár addig mig mások erre ösztökélik s szinte kényszeritik. De azt sem hiszem el neki, hogy ő exczellencziáját akkor inzultálta, midőn az mellette elhalad. Ha ez igaz volna, ugy mindazon urak elé is kellett volna kerülnie, a kik a bánt kisérték. Hallottuk azoknak az uraknak a vallomását, hogy egyik sem látta maga előtt Grzanicsot, valamint a szembesitésnél a vádlott egyiknek sem merte mondani, hogy eléje került.

Ellenkezőleg: Kuzmanovics, Krsnjavi, Gyurics, Poppovics és Liebhardt tanuk konstatálták, hogy a vádlott ő exczellencziájától jobbra állt s el sem érhette, annál kevésbé való tehát az, hogy közvetlenül mellette haladt el. Továbbá azok a tanuk, a kik ő exczellencziájához legközelebb állottak u. m. Dedovics, Czrnkovics, Popovics, Kosnjavi, Kuzmanovics, Tüköry és Gyurics bebizonyitották, hogy ő exczellencziáját senki sem támadta meg s annál kevésbé inzultálta őt tényleg a vádlott. E tanuknak azt okvetetlenül látni kellett volna, mert közvetlenül a bán mellett voltak, s mivel nem látták, vádlott állitása sem lehet igaz.

Mind e tanuk s Liebhardt képviselő is azt vallották, hogy a vádlottat Kuzmanovics és Krsnjavi szándékának végrehajtásában megakadályozták. A vádlott azt állitja ugyan, hogy a tanuk ellentmondanak arra nézve, hogy hol fogták őt meg, tekintettel azonban arra, hogy ebből nem lehet alaposan állitásuk igaz voltát kétségbe vonni; tekintettel továbbá arra, hogy a vádlott maga is elismeri, hogy feltartóztatták, és csak azt teszi hozzá, hogy a tett elkövetése után: azt hiszem, hogy e tanuk a dolog lényegére nézve nem mondanak ellent.

Végül meg kell még jegyeznem, hogy a mellett senki sem tud tanuskodni, hogy vádlott az inzultust csakugyan elkövette. Állitását azok sem erősitik meg, akik abból a körülményből, hogy a bán állitólag gyorsabban lépett ki, azt következtetik, hogy valaki meglökte, mivel a tanuk ezt nem látták és csak gyanitják. De következtetésük azért sem helyes, mert Dedovics tanu vallomásából arról győződtünk meg, hogy ő volt az, a ki botránytól tartva, a bánt kérte, hogy gyorsabban menjen, mely tanácsot ő exczellencziája követte is. Ez volt tehát az állitólagos gyors menetnek oka.

Minthogy tehát a dr. Starcsevics Dávid és Grzanics József ellen emelt vádat bebizonyitottnak látom, arról győződtem meg, hogy a terhükre rótt cselekményt elkövették, minélfogva inditványozom, hogy a tekintetes törvényszék dr. Starcsevics Dávidot és Grzanics Józsefet a büntetőtörvény 8. és 98. lit. a) §§-okban körülirt s a büntetőtörvény 100. §-a értelmében büntetendő nyilvános erőszakosság bűntettének kisérletében vétkeseknek kimondja és Starcsevics Dávidra a b. t. 26. §-át is alkalmazza.

Dr. *Starcsevics* Dávid vádlott: E vádra nincs megjegyzésem.

Grzanics József vádlott: Mutassanak nekem egy esetet, hogy egy a legmagasabb polczon ülő, az országtól fizetett ember ezt az országot megsérti. Ily eljárás a legcsendesebb ember haragját is, ha hazáját csak parányilag szereti is, kell hogy legnagyobb mértékben felkeltse. A vád indokolja az általunk állitólag elkövetett bűntényt, de nincs tisztában azzal, hogy tulajdonképen mit követtünk el. A tanuk sorra ellentmondanak egymásnak. Csak a helyszini szemlével lehetett volna e vallomások tarthatatlanságát bebizonyitani. Én nem mentem szemközt a bánnal, hanem mellette. A helyszini szemle által konstatálni lehetett volna, hogy azok a tanuk, a kik azt állitják, hogy az ellenzéki padok előtt feltartóztattam, nem igazat mondanak. A tett a karzat alatt történt, a hol csak azok láthatták, a kik mellettem voltak. Az sincs konstatálva, hogy labdaként estem-e ki a padból, térdeimre rogytam, vagy kirohantam. Azt állitják, hogy véghez vittem, a mit véghez vinni akartam. Ha ez való volna és Kuzmanovics engem megragad, ugy nem mehettem volna Hédervár gróf mellett egészen a karzat alá s nem vihettem volna végre, a mit tettem. Kuzmanovics azt állitja, hogy azonnal megragadott engem. Krsnjavi pedig azt mondja, hogy ő tartóztatott fel, és pedig miután többször kisérletet tettem, hogy a bánt megrohanjam. Mindkét ur magának tulajdonitja a nagy dicsőséget. Ha ő exczellencziája nyugodtan az elnöki szobába ment s engem két lépésnyi távolban látott, ugy Krsnjavi és Czrnkovics vallomása tarthatatlan. Az előleges vizsgálatnál Krsnjavi azt állitotta, hogy mellemen ragadott meg, később oda módositotta állitását, hogy derekamat fogta át és én azt állitom, hogy csak a karomat fogta meg. Ezek komoly férfiakhoz nem illő koholmányok. Egy tanu sem állitotta, hogy szándékomat teljesiteni akartam. Nem tudnék oly gyáva lenni, hogy olyat állitsak, ami nem igaz. Konstatáltatott, hogy az ülés félbeszakittatott. Ha ülés nincs, visszavonást sem lehet követelni. Simuncz tanunál bizonyos, hogy kitanitották. Ha mindjárt Hédervár grófról van is szó, azt hiszem, hogy a törvényszéktől igazságot lehet elvárni. Sokat üldöztek már engem, fölöttem a Damoklesz kardja függ. A vádló rosszul értette a tanukat. Kérem, engem a vád alól felmenteni.

Derencsin védő: A védelemnek még soha nem volt ily nehéz a helyzete. Szavaimmal nem szeretnék sérteni, ha azok kissé élesebbek lennének is. A királyi ügyész a szabadság kinövéseit akarta felmutatni s Rolandné történetét beszélte el. Ma a karzaton több szellemes nő ül, kik Rolandné szellemességével kiáltanák a királyi ügyész beszédére: «Igazságosság istenasszonya, mi mindent nem tulajdonit neked a királyi ügyész!» (Derültség.) Minden parlamentben előfordulnak botrányok, csakhogy azok nem kerülnek törvényszék elé. Ami a parlamentben történik, azt ott is intézik el, különben az államhatalom megrendül. Ez áll a jelen esetre is. A vádnak azonkivül nincs jogi alapja. A vádlottak követelhették a bántól, hogy vonja vissza szavát; a nem becsületes birtoklás vádja, a mit a bán tett, mindenkire nézve sértést képez. A vád ezért legföljebb veszélyes fenyegetésre szoritkozhatnék. De még ez sem áll meg, mert a bánt, saját vallomása szerint, nem félemlitették meg. Vajjon Starcsevics közvetlenül a bántól kért-e elégtételt, az nem képezheti panasz tárgyát, hanem a parlament igazságszolgáltatásához tartozik, mely őt husz napra kitiltotta az ülésekről. A mentelmi jog nem csak szavakat véd, de tetteket is, ha csak nem bűntettet követnek el. Starcsevics nem lépett ki a padból. Végül, azt hiszi a védő, hogy vádlott az ellenállhatlan hatalom befolyása alatt állott, s tévedéseért a hosszu vizsgálati fogság által eléggé lakolt.

Starcsevics «zsivió»-t kiált s megcsókolja a védőt. (Mozgás.)

Hinkovics védő: «Kevés mondani valóm van. Ismeretes dolog, a mit *Khuen-Héderváry gróf* . . .»

Az elnök kéri a védőt, hogy a tárgyhoz szóljon, mert máskülönben megvonja tőle a szót.

Hinkovics: Ő nem tudja, miért áll vádalatt védencze. Szóbeli igazságtalanságoknál a fenyegetés nem bün. A vádlottat védelmezi a mentelmi jog, a szavakat ugyan a szünet alatt mondották, de a szünet beálltával még nem volt vége az ülésnek. Elnyomási kisérletről nem lehet szó, a vádlottak nem is voltak fölfegyverkezve s a bán egyáltalán nem félt. A vádirat zavaros. Azt akarja bebizonyitani, hogy a bánt nem inzultálták. Én inkább hiszek Grzanics vallomásának; a ház elnöke is azt irja jelentésében, hogy erőszakot vittek véghez. Vádlott az igazságot mondta meg. Vannak kiváló jogászok, de a királyi ügyész nem tartozik azok közé.

Az elnök Hinkovicstól megvonja a szót.

A délutáni ülésben a *királyi ügyész* válaszolt a védők beszédeire; azt mondta, hogy a szégyen bélyege, melyet a bán homlokára akartak ütni, a vádlottakra esik vissza. A bánt ő felsége tüntette ki s ez bizonyitja, hogy őt nem inzultálták, bármint dicsekszik is Grzanics e tettel.

Derencsin védő: Nem helyeselheti a vádló eljárását, hogy ő felsége nevét belevonta beszédébe.

Az elnök: Nem engedhetem meg, hogy ő felsége nevét emlitsék.

Derencsin: de a vádló méltatlanul emlitette ő felsége nevét, ennek ellenében ki kell jelentenem, hogy én ő felsége nevét és személyét jobban tisztelem, mint a vád képviselője.

A királyi ügyész: Kikérem magamnak.

Derencsin: Önnek nincs mit kikérnie magának.

A *királyi ügyész:* Én kikérem magamnak, hogy a védelem nekem méltatlan eljárást tulajdonitson és kérem a törvényszéket, hogy a védő ellen a hatóság megsértése miatt a törvény értelmében vádat emeljen.

A törvényszék a védőt meginti s felhivja, hogy a védelem korlátai közt maradjon.

A védő ezután a királyi ügyész érvei ellen védekezik.

Grzanics vádlott fenntartja állitásait. Erre *Starcsevics* beszél a hallgatóság szakadatlan derültségétől kisérve. Ártatlannak mondja magát; ő csak azért durva, mert vele sok igazságtalanság történik, *Zsivkovics* báró most méltó helyettesitője a tartománygyülésen, ő báró létére nem lesz goromba. Én nyugalomba vonulhatok, épen megkezdeni akartam a pihenést, de engem kilenczven ülésről kizártak. Nekem szememre vetik, hogy tettem valamit, amit én tényleg nem tettem; Grzanicsnak szemére vetik, hogy ő semmit sem tett, noha bevallja, hogy valamit tett. Itt a leggyönyörübb jogi theoriákat fejtik ki, mialatt én és Grzanics barátom a gyakorlatban — a börtönben ülünk. (Hangos derültség.) Önöknek könnyü nevetni, de nehéz nekem és Grzanicsnak. (Ismételt derültség.) — *Az elnök:* Ugy látszik ön gondoskodni akar a hallgatóság derültségéről. — *Starcsevics:* Teljes egy hónapig szomorkodtam a börtön falai közt, ne lehessen ma jó kedvem? Áldom az Istent, hogy még nem pusztult el az én jó kedélyem. Itt állok előttetek, itéljetek felettem, fölöttetek majd az Isten itél. Én azonban török leszek s mint egy fatalista fogom mondani: Azokat fogják elitélni, a kiket el kell itélni. — Ezzel a tárgyalás véget ért. Az itéletet péntek délben hirdetik ki.

Zágráb, decz. 17. (O. É.) A törvényszék a Starcsevics-pörben holnap délben hirdeti ki az itéletet.

MULATSÁGOK.

— **Az athleta-bál bizottsága** e hó 19-én (szombaton) d. u. 4 órakor fogja alakuló ülését megtartani a redoute első emeleti termében.

— **A Budapest lipótvárosi kaszinó** husz kitüntetett tagjá s tiszteletére decz. 19-én esti 8 órakor közvacsorát rendez.

— **A «Budai kör»-ben** e hó 19-én, azaz szombaton este 8 órakor mükedvelői előadással egybekötött tánczestély leend.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** *Garay* J. Károly szarvasi bérlő és vállalkozó e hó 14-én vezette oltárhoz *Tauszk* Boriska kir. postamesternőt Tolna-Kónyiban. — *Lovag Gillhausen* Hugó e hó 14-én vezette oltárhoz Nagyszebenben Teutsh Friderika kisasszonyt, dr. Teutsh György ev. luth. püspök leányát. Esküvő után az ifju pár a férj lakhelyére Bonnba utazott. — *Knöpfler Károly* gömörmegyei földbirtokos vasárnap e hó 20-án d. u. 6 órakor a terézvárosi plébániában vezeti oltárhoz Jurisics Milikét, Jurisics Márton helybeli nagyiparos leányát.

— **Eljegyzések.** *Galanthai Lelovics Sándor* vasmegyei fiatal földbirtokos eljegyezte Dukai Takács Róza urhölgyet Ánkán.

GYÁSZROVAT.

Bezerédj Miklós vál. püspök haláláról a következő gyászjelentést bocsátották ki: A veszprémi székesegyházi káptalan saját és az összes rokonság nevében szomoru szivvel jelenti méltóságos és főtisztelendő bezerédi Bezerédj Miklós urnak, vál. makariai püspöknek, a veszprémi székesegyházi káptalan nagyprépostjának, a Szüz Mária Hegyéről nevezett apátnak, egyházi jogtudornak, a Szent István jeles rendje lovagjának, aranymisés áldozárnak, a halotti szentségek ájtatos fölvétele után, folyó 1885. év deczember hó 15-én reggeli 7½ órakor, életének 92-ik évében végelgyengülés folytán történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 17-én délelőtt 10 órakor fognak az alsó városi temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni; az engesztelő sz. miseáldozatok a székesegyházban ugyanaz nap 9 órakor, a helybeli sz. Ferenczrendiek templomában f. hó 18-án d. e. 10 órakor, a bezerédi, nagy-bajomi és vámos-családi plébániai templomokban pedig a következő napokban fognak a Mindenhatónak bemutattatni. Veszprém, 1885-ik évi deczember hó 15-én.

Kiss Péter, nyug. pénzügyminiszteri osztálytanácsos e hó 14-én, 79 éves korában Budapesten elhunyt. Kiss a hatvanas években alapos készültséggel tárgyalta a nemzetgazdászati-, vám-, pénzügyi- és bankkérdéseket. Nem kis része volt az 1867-iki kiegyezési tárgyalásokban is, a mennyiben a Bécsben időző bizottságnak fontos adatokat szolgáltatott s ezért vette őt Lónyay a minisztérium szolgálatába. Később mint a fővárosi bizottság tagja különösen a pénzügyi, építkezési és iskolai ügyekben fejtett ki nagy buzgalmat.

Krafft Károly Marosvásárhely egyik tekintélyes polgára, nagy szesz- és sörgyár tulajdonosa tegnapelőtt meghalt Marosvásárhelyen.

A hivatalos lap decz. 17-iki számából.

Kinevezés. Ő felsége *Than* László osztálytanácsost számvevőszéki tanácsossá; *Hőbert* Ferencz számvevőszéki titkárt osztálytanácsossá és *Ruzitska* Ede számvizsgálót számvevőszéki titkárrá, gróf *Wickenburg* István miniszteri fogalmazót, a fiumei s magyar-horvát tengerparti kir. kormányzósághoz miniszteri titkárrá, továbbá a m. kir. pénzügyminiszter a m. kir. kincstári jogügyigazgatósághoz: *Lehotzky* István kincstári ügyészt jogügyi tanácsossá; dr. *Petheö* Richard fogalmazót kincstári ügyészszé és dr. *Platthy* János fogalmazósegédet fogalmazóvá, — ez utóbbit ideiglenes minőségben. — A m. kir. igazságügyminiszter *Makoviczky* József eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot az igazságügyminiszteriumhoz fogalmazó-gyakornokká, dr. *Hegyesy* Győző kolozsvári kincstári ügyészségi irnokot a medgyesi királyi járásbirósághoz aljegyzővé. — *Lanios* Sándor lipótvári királyi országos fegyintézeti czimzetes főfegyőrt, *Balogh* József és *Tóth* István váczi kir. országos fegyintézeti I. oszt. fegyőröket, a váczi kir. országos fegyintézethez főfegyőrökké. — A főrendiház elnöke gróf *Bethlen* Miklóst ideiglenes főrendiházi iroda-tisztté. — A m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság, *Leposa* József m. kir. dohánygyári hivataltisztet III. oszt. dohánygyári szertári kezelőv., *Sikorszky* Dániel, *Vajda* Károly és *Migály* Károly IV. oszt. dohánygyári hivataltiszteket III. oszt. hivataltisztekké, — a kecskeméti kir. törvényszék elnöke a félegyházi kir. járásbirósághoz *Kubovich* Imre szakolczai kir. járásbirósági dijtalan joggyakornokot dijas joggyakornokká, — a vezetése alatti kir. törvényszékhez *Bánó* Antal dijtalan joggyakornokot dijas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Csatth* Endre alsójárai kir. járásbirósági aljegyzőt a tordai kir. törvényszékhez, *Rozgonyi* Viktor köhalmi kir. járásbirósági aljegyzőt a dicső-szt.-mártoni kir. járásbirósághoz, és *Séra* Lajos sárkányi kir. járásbirósági aljegyzőt a brassói kir. törvényszékhez helyezte át.

TÁVIRATOK.

Zágráb. decz. 17. A *tartománygyülés ülése.* A mentelmi bizottság azt az inditványt terjeszti elő, hogy *Tuskán* képviselő ugyan kiadandó a biróságnak, de a fogságból azonnal szabadon kell őt bocsátani. *Hrvát* elnök azt inditványozza, hogy ez ügy a mai napirend elintézése után lehetőleg még a mai ülésen tárgyaltassék. A ház egyhangulag elfogadja az elnök inditványát.

Következett a napirend: a *jamyiczi savanyu-forrás* visszavásárlására vonatkozó szerződés tárgyalása. Crnkovics előadó behatóan ismerteti az ügy állását s ajánlja a ház által javasolt szerződés elfogadását. A ház vita nélkül elfogadta a szerződést.

Ezután a *mentelmi bizottság* inditványa vétetett tárgyalás alá.

Az elnök jelenti, hogy *Gyurgyevics* dr. a következő ellenindítványt adta be: A tartománygyülés, tekintettel arra, hogy Tuskán képviselő tetten kapatott, *vegye tudomásul a törvényszéknek nevezett képviselő elfogadására vonatkozó jelentését.* Ez esetben a kiadatás iránti határozattal fölöslegessé válik.

Tompics a mentelmi bizottság előadója ajánlja a bizottság inditványát.

Gyurgyevics indokolja ellenindítványát, mint olyat, mely egyedül felel meg a törvényeknek.

Sram tagadja, mintha Tuskán tetten kapatott volna. A vita tulajdonképen tárgytalan, mivel időközben *Tuskánt,* miután a vizsgálat ma reggel befejeztetett, *a délelőtt folyamán szabadon bocsátották.*

Derencsin védi a bizottság inditványát. Ámbár az imént azt hallotta, hogy Tuskánt már szabadlábra helyezték, de az ügyet oly fontosnak tartja, hogy azt itt kell elintézni.

Zsivkovics b. szintén a bizottsági inditványt pártolja, melyet *Obád* és *Sladovicz* is támogatnak.

Mazzura a bizottsági inditványt védelmezi.

Gyurgyevics még egyszer szót emel inditványa mellett és fölemliti, hogy ugy Derencsin, mint Zsivkovics más nézeteket vallottak ezelőtt, mint jelenleg. (*Tuskan megjelenik az ülésteremben. Az ellenzék zajos zsivióval fogadja, Folnegovics pedig megcsókolja.*) Szóló beszédét folytatva, kimutatja az előtte szólottak állitásainak helytelen voltát, jogi müveket és a biróság átiratát idézvén, melyet elferditve idéztek volt. (Az *elnök* ismételten figyelmezteti Derencsint, hogy ne szakitsa félbe a szónokot.) Gyurgyevics kijelenti, hogy miután az ellenzék a tartománygyülésben megkisérelte, hogy a törvényszéknél történteket hamis szinben tüntesse fel, szóló szükségesnek tartja, hogy az erre vonatkozólag mondottakat helyreigazitsa. Erre elbeszéli Tuskan letartóztatását és kimutatja, hogy a letartóztatás teljesen a törvény értelmében történt.

Klein igazságügyi osztályfőnök visszautasitja a biróságok gyanusitását és kimutatja, hogy a biróság eljárása teljesen korrekt volt.

Erre megtartván a névszerinti szavazás, a mentelmi bizottság inditványa 46 szavazattal 29 ellenében elvettetett és Gyurgyevics inditványa fogadtatott el.

Ezután az *elnök* kijelenté, hogy a ház jövő évi január 29-ig elnapolja üléseit, mire az ülés véget ért.

Prága, decz. 17. A tartománygyülés ülése. *Troján* két órai beszédben indokolja a nyelvi egyenjoguság keresztülvitelére vonatkozó inditványát. Szónok kifejti, hogy inditványa a Plener által előterjesztett inditványnyal szemben odairányul, hogy az egyenjoguság ne csak a csehek, hanem a németek számára is adassék meg, mig Plener inditványa egyszerüen szétválasztást kiván. Plener amaz állitása, hogy azelőtt kizárólag a német nyelvet használták a hivatalokban és hatóságoknál, teljesen alaptalan, mit az a körülmény bizonyit, hogy III. Ferdinand alatt a cseh nyelvü beadványok elfogadását is elrendelték. Midőn a csehek, szabadabb helyzetök pillanatában a császár-királyhoz fordultak, hogy a nyelvük részére régóta biztositott jogokat követeljék: a legszentebb szellemi és nemzeti javak megóvását kérték, ugy a németek, mint a csehek számára. Szóló ecseteli a cseh nyelv elnyomatásának korszakait és a csehek követelései elleni mozgalmat és konstatálja, hogy az egyenjoguság sem a kanonságnál, sem a biróságoknál nincs keresztül vive. Végül az állami jogrend nevében az állami alaptörvény végrehajtását kivánja a nyelvi egyenjoguságot illetőleg. A ház az inditványt a Plener inditványának tárgyalására kiküldött bizottsághoz utasitotta.

Trieszt, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Reka* Lloyd-gőzös Thessáliába menet Patrasz közelében zátonyra került; a *Fiume* Lloyd-gőzösnek sikerült a Rekát rakományával együtt megmenteni.

Krakó, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Novoje Vremja egy konstantinápolyi távirata szerint *Szaid* pasa volt orosz-barát nagyvezir pártja felülkerekedik. *Szaid* pasa ismét nagyvezir lesz és részben ujjá fogja alakitani a mostani török minisztériumot.

Berlin, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A lengyelek inditványa a kiutasitások tárgyában mindenkit meglep mértékletességével, mely tágitja a birodalom kompetencziáját. Csupán a bécsi kongresszusi aktákra való vonatkozás, mely a lengyeleknek a porosz államterületen belül szabad tartózkodást biztosit, felel meg a lengyelek ismeretes államjogi velleitásainak.

Berlin, decz.17. (Az *Egyetértés* távirata) *Bulgáriának* makacs ragaszkodását a *viddini kerület kiüritéséhez, angol* sugalmazásnak tulajdonitják.

Páris, decz. 17. A kamara mai ülésén felolvastatott *Pelletan jelentése,* melynek lényege ismeretes. Pelletau továbbá azt inditványozza, hogy a jelentés, mely a bizottság kisebbségének nézeteit fejti ki, egyszerüen tétetessék közzé a hivatalos lapban. Azonban miután, a kisebbség eme jelentés felolvasását is kivánta, a kamara 253 szavazattal 244 ellenében elhatározta annak felolvasását. A kisebbség jelentésének felolvasása után, mely *a tonkingi megszállás fentartását pártolja, Brisson* kormányelnök kijelenti, hogy a kormány kész a vitába belebocsátkozni s teljes erővel oda fog törekedni, hogy a kért hitelek minden csorbitás nélkül szavaztassanak meg, a mi azt fogja jelenteni, hogy *Francziaországnak Tonkingban kell maradnia.* A jelentés tárgyalása hétfőre tüzetett ki.

Páris, decz. 17. Ma osztották ki a *Suezcsatornára* vonatkozó *sárga* könyvet. Freycinet november 17-ki körjegyzékéhen tudatja, hogy Salisbury felkérte a kormányt, hogy a további véleménycsere halasztassék el az angol képviselőválasztások megejtéséig. Freycinet megjegyzi, hogy a franczia kormány e kérdés vizsgálatát, melynek megoldása élénken érdekli, mihelyt lehetséges lesz, azonnal ismét folytatni akarja.

Páris, decz. 17. A *Szajna áradása* következtében a Pont Neuf egy ive alább sülyedt, minek következtében e helyen az ut is lesülyedt. A kellő óvintézkedéseket megtették és a közlekedést a veszélyeztetett helyen eltiltották.

Páris, decz. 17. A kormány elhatározta, hogy a 75 milliónyi tonkingi hitel megszavazását fogja kivánni és a hitel bármely leszállitását bizalmatlansági szavazatnak fogja tekinteni.

Bern, decz. 17. A rendi tanács ép ugy, mint a nemzeti tanács megszavazta a Szt.-Gotthárd katonai szempontból való biztositására első részletként kért 500,000 franknyi hitelt.

Róma, decz. 17. A *Karolina-szigetek* ügyére vonatkozó közvetitési okmányt ma a vatikánban Németország és Spanyolország képviselői és *Jacobini* bibornok aláirták. Az okmány a pápa által megállapitott s mindkét fél által elfogadott irányelvekből és a nevezett hatalmasságok között ez irányelvek elfogadása alapján létrejött megállapodásokból áll. Az aláirás alkalmából ma este *Jacobini* bibornoknál lakoma lesz a spanyol nagykövet és a porosz követ tiszteletére.

Róma, decz. 17. A hivatalos lap közli, hogy a király mai napon kelt rendeletével *Corti* gr. nagykövetet Konstantinápolyból Londonba helyezte át.

Róma, decz. 17. A kamara ülése. Napirenden a földadó egyenlősitéséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalása van. Délután 5 órakor névszerint szavazással a következő napirendet fogadta el a ház a kormány beleegyezésével: «A kamara egyszerüen napirendre tér valamennyi inditvány fölött és megkezdi a törvényjavaslat általános tárgyalását.» A napirend 275 szavazattal 168 ellenében fogadtatott el. Hat képviselő nem szavazott.

London, decz. 17. A *Pall-Mall-Gazette* tudni véli, hogy *Gladstonenak Irországot* illetőleg a következő szándékai vannak: *Ir parlament* letesittessék, melynek székhelye Dublin volna és melynek feladata lenne az ir ügyek teljes ellenőrzése; a korona vetojogát csupán az ir miniszterium tanácsára gyakorolhatná; az ir képviselők jövőre is birnának üléssel az angol parlamentben, hogy a birodalmi törvényhozásban résztvehessenek; az ir rendőrség teljesen Irország ellenőrzése alatt állana. Parnell arra köteleztetnék, hogy kielégitő biztositékot nyujtson a loyális kisebbség védelme és a földbirtokosság törvényes jogainak épségben tartása iránt.

London, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Egy hét óta szakadatlanul folynak a tárgyalások a parnelliták s egyrészt a konzervativek és másrészt a szabadelvü pártvezérek között. Mikor Parnell észrevette, hogy a konzervativek közeledni akarnak, a nélkül, hogy a home rulet még csak a legszerényebb mértékben is engedélyezni akarnák vagy a szabadelvü többséggel szemben engedélyezni képesek lennének, megszakitotta a konzervativekkel folytatott tárgyalásokat, a mit Worms tegnapi beszédében, mint a kormány tagja ugy adott elő, hogy a mostani kabinet Parnell követeléseit feltétlenül visszautasitotta. Most Parnell Gladstoneval folytatja a tárgyalásokat. Gladstone el van tökélve a következő ir programm elfogadására és a parlament elé való terjesztésére: ir parlament Dublinban minden ir ügynek kizárólagos ellenőrzésével, a korona veto-joga, de csupán az ir miniszterek tanácsára; az ir képviselők megmaradnak az angol parlamentben, együtt határoznak valamennyi birodalmi ügyben; ir rendőrség kizárólagosan ir ellenőrzéssel. Parnell teljes biztositást igér a loyális kisebbség védelmére és a földbirtokosok törvényes érdekeinek megóvására. Szabadelvü vezérkörökben az Irországgal való kibékülést teljesen helyeslik és mint mondják, lord Spenczer, Harcourt és Hartington egészen egy véleményben vannak Gladstoneval; ellenben a radikálisok magatartása bizonytalan, *Dilkó* nyilatkozatai kétértelmüek és *Chamberlain* még egyáltalában nem nyilatkozott a kérdésben. (N. Fr. Pr.)

Athén, decz. 16. A török kormány jegyzékére adott válaszában Deljánisz kormányelnök gyermekeseknek nyilvánitja azon panaszokat, melyeket a porta Bigomálász kaneai konzulátusi hivatalnok ellen emelt.

Athén, decz. 16. A kamara ülésében Trikupisz megtámadta a kormány politikáját, Deljánisz kormányelnök fölvetette a bizalmi kérdést, mire a kamara 115 szavazattal 67 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

A SZERB-BOLGÁR HÁBORU.

Zimony, decz. 17. (Az *Egyetértés* külön tudósitójának távirata.) A *katonai bizottság* ma *Nisbe* utazott. Orosz részről a Szerbiában annyira gyülölt *Kaulbars* tábornok küldetett ki, ki annyira tapintatlan volt, hogy előre kijelentette, hogy majd megmutatja Szerbiának, hogy nem fog henczegni. Ugy látszik, Oroszország *Kaulbars* kiküldésével csak Szerbiát akarta boszantani.

Bécs, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A nemzetközi katonai bizottság valószinüleg már holnap fog feladatának megoldásához. A lapok ma közzé teszik a bolgár kormánynak válaszát azokra a lépésekre, melyeket a hatalmak a katonai bizottság kiküldésére vonatkozólag tettek és ez a válasz azt mutatja, hogy a bolgárok felfogása igen téves. A bizottság feladata nem alárendelt, hanem az a fontos missziója van, hogy tartós fegyverszünetet hozzon létre, melyet aztán a béke követne. Hogy ez a jelenlegi demarkaczionális vonal mellett nem lehetséges, azt a gyakori összeütközések mutatták. Egy bolgár és egy szerb delegáltnak, tehát a közvetlenül érdekelt feleknek a bizottságban való részvétele abból az okból nem engedhető meg, mert az európai bizottság feladata, hogy részrehajlatlanul járjon el. A Szerbiából és Bulgáriából ma érkezett hirek megerősitik azt a reményt, melyet az itteni politikai körök a béke mentül előbbi megkötése iránt táplálnak.

Prága, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Narodni Listy*-nak decz. 16-ról jelentik *Bécsből:* Ámbár a fegyverszüneti tárgyalások tulajdonképen még meg sem kezdődtek, mégis határozottan fel lehet tenni, hogy Szerbia és Bulgária közt nem fog többé lövés váltatni, szóval: hogy a testvérharcz véget ért. Határozottan kivánják ezt az orosz, német, olasz és osztrák-magyar kabinetek, különösen pedig az első három, mivel Ausztria-Magyarország részéről Szerbia előnyére még némely akadályra számithatni. — A ma este 11 órakor a keleti expressvonattal induló katonai bizottság, mely Oroszország, Németország, Francziaország, Anglia és Olaszország itteni katonai meghatalmazottaiból áll, küldetésének czéljára nézve teljesen megállapodott. Csak azért indul a bizottság ma, mert Sándor fejedelemnek erre vonatkozó helyeslő válasza késett. Figyelemre méltó e válaszban Sándor fejedelemnek ama nyilatkozata, melyszerint elvárja, hogy a magasabb rangu katonákból álló bizottság a tényállást lelkiismeretesen megvizsgálja és tekintettel a bolgár győzelmekre, Bulgária igényeit és a bolgár hadsereg fegyverének becsületét kellően fogja méltatni. Az emlitett bizottság tagjai tegnapelőtt tartott ülésükön állapodtak meg. Az ülésen a rangra nézve legidősebb tiszt Kaulbars Miklós báró orosz meghatalmazott elnökölt, a ki megnyitó beszédében hangsulyozta, hogy Szerbia teljesen alaptalan támadást intézett Bulgária ellen s hogy utóbbié a győzelem, minélfogva tisztán katonai szempontból tekintve a dolgot, Bulgáriának jogában áll azt követelni, hogy hadi sikerei a tárgyalásoknál figyelembe vétessenek. Bulgária e szerint mindenesetre követelhetné, hogy Szerbia a viddini kerületet kiüritse, mig ellenben a bolgár csapatok a békekötésig az általuk elfoglalt állásokban maradnának. Tekintettel azonban ama szenvedésekre, melyeknek mindkét fél csapatai mostani állásaikban a zord téli idő miatt ki vannak téve, Oroszország meghatalmazottja az emlitett csapatok, valamint a két ország érdekében a következő inditványt tette: A szerb csapatok azonnal vonuljanak vissza a bolgár területről. A hadiszerek, ágyuk stb. későbbi elszállitása végett tisztek maradhatnak vissza megfelelő számu munkaerővel. Mihelyt az utolsó szerb katona is elhagyja a bolgár területet s ezt az erre kijelölt tisztekkel és bolgár hatóságokkal tudatták, megkezdik a bolgár csapatok a szerb területről való visszavonulást. A szokásos demarkaczionális vonal helyett semleges zóna állapittatik meg, mely a szerb-bolgár határtól innen és tul négy kilométerre fog terjedni. Ezek azok a feltételek, melyek a fegyverszüneti tárgyalások alapját fogják képezni s melyeket valószinüleg el is fogadnak, mert a bizottságnak majdnem minden tagja elismerte, hogy ez a minimum, a mit a bolgárok győzelmére való tekintetből kivánni lehet.

Belgrád, decz. 17. A nemzetközi katonai bizottság ma délben ide érkezett és délután 3 órakor tovább utazik Nisbe.

Szófia, decz. 17. A Havas-ügynökség jelentése: *Szófiában* keringő hirek szerint *Ausztria-Magyarország* hajlandó volna a szerb kormánynál oda hatni, hogy az, eleget teendő a bolgárok becsvágyának, üritesse ki a viddini kerületet. Ha e hir valósul, a szerb-bolgár viszály befejezettnek tekinthető. Kétséget sem szenved, hogy ez az elégtétel a bolgár kormány érzelmeit oly barátságosakká tenné, mely a béke megkötését nagyon gyorsitaná.» — *Madjid* pasa este érkezik meg — Nem hiszik, hogy a *határt kijelölő bizottság* munkálata néhány napnál több időt fogna igénybe venni, miután a rossz időjárás lehetetlenné teszi a hosszabb ideig való tartózkodást a Balkánban.

Szófia, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) *Madjid* és *Sakir* pasa török megbizottakat ma éjjel ide várják s egy a kormány által rendelkezésre bocsátott magán házban helyezik el őket. Azt hiszik, hogy Madjid pasa az unióra vonatkozó utasitásokkal is el van látva, amennyiben az a békealkudozásokkal szorosan összefügg.

Berlin, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A nemzetközi katonai bizottságnak nem csak az a feladata, hogy a demarkaczionális vonalat megállapitsa, hanem hogy rendes fegyverszünetet is létesitsen, melyet aztán a béketárgyalások kövessenek. A bizottság sem az egyik, sem a másik fél részére nem egyezik területátengedésbe, de hogy Bulgáriának, mint győztes félnek elégtétel nyujtassék, előbb a szerbek fogják a viddini kerületet kiüriteni és csak azután vonulnak ki a bolgárok Szerbiából. A bizottságban a harczoló felek egyike sem lesz képviselve, hanem csak a szükséghez képest meg fogják hallgatni egyik vagy másik meghatalmazottukat.

London, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) *A szerb csapatmozgalmakról Paracsinból* jelentik: A bolgárok fenyegető magatartása és ama követelése miatt, hogy a szerbek üritsék ki a viddini kerületet, sürgősen erősbitéseket küldenek Lesjaninnak. Mindennap érkeznek csapatszállitmányok Paracsinba, melyek innen Zajcsár felé indulnak.

London, decz. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A görög kormány athéni félhivatalos közlönye azt jelenti, hogy rövid idő mulva *Bécsben konferenczio fog összeülni* a berlini szerződés reviziója czéljából.

Pétervár, decz. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Novoje Vremjának* a konstantinápolyi nagykövetség által sugalmazott levelezője távirati uton dementálja azt a hirt, hogy *Oroszország valaha buzditotta volna a portát, hogy nyomuljon be Keletruméliába,* sokkal inkább *Calice* báró, az osztrák-magyar nagykövet volt az, a ki Törökországot hasonló lépésre ösztökélte volna, mig *Nelidov* az orosz nagykövet s *Radovitz* a német nagykövet a portát e lépéstől visszatartani megkisérlették. Az *Odesskij Vjestnik* szerint *Annenkov* tábornok a Mihailov-tengeröbölnél (Kaspi tenger) *kikötő épitésére* helyet keres s siettetni fogja a *vasutvonalnak* a Kaspi tengerig való kiépitését.

Konstantinápoly, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata,) Szaid pasa Sándor fejedelemnek határozott javaslatokat visz a békekérdésre és a keletruméliai ügyre vonatkozólag. Azt hiszik, hogy a porta a fejedelemnek jelentékeny engedményeket tesz de viszont a porta is fontos engedményeket kiván a török fenhatósági jogok biztositásának formáját illetőleg.

Konstantinápoly, decz. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A porta fölszóllitotta a bolgár fejedelmet hogy Kelet-Rumélia hatóságainak utasitásul adja hogy *Djevdet* pasát, a császári biztost illendő módon fogadják.

KÖZGAZDASAG.

Fiume, deczember 17. Az Adria tengeri hajózási részvénytársulat «Tibor» nevü gőzöse Rio de Janeiróból jövet ma St. Vincens-be érkezett és kőszén készlete kiegészitése után folytatni fogja utját Trieszt, illetőleg Fiume felé. «Tisza» nevü Adria gőzös szesz, bab, viasz és korpa teljes rakománynyal ma este elindult Barcelona-Taragona-Cadixba.

Zágráb, decz. 18. (O. E.) A bród-sunjai vasutvonal közigazgatási bejárása ma vette kezdetét.

Bécs, decz. 17. *Az osztrák-magyar bank* fötanácsának mai ülésében előterjesztetett az 1885-ki év *approximativ mérlege.* Az eddigi üzleteredmények után az 1885-ik év II. félévére 23 frtnyi hátralékos osztalék esik; a f. év I. félévében előleg-osztalék gyanánt 18 frt fizettetett ki, ugy hogy az 1885-ik évi *teljes osztalék* 38 frtra rug, a mi 6⅓%-nak felelne meg. Az 1884-ik évben a teljes osztalék 42 frt 30 kr. volt. A főtanács továbbá a bécsi igazgatóság egyik meghalt tagja, *Salcher* Rudolf helyét pótválasztás utján betöltötte, ugyanis *Hutterstrasser* Lipót, a «Stametz J. H. és társa utódai» nagykereskedő-czég főnökét választotta meg a bécsi igazgatóság tagjául.

London, decz. 17. Az angol bank a leszámitolási kamatot 4 százalékra emelte.

Páris, decz. 17. A kamara osztályai bizottságot választottak az *érczpénzegyezmény* előzetes tárgyalására. A bizottság tagjai az egyezményt kedvezőleg fogadják.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

= **A budapesti helyi kiállitási bizottság** *végrehajtó bizottsága* ma délután *Érczhegyi* Ferencz elnöklete alatt zárülést tartván, tudomásul vette a bizottság egész müködéséről szóló jelentést. A jelentésből kitünik, hogy a helyi bizottság által *1033* kiállitó jelentetett be Budapestről, a kik a kiállitáson tényleg részt is vettek.

= **A kiállitók köszönete.** Nemrég emlitők, hogy a kiállitók és a kiállitásban közremüködők Széchényi Pál gr. kereskedelemügyi miniszter, a kiállitás elnöksége és igazgatósága irányában való köszönetük kifejezése czéljából egy 100-as bizottságot küldtek ki. E bizottság *Falk Zsigmond* lovag elnöklete alatt ma délután rövid ülést tartott, melynek tárgyát az ünnepély rendezése iránti intézkedések képezték. A miniszternek, a kiállitás elnöke és igazgatójának a kereskedelemügyi miniszterium üléstermében, — a másodelnöknek pedig az orsz. iparegyesület nagy üléstermében lesznek a díszesen kiállitott feliratok átnyujtandók. — A kiállitók és a kiállitásban közremüködők Falk Zsigmond lovag ajánlatára gyüjtést inditanak a hirlapirók nyugdijintézete javára azzal, hogy a 2000 frtot meghaladó összeget a magyar irók segélyegylete nyeri. Az ivet eddig 15-én irták alá.

= **Az országos kiállitáson** megitélt nagy diszokmányok és kiállitási nagy érmek az illető kitüntetetteknek a törvényhatóságok utján fognak megküldetni. Minthogy azonban minden érem a kitüntetett nevét dombor nyomatban tartalmazza, a veretés hosszu időt vesz igénybe s igy a szétküldés — mint értesülünk — 1—2 hónap mulva veheti csak kezdetét.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Az osztrák-magyar vámkoferenczia** hétfőn, e hó 27-én *összeül Budapesten,* hogy az általános *vámtarifa reviziójára* vonatkozó tanácskozásait megkezdje. A konferenczia üléseire a közös külügyminiszterium, valamint az osztrák kormány képviselői jövő vasárnap fővárosunkba érkeznek.

* **A budapest-pécsi vasut** részvényeit, ha a tőzsdei viszonyok megengedik, az 1886-ik év elején helyezik el,

mivel a vállalat 1885-ik üzleti évre fölösleget fog felmutatni, melyet a bécsi lapok nemrég 4½ százalékra becsültek. A budapest-szent-lőrinczi fő vonalat még 1882-ben nyitották meg, a csatlakozó szárnyvonalat valamivel később. Az engedményesek a vállal tot 1884-ben tudvalevőleg egy részvénytársaságra ruházták át, mely 7,850,000 részvénynyel és ugyanannyi elsőbbségi kötvénynyel alakult. Ez utóbbiakat nemsokára 95 árfolyamon kibocsátották s a nyereséggel a konzorczium elszámolt. Az osztrák hitelintézet, mint a konzorczium egyik tagja, a reá eső hanyadot az 1884-ik évi kimutatás szerint még nem osztotta fel, hanem elkönyvelte. Az épitésből eredt nyereséget természetesen csak a részvények elhelyezése után mutathatják ki. Ha számitásba veszszük a konzorczium által befizetett összeget, ugy a Fr. Ztg. számitása szerint kitünik, hogy a konzorcziumnak egy 200 frt névértékü részvény 105 forintba kerül.

⁑ **Az osztrák-magyar Lloyd** hajóinak Trieszt és Hongkong, valamint Trieszt és Kalkutta közt való közlekedése 1886-tól kezdve megváltozik, a mennyiben Trieszt és Hongkong közt mindkét irányban hajójáratok számát 12-ről 27-re és Trieszt és Kalkutta közt 6-ról 12-re szaporitják. Triesztből Bombayba, illetőleg Hongkongba minden hó 5-én és 22-én fognak a hajók indulni a Triesztből minden hó 22-én induló hajók Bombayt csak visszafelé való utjukban érintik, ellenben az odamenetelnél Djeddán kivül Masszauaht is érintik. Kalkuttával az összeköttetést a Kolombo-kalkuttai mellékirány által létesitik *Madras* érintésével, ez irány Kolomboban a trieszt-hongkongi vonal hajóival fog mindkét irányban összeköttetni.

⁑ **Keszthely-szentgyörgyi szárnyvasut.** Keszthelyről irják nekünk: Keszthely lakóit örvendetesen lepte meg az a csak magánuton ideérkezett hir, hogy *Imre* Aurél orsz. képviselő engedélyt kapott a kormánytól, mely szerint a déli vasut keszthely-szentgyörgyi állomásától Keszthely városig terjedő szárnyvonalra az előmunkálatokat megtehesse. Festetics Tasziló gróf nagyon rajta van, hogy Keszthely város e szárnyvasutat megkaphassa, minélfogva a keszthelyiek nagyon vérmes reményeket táplálnak arra nézve, hogy végre lesz Keszthelynek közvetlen közelében vasutja.

⁑ **Az oszt.-magy Lloyd. Fiume-Metkovics közti gőzhajójárata.** Jól értesült forrásból azt a hirt veszszük, hogy a Fiume és Metkovics közti közvetlen összeköttetés, melyet az osztrák-magyar Lloyd gőzösei fognak föntartani, csak ama oknál fogva nem nyilt még meg, mert a Narinó-torony sekélyes csucsa a szabad hajózást a Narentán akadályozza. — Mihelyt ez akadály elháríttatik, mi remélhetőleg nem sokára történik, életbe fog léptettetni a tervezett összeköttetés. Ennek létesitése után a minden szerdán éjfélutáni 1 órakor Fiuméből induló hajó Spalatóból Metkovicsig folytatja utját és onnan idejében visszatér, ugy, hogy a spalato-fiumei összeköttetés a fennálló menetrend szerint fog fönntartatni.

⁑ **A vasuti közlekedés megszakitása a jégtorlódás miatt.** A magyar államvasutak igazgatósága közli, hogy *Gombos és Erdőd között* a kompközlekedés jégtorlódás miatt bizonytalan időre megszakittatott.

⁑ **A vasuti egészségügyi szabályzat** egyöntetü szerkesztése tárgyában jövő évi január hó 5-én d. u. 4 órakor a belügyminiszterium közegészségügyi szakosztályában dr. *Grósz* Lipót oszt. tanácsos elnöklete s dr. *Lőrinczi* Ferencz jegyzősége mellett bizottsági tárgyalás fog tartatni, melyre a közlekedési miniszterium által a következő vasuti főorvosok küldettek ki: Dr. *Csatáry* Lajos (a magy. államvasutak), dr. *Borbély* József (osztr. magyar államvasut), dr. *Richter* Miksa (déli vaspálya), dr. *Hermann* Samu (kassa-oderbergi), dr. *Hochhalt* Károly (buda-pécsi), dr. *Révész* Gyula (észak-keleti) és dr. *Déry* Mihály (magyar-nyugoti.)

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

⁑ **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Koban Károly bej. kereskedő Leibnitzban, *Papp* Márton kereskedő K.-Szt-Pálon, Uzelácz Péter kereskedő Alsó-Lapaczon, Eltbogen Salamon kereskedő Herzogenburgban, özv. *Burger* Luzia (Burger Ignáczné) kereskedő Hadházon, Kratzer József és fiai porczellánkészitők Haindorfban, Martinecz Rembert kereskedő Magdeburgban, *Redlich* Sámuel bej. bőrserző Iglón, *Czakó* István bej. vaskereskedő Miskolczon, *Groszmann* József bej. kereskedő Zsibón, Uwiereva Karolina rőfőskereskedő Morva-Osztrauban, *Löwy* József F. kereskedő Székesfehérvárott, *Neumann* testvérek kézmüárukereskedők Kőszegen.

⁑ **A januári szelvény.** Januárban Ausztria-Magyarországon összesen most mintegy 99.7 millió frtot vesznek igénybe a szelvények és a tőkevisszafizetések. Ebből az összegből esik 79 millió frt a beváltandó szelvényekre és 20.7 millió frt tőkevisszafizetésekre. A pénznemek és a főbb értékpapirok szerint a szükséglet igy oszlik meg:

	Szelvényösszeg 1886. jan. 1-én papir	ezüst	arany
	forint		
Általános államadósság	—	13869000	—
Vasuti államadósság	143140	288800	—
Magyar államadósság	438375	1100000	14743750
Földtehermentesitések	1560000	—	—
Közkölcsönök	1630000	—	220750
Záloglevelek	4085684	24200	30100
Elsőbbségek	284265	3529597	12411675
Vasuti részvények	5403143	6810026	4274904
Iparvállalati részvények	1172500	—	—
Bankrészvények	175000	—	—
Sorsjegyek	28900	—	—
Összesen	14921007	25571623	31681179
Tőkevisszafizetések	12924033	1975150	3874900
Együtt	27845040	27546773	35556079

Tisztán magyar értékekre ebből az összegből esik a *szelvénybeváltásoknál*: Magyar vasuti kölcsön 4·670 millió frank; magyar keleti vasuti államkötvény 1869-ki kibocs. 1·106 millió frt ezüstben, 1873-iki kib. 1·499 millió márka, 1876-ki kib. 0.555 millió frank; 1873-ki magyar államkölcsön 0·103 millió font sterling; magyar urbéri válts.-kötvény 0·048 millió frt papir; magyar szőlődézsmaváltsági kötvények 0·270 millió frt; erdélyi földteherment. kötvény 1·536 frt; Pest város kötvénye 0·188 millió frt; a magyar jelzáloghitelbank 5½ és 5%-os záloglevelei 0·385 millió frt; kassa-oderbergi vasut 1868-iki elsőbbségei 0·944 millió frt ezüst, 1879-iki elsőbbs. 0·323 millió frank arany; magyar-galicziai vasut elsőbbségei 0·076 millió ezüst frt; magyar észak-keleti vasut elsőbbs. 0·718 millió frank arany; a magyar vasutak egyes, elsőbbségi kölcsöne 0·536 millió márka; budapesti lánczhid elsőbbs. 0·031 millió frt; alföld-fiumei vasut részvényei 0·450 millió ezüst forint; arad-temesvári vasut részvényeire 0·056 millió ezüst forint; barcspakraczi vasut részv. 0·150 millió frt; duna-drávai vasut részvényei 0·712 millió frt ezüst; pécs-barcsi vasut részvényei 0·086 millió ezüst forint; első erdélyi vasut 0·334 millió ezüst forint; tiszavidéki vasut részv. 0·333 millió frt; magyar-galicziai vasut részv. 0·319 ezüst frt; magyar északkeleti vasut részv. 0·440 millió frt; magyar nyugoti vasut részv. 0·320 millió ezüst frt. — A *tőkevisszafizetésekből* esik a tisztán magyar értékekre: Magyar vasuti kölcsön 1·146 millió frank; keleti vasuti államkötvény 1869-iki 0·086 mill. ezüst frt; 1873-iki 0·002 millió márka; 1876-iki 0·046 millió frank; 1873-iki magyar államkölcsön 0·138 mill. font sterling; urbéri válts. kötv. 0·025 mill. frt; szőlődézsmaváltsági kötv. 0·833 millió frt; erdélyi földteherm. kötv. 0·222 millió frt; Pest városi kölcsön 0·090 millió frt; kassa-oderbergi vasut elsőbbs. 0·019 millió frank; magyar északkeleti vasut 0·071 mill. frank; magy. vasutak elsőbbs. kölcsöne 0·164 millió márka; végül a tiszavidéki vasut részvényeire 0.689 millió frt.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Deczember 17. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma valamivel csendesebb irányt követett. A kinálat ugyan gyenge maradt, de malmok igen tartózkodó magatartást tanusitottak és árengedményeket követeltek, mit azonban eladók nem adták meg. A forgalom ennek következtében vontatott volt és csak mintegy 5000 métermázsára szoritkozott, mi teljesen változatlan árak mellett történt a piaczról. — Egyéb gabonanemekben csak rendkivül gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76–81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76–81 »	7.85	8.35
—	» pestvidéki	76–81 »	7.75	8.25
—	» fehérmegyei	76–81 »	7.85	8.35
—	» bácskai	76–81 »	7.85	8.35
—	» északmagyarorsz.	76–81 »	7.45	8.—
Rozs	»	70–72 »	6.15	6.35
Árpa	» takarmány	60–62 »	5.50	5.95
—	» égetni való	62–64 »	6.20	7.20
—	» sörfőzdei	64–66 »	7.50	9.—
Zab	»	39–41 »	6.40	6.70
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.—	5.05
—	» másnemü	73 »	4.90	4.95
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	5.—	5.25
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet csekély forgalom mellett az alacsonyabb newyorki gabonaárfolyamok következtében lanyhább irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.07, 8.06 és 8.05 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.60, 5.61 és 5.60 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén csak csekély volt a forgalom és lanyha az irány. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.05 és 8.04 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.03	—	8.05—
Tengeri május—juniusra	»	5.59	—	5.61—
Szokványzab tavaszra	»	6.62	—	6.64—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom tartósan lanyha irány mellett majdnem üzlettelen volt. — Köttetett:

Tengeri május—juniusra 2000 mm. 5.58 és 5.57 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1886. tavaszra	«	8.03	—	8.05—
Tengeri 1886. május—juniusra	«	5.57	—	5.59—
Szokványzab 1886. tavaszra	«	6.62	—	6.64—

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Disznózsir pesti áru, hordóval együtt deczemberi szállitásra 55 frton köttetett.

Szilvaiz *szlavoniai* uj áru 13½ frton vásároltatott.

Szesz lanyha; 24.75—25.25 forinton, szeszélesztő 28—28.25 frton.

Értéktőzsde.

A Nordd. Allg. Ztg. békés hangu czikke, valamint magasabb külföldi jegyzések az előtőzsdén további emelkedést idéztek elő. A déli tőzsde, mely szintén szilárd irányban nyilt meg, végül lanyhább berlini árfolyamokra mérsékelten elgyengült. Az utótőzsdén járadékok tovább javultak, az esti tőzsdén még inkább megszilárdult az irány.

Előtőzsde.

Az előtőzsde szilárd irányban folyt le. Osztrák hitelrészvény 294.90—295.50-en, magyar aranyjáradék 99.75—99.70-en, magyar papirjáradék 91.80—91.70-en, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 84-en vásároltatott.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.50—295.50, magyar aranyjáradék 99.75—99.77½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd irányban nyilt meg, de végül berlini jelentésekre kissé elgyengült. Osztrák hitelrészvény 295.60 és 294.80 között ingadozván, maradt 294.70 pénz; magyar hitelbank 300.50—299.75-ön vásároltatott, maradt 299.50 pénz; magyar leszámitoló és pénzváltó bank 84—84½-en, magyar jelzáloghitelbank 114.75—115-ön vásároltatott. Befektetési értékek közül köttettek: Magyar aranyjáradék 99.80—99.67½, magyar papirjáradék 91.75—91.62½, szőlődézsmaváltsági kötvények 98⅛-on. Egyéb értékek közül forgalomba jöttek: Alföld-fiumei vasut 183¾-en, sertéshizlaló részvények 262-ön. Valuták és váltók szilárdak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 294.70—294.80, magyar hitelbank 299.50—299.75, magyar aranyjáradék 99.65—99.70, magyar papirjáradék 91.65—91.70.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2—2½ frt, nyolcz napra 6—7 frt, egy hóra 12—13 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén járadékok javultak, ellenben hitelrészvények valamivel gyengébben zárulnak. Osztrák hitelrészvény 295.50 és 294.90 között ingadozott, magyar hitelbank 300-on, magyar aranyjáradék 99.65—99.80-on és magyar papirjáradék 91.60—91.72½-en köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 294.90—295, magyar aranyjáradék 99.80—99.82½, magyar papirjáradék 91.70—91.72½.

Magánforgalom.

A magánforgalomban osztrák hitelrészvény 294.90—295-ön, magyar aranyjáradék 99.72½-en, magyar papirjáradék 91.65—91.67½-en vásároltatott.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén még jobban megszilárdult az irány. Osztrák hitelrészvény 295.10—295.60, magyar hitelbank 299.50, magyar aranyjáradék 99.80—99.87½, magyar papirjáradék 91.70.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.50—295.60, magyar aranyjáradék 99.85—99.87½, magyar papirjáradék 91.70—91.72½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	300.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	295.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, deczember 17. Az üzlet változatlan. Magyar uraság, öreg, nehéz 42—44 forintig, fiatal nehéz 46—47 frtig, közép 46—47 frt, könnyü 45—46 frt, közönséges szedett nehéz 40—42 forint, közép 38—42 forint, könnyü 36—41 frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéz ——— forint, átmeneti közép —.— —.— forint, átmeneti könnyü ——— forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 42—43 frt, közép 40—42 frt, könnyü 39—40 forint. — Hizó 1 éves élősulyban —forint, hizó két éves makkos élősulyban 4% 27—31 forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos serlés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint 3 aranyban vám fejében megtéritetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, decz 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Daczára annak, hogy az üzérkedés semmi vételkedvet se mutatott, az árfolyamok a mai előtőzsdén mégis emelkedtek és főleg bankértékek kedveltek. Járadékokban az üzlet csak a két magyar czimletre szoritkozott és a sorompón csak egy kötés jött létre. Valuták drágábbak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.50, *magyar hitelbank* 299.50, osztrák-magyar államvasut 277.50, májusi járadék 82.75, *magyar aranyjáradék* 99.77, *magyar papirjáradék* 91.67, husz frankos arany 9.98½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde megtartotta a magasabb árfolyamokat. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 295.50, *magyar hitelbank* 299.50, osztrák-magyar államvasut 277.50, *magyar aranyjáradék* 99.77, *magyar papirjáradék* 91.67, husz frankos arany 9.98½.

Később is változatlanul szilárd volt az irány, de az üzlet a legszükebb határok között mozgott.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.80, *magyar hitelbank* 300, angol-osztrák bank 104.50, bankegyesület 105.30, unió-bank 78.—, osztrák-magyar államvasut 277.40, déli vasut 134.60, északnyugati vasut 169.75, dunagőzhajózási részvény 471, elbavölgyi vasut 164, Lloyd-részvény 637, osztrák aranyjáradék 109.10, májusi járadék 82.82, *magyar aranyjáradék* 99.87, bécsi községi sorsjegy 125.75, 1864-ki sorsjegy 170.25, husz frankos **arany** 9.99½, német birodalmi márka 61.92. Hausse.

Bécs, decz. 17. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 102.75. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 103.—. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 102.75. Erdélyi vasut 181.75. Magyar keleti vasut 109.80. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 117.25. Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.—6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 122.90. Magyar 4%-os aranyjáradék 99.87. Magyar vasuti kölcsön 148.70. Magyar hitelbank 299.50. Alföldi vasut 183.75. Magyar északkeleti vasut 173.50. Keleti vasuti elsőbbség 97.80. Tiszavidéki vasut-részvény 251.50, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 84.25, Kassa-oderbergi vasut részvény 149.—. Magyar papirjáradék 91.72. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, decz. 17. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 295.75. Déli vasut 134.50, 4%-os aranyjáradék 109.05. Váltó Londonra 125.90. Károly-Lajos vasut 226.75. 1864-es sorsj. 170.50. 1860-as sorsjegy 139.50. Török sorsjegy 18.—. Angol-osztrák bank részvény 104.75. 4·2%-os ezüstjáradék 82.80. Osztrák államvasut 277.25. 20 frankos 9.98, 4·2%-os papirjáradék részv. 82.80, Osztrák hitelsorsjegy 179.75, Osztrák-magyar bankrészvény 864.—. Csász. kir. arany 5.97. Német bankváltók 61.90. Elbavölgyi vasut részv. 164.75. Wiener Bankverein részvény 105.30. Dunagőzhajózási részv.-társ. 471. Szilárd.

Esti tőzsde.

Bécs, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde eleintén az angol bank kamatláb fölemelése következtében valamivel lanyhább volt, de ismét megszilárdult az Agence-Havas egy jelentésére, mely a békekötést helyezi kilátásba, megszilárdult. Magyar hitelbank különösen élénk. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 295.40—296, *magyar hitelbank* 299.50—300.25, osztrák tartományi bank 105.50—105.75, osztrák földhitelrészvény 225.75, tramway 195.25—194.75, osztrák-magyar államvasut 277.25. *magyar aranyjáradék* 99.79—99.90, *magyar papirjáradék* 91.65—91.70.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.90, *magyar hitelbank* 300.25, osztrák tartományi bank 105.60, Károly Lajos-vasut 226.75, déli vasut 134.50, elbavölgyi vasut 163.25, májusi járadék 82.75, *magyar aranyjáradék* 99.87½, husz frankos arany 9.99½, német birodalmi márka 61.92½—61.95.

Zárlat után a magánforgalomban jegyez osztrák hitelrészvény 295.90, *magyar hitelbank* 300.25, török dohányrészvény 89.25, *magyar aranyjáradék* 99.92½.

Az **esti magánforgalomban** maradt osztrák hitelrészvény 295.60, *magyar aranyjáradék* 99.92½.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A díjtételek megdrágultak: Osztrák hitelrészvény holnapra 2¼—2¾ forint, nyolcz napra 7¼—7¾ frt, egy hónapra 13—13½ frt, három hónapra 22—22½ forint; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 10—11 frt; Károly Lajos-vasut egy hónapra 10—11 frt; déli vasut egy hónapra 7—8 frt: *magyar aranyjáradék* egy hónapra 2½—2¾ százalék, három hónapra 4¼—4½ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 3⅝—3⅞ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4¼—4¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A jelentékenyen alacsonyabb newyorki jegyzések befolyás nélkül maradtak, az árfolyamok itt tartvák és az irány szilárd volt. — Köttetett *Buza* tavaszra 8.35, 8.34 és 8.33 frton, őszre 8.76—8.75 frton, *rozs* tavaszra 6.94—6.93 frton, *zab* tavaszra 7.03—7.02 frton, *uj tengeri* 5.98—5.97 frton. *Zab* őszre jegyez 6.82—6.84 frtot.

Délután az üzlet legkevésbbé sem változott, az üzlet élénktelen, de az irány és az árfolyamok jól tartvák. *Buza* tavaszra 8.34, őszre 8.75, *zab* tavaszra 7.03, uj *tengeri* 6.01 frton köttetett, *rozs* tavaszra jegyez 6.93—6.94 frtot.

Kész áruból eladatott 2000 mm. *zombori buza* 76.5 k. 8.25 frt készpénzen Bécsben.

Szesz üzlettelen, kész gabonaáru jegyez változatlanul 25¼ frtot.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A közpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitandók. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista 61 frt 80 kr, 100 frk vista = 49 frt 85 kr.

Deczember hó 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
*Franczia 5%-os járadék		80.27	—.—		—.—
« 4½%-os «		109.27	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	565.—	277.06	+	1.49
Osztrák déli vasut	M	281.—	138.83		—.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—		—.—
*Franczia törleszthető járadék	M	82 75	—.—		—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—		—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.63	99.74	+	0.17
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	—.—	—.—		—.—
« 5%-os «	K	—.—	—.—		—.—
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	66 80	82.92	+	0.11
« 4%-os aranyjáradék	K	88.26	109.22	—	0.12
Magyar aranyjáradék	U	80.25	99 65		—.—
« 5%-os papirjáradék	U	74.—	91.56		—.—
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	102.40	127.12	+	0.12
Osztrák hitelrészvény	U	477.—	294.66	—	0.60
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	446.—	275.12	—	0.60
Osztrák déli vasut	U	219.—	135.26		—.—
Károly-Lajos vasut	U	91.90	228.88		—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	61.90	153.75	+	6.48
*Román vasuti részvények		—.—	—.—		—.—
Orosz bankjegy		199.60	123.35	—	0.31
Váltó bécsi piaczra		161.25	61.95	+	0.07
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		59.90	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
« országos bank	K	—.—	—.—		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	66.81	82.82		—.—
« 5%-os «	K	—.—	—.—		—.—
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	66 75	82.86	+	0 21
« 4%-os aranyjáradék	K	88.38	109.43	—	0.66
Magyar aranyjáradék	U	80.18	99.58	+	0.01
« 5%-os papirjáradék	U	73 93	91.48	+	0.66
Osztrák hitelrészvény	U	237.25	295.14	+	0.31
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	222.62	276.35	+	0 14
Károly-Lajos vasut	U	183.—	229.08	+	0.30
Osztrák déli vasut	U	108.13	135.28	+	0.02
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.—	240.63	—	0.44
Magyar-gácsországi vasut	K	139.50	173.52		—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		161.40	61.88	+	0.06
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—

Trieszt, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az irány igen szilárd. Váltó Londonra 126. olasz bankpiaczokra 49.75, husz frankos arany 99.85, májusi járadék 82.80, *magyar aranyjáradék* 99.80, *magyar papirjáradék* 91.70, osztrák hitelrészvény 295.50, Lloyd-részvény 640, olaszjáradék 95.

Berlin, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde magasabb árfolyamokkal szilárd irányban nyilt meg. Később gyengült. Járadékok csendes irányt követtek. Zárlat gyenge. Kamatláb 3¼%.

Berlin, decz. 17. (Tőzsdei tudósitás.) Zárlat felé a ikontremine-müveletek gyengitőleg hatottak. Játék- és bankpapirok és magyar járadékok meglehetősen szilárdak. Német vasuti részvények több figyelemben részesültek. Bányaértékek hanyatlottak. Orosz aranyjáradékokban elhelyezési vásárlások történtek.

Berlin, decz. 17. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 80¼, osztrák hitelrészvény 477½, osztrák-magyar államvasut 446½, osztrák déli vasut 219, Károly Lajosvasut 91.70. Nyugodt

Frankfurt, decz. 17. (Esti tőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 80⅛, osztrák hitelrészvény 237⅝, osztrák-magyar államvasut 222⅝, Károly Lajos-vasut 182½, osztrák déli vasut 108. Szilárd.

Páris, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *12 óra 55 perczkor jegyeznek:* 3%-os franczia járadék 81.21, olasz járadék 97.50, *magyar aranyjáradék* 81.56, török konzol 14.37, egyiptomi kölcsön 323.75, uj spanyol kölcsön 53.75, ottomán bankrészvény 506.25, Crédit Foncière 1338, Szuez-részvény 2150, Panama-részvény 408.75.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3 százalékos franczia járadék 80.27, 4½%-os franczia járadék 109.27, osztrák-magyar államvasut 565, osztrák déli vasut 281, franczia törleszthető járadék 82.75, *magyar aranyjáradék* 81⅝, ottomán bankrészvény 506. Szilárd.

Páris, decz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* szilárd irány mellett gyenge forgalom volt. *5 óra 42 perczkor jegyeznek:* Szuezrészvény 2157, olasz járadék 97.60, váltó Londonra 25.24, orosz rubel 247,50. Kamatláb 2½százalék. Pénz drágul.

London, decz. 16. *Magyar aranyjáradék* 80.75, osztrák aranyjáradék 88, osztrák ezüst-járadék 68, angol consolok 99.9/16, ezüst 48⅞. Szilárd.

Newyork, decz. 16. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95¼, váltó Londonra 4.84, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 124, Erie-vasut 24½, váltó Párisra 5.20⅝.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Berlin, decz. 17. *Buza, rozs* és *olaj* bágyadt, *zab* csendes és *szesz* nyugodt.

Páris, decz. 17. *Buza* és *olaj* csendes, *liszt* tartva, *szesz* szilárd.

Páris, decz. 16. Nyers *czukor* 88° 40½—40¾ frank tartott; fehér czukor folyó hóra 47.60 frank, januárra 47.80 frank, az első 4 hónapra 48.10 frank, márcziustól 4 hónapra 48½ frank. Raffinade 104½—105½ frank.

London, decz. 16. *Gabona* csendes, renyhe; *árpa* és *tengeri* iránya alacsonyabb. *Zab* és *borsó* szilárd; orosz *zab* igen renyhe. — *Repczeolaj* helyben 22. — Havanna-*czukor* névleg 16½. — Felhozatal: Buza 27980, árpa 9910, zab 2300 imperial-quarter. — Időjárás: szép.

Newyork, deczember 16. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 9³/₁₆, Neworleansban 8¹¹/₁₆. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban deczemberre 7⅞. — Philadelphiában deczemberre 7⅝. — Nyers petroleum 6¾. — United pipe line certificates 91. — Liszt 3.65 — Piros őszi buza helyben 93½ cent (= 8.86 forint), januárra 95. (= 9.04 forint), februárra 94⅞ cent. (= 9.03 frt), márcziusra 98.50 cent (= 9.38 frt) 100 kilonkint. Tengeri 51. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 5.40. Rio-kávé 8.20. — Zsir (Wilcox jegyü) 6 65 (Fairbank jegyü) 6.50. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3¾ cent (= 1.03 frt. 100 kilókint.) — Napi felhozatal gyapotból 34,000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként értendő. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.80 frt 100 frk 49.85 fr.

Deczember hó 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
Buza	folyó hóra	21.10	10.51	—	0.08
—	januárra	21.25	10.59	—	0·07
—	első 4 hóra	21 60	10.77	+	0.01
—	márcziustól 4 hóra	22.40	11.17	—	0.10
Liszt	12 márkás folyó hóra	46 50	14.60	—	0.07
—	januárra	47.10	14.76	+	0.03
—	első 4 hóra	47.60	14.93	—	0.06
—	márcziustól 4 hóra	48.75	15.28	—	0 10
Olaj	folyó hóra	58.—	28 90		—.—
—	januárra	58 50	29.16		—.—
—	első 4 hóra	59.—	29.40	—	0 13
—	márcziustól 4 hóra	60 25	30.03	—	0 14
Szesz	folyó hóra	49.25	26.73	+	0 24
—	januárra	49.75	27.01	+	0.52
—	első 4 hóra	50.25	27.28	+	0.55
—	márcziustól 4 hóra	51 —	27.70	+	0.16
Szállitási dij:	Budapestről	8.27	4.14		
—	« Bécsből	7.87	3.94		
BERLIN.					
Buza	április-májusra	153.75	9.50	—	0.03
—	május—juniusra	156.25	9.66	—	0.03
Rozs	deczember-januárra	130 25	8.05	—	0.01
—	április-májusra	133.75	8.23	—	0.04
Zab	deczemberre	127.—	7.85		—.—
—	április-májusra	130 50	8.06		—.—
Olaj	deczemberre	44.80	27.69	—	0.06
—	április-májusra	44.90	27.75	—	0.11
Szesz	deczemberre	40.80	24.84	—	0.07
—	április-májusra	41 70	25.77	+	0.06
Szállitási dij:	Budapestről	3.93	2.42		
—	« Bécsből	3.24	1.91		
STETTIN.					
Buza	decz.-januárra	151.50	9.55		—.—
—	április-májusra	156.50	9.67	—	0.01
Rozs	decz.-januárra	124 —	7 66	+	0.03
—	április-májusra	130.50	8.06	+	0.03
Olaj	decz.-januárra	44.50	27.50		—.—
—	április-májusra	45.20	27.93		—.—
Szesz	kész szállitásra	38 50	23.79		—.—
—	deczember-januárra	38.50	23 79	—	0.09
—	április-májusra	40.70	25.15	—	0.25
—	junius-juliusra	42.—	25.96	—	0.30
Repcze		—.—	—.—		—.—
Szállitási dij:	Budapestről	4.81	2.95		
—	« Bécsből	3.62	1.81		
KÖLN.					
Buza	márcziusra	16.30	10.07	—	0.06
—	májusra	16.70	10 32		—.—
Rozs	márcziusra	13.30	8 22		—.—
—	májusra	13.40	8.28		—.—
Olaj	kész szállitásra	24.20	29.90		—.—
—	májusra	24.20	30.15	—	0.13
Szállitási dij:	Budapestről	5.35	3 65		
BOROSZLÓ.					
Buza		15.—	9.27		—.—
Zab		—.—	—.—		—.—
Szesz		37.20	22 99		—.—
Rozs		13.—	8 03		—.—
Repcze		20.20	12 48	—	0.07
Tengeri		12 50	7.73		—.—
Szállitási dij:	Budapestről	2.95	1.81		

ÜZLETI TUDÓSITASOK.

Budapesti husárak.

Budapest, decz. 17.

Ökörhus	100 kilogr.		48—56	forint
Tehénhus	«	«	43—47	«
Borjuhus	«	«	64—65	«
Bivalyhus	«	«	40—44	«

Marhavásár.

Budapest, decz. 17. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott: 606 db magyar ökör, 312 db magyar tehén, 553 db szerbiai ökör, 16 db szerbiai tehén, 89 db bivaly és 15 db bika; összesen 1591 db vágómarha. A mai vásár a mult hetihez hasonlóan ugyancsak lanyha irányzat mellett nehézkesen bonyolittatott le. Az egységi árak változatlanok maradtak. — Következő árakat jegyeztünk:

Magyar ökrökért	46	forinttól	52	forintig.
Magyar tehenekért	40	»	44	»
Szerbiai ökrökért	42	»	54	»
Bivalyokért	36	»	42	»
Bikákért	46	»	48	»

métermázsánkint.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai marhavásáron állott 1751 darab nagy és 451 db apró marha. Ebből eladatott u. m.

23	darab	bika dbja	80—200	frt
1143	«	ökör párja	160—380	«
421	«	v. tehén párja	140—190	«
100	«	f. tehén dbja	80—110	«
64	«	bivaly párja	140—250	«
413	«	borju dbja	32—36	«
38	«	bárány párja	7—11	«

Szuró marhavásár.

Bécs (St.-Marx), decz. 17. (Távirat). Készletben volt 2756 db borju, 1950 db élő és 2304 db leölt sertés, 1483 db élő és 390 db leölt juh és 231 db bárány. Feldolgozott hus 55,100 kilogramm. Minthogy a jövő heti szuró-marhavásár szerdán lesz, csak hat napi szükségletet kellett fedezni, minélfogva az árak 2—3 forinttal estek. Fizettek: borjukért 36—54 frtot 100 kilogrammonkint, juhokért 8—23 frtot páronkint.

Juhvásár.

Pozsony, decz. 17. (Távirat). A mai juhvásárra 4684 darab juhot hajtottak föl. Meglehetős élénk irányzat mellett következő árak jegyeztettek: kivitelre szánt juh 13—20.50 frt, legelő juh 6—12 frt, czikk-juh 12—16 forint páronkint.

Páris, (La Villette) decz 14. Felhajtatott 24982 drb juh. A nagy felhajtás és az enyhébb időjárás következtében az irány lanyha és a hangulat kedvtelen volt. Egyes fajokban az árak 3—4 frankkal csökkentek. Eladatlan maradt 5000 drb. Fizettek általán 52—82 centimet ½ kilókint vagy 44—74 frankot páronkint. *Magyar juhokat nem hajtottak fel.*

Páris, (La Villette), decz. 16. (Távirat.) Felhajtatott 18391 drb juh. Az üzlet könnyebb.

Lóvásár.

Budapest, decz. 17. Felhozatott 345 db ló; ebből eladatott uj lólevél mellett 33 db, átiratással 101 db, bécsi vágóra ment 34 db, lefoglaltatott 2 ló. Árak közönséges lovakért 20—38 frtig; jobb és kocsi lovakért 70—175 frtig; jó erős csontu lovakért 100—130 frtig, a bécsi vágóra valókért 27—37 frtig darabonkint.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A gazdakör** igazgatósága ma délután *Somssich* Pál elnöklete alatt ülést tartott, melyen Károlyi Sándor gróf jelenté, hogy nála többen jelentkeztek, a kik a jövő évben közérdekü értekezéseket szándékoznak a gazdakörben tartani. Ezután *Andaházy* Pál, tekintettel a felvidéken megindult regale-megváltási mozgalomra, azt inditványozta, hogy a kör regale-bizottsága ujabb tevékenységre hivassék föl. Az igazgatóság hosszabb és beható vita után határozatilag kimondta, hogy a regalebizottság müködése megkezdésére és jelentése beadására szólittassék fel. Az igazgatósági ülés után *Kodolányi* Antal a jószágrendezés kérdéséről tartott értekezést, melyet a kör szép számban egybegyült tagjai nagy érdeklődéssel hallgattak meg.

NAPIREND: Deczember 18-án.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Graczián püspök. — Prot.: Vimpolt. — Görög-orosz: (decz. 6.) Miklós, a csodatevő. — Zsidó: (tebr. 10.) Szoros böjt. — **Nap kél** 7 ó. 44 p., nyug. 4 ó. 9 p. — **Hold kél** 2 ó. d. u., nyug. 3 ó. 16 p. reg.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4.

Horvát miniszter fogad d. e. 10 — d. u. 2.

A zenetanárok orsz. egyesületének hangversenye este fél 8 órakor az iparoskörben (Ferencziek bazára.)

A budai zene-akadémia hangversenye este ½8 órakor a Vigadóban.

A természettudományi társulat felolvasó estélye d. u. 6 órakor a vegytani intézetben. — Felolvasó: Kont Gyula.

Az orsz. gazdasági egyesület kertészeti szakosztályának ülése d. u. 4 órakor a Köztelken.

Karácsonyi képkiállitás megnyitása a müicsarnokban (Andrássy-ut 69. szám) d. e. 9— d. u. 4—. Belépti dij 20 kr.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvarközelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9-től d. u. 1.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9 — d. u. 1 és d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d e. 7—12 és d. u. 2—6 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—d. u. 1.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap decz. 17-iki számából.

Árverések a fővárosban. Szabó és Schönwald 20,822 frtra becs. ingóságai decz. 19 (Rottenbiller-utcza 33. sz.) Mannheimer Vilmos 25,296 forintra becs. ingóságai decz. 21 (Lipót-körut 10. sz.) Magyar M. és társa 2700 frtra becs. ingóságai decz. 19 (angyalföld).

Árverések a vidéken. Egedy Sándor 11,955 frtra becs. ingóságai decz. 29 Siklós. Neugrüschl Áron 17,212 forintra becs. ingóságai decz. 22 Módos. Marek Venczel 2341 frtra becs. ingatl. febr. 16 Pozsony. Muntyán Teritza Mária 1951 forintra becs. ingatl. febr. 26 Temesvár. Sattler János 3180 forintra becs. ingatl. decz. 22 Csáktornya.

Csődhirdetmények. Singer J. csurgói lakos ellen, bej. febr. 10. Csődbiztos: Missics Manó tvszéki biró, tömeggondnok: dr. Stein Mór ügyvéd. Braun Sámuelné komáromi lakos ellen, bej. febr. 1. Csődbiztos: Hegymeghy László tvszéki biró, tömeggondnok: Aranyossy László ügyvéd. Ifj. Brust Jakab budapesti lakos ellen, bej. febr. 7. Csődbiztos: Gobra N. János tvszéki biró, tömeggondnok: dr. Neumann Ármin ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Kopasz Mihály szegedi lakos ellen.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.
Kreuzer A. lovag Tövis
Kenyeres G. Eger
Somossy P. Debreczen
Szentes Béla Félegyháza
Kováts P. Arad
Gorögh F. Arad
Pirkler A. Szolnok
Ladányi V. Makó
Vertegely F. Szentes
Brody V. Miskolcz
Wexler Gy. Miskolcz
Fischer K. Bony
Dr. Pápai J. Homonna
Kunz G. Bécs
Müller H. Bécs
Schultz J. D.-Földvár
Ringelhaupt J. Gyulamező
Dr. Szmetacsek Kemencze
Lázár M. Eger

Aranysas szálloda.
Desseffy E. N.-Káta
Világhy M.-né Szőregh
Simay F.-né Erdély
Dungyerszky J. Szabadka
Darányi F.-né Kecskemét
Pintér Gy. Miskolcz
Schwarz K. Gyöngyös

Pannonia szálloda.
Forster E. Dombegyház
Gröber J. Nyék
Stein S. Csobay
Grósz J. N.-Várad
Papp M. Kolozsvár
Lusztig A. Szolnok
Illés Gy. Vacs
Mészáros L. Akosfalva
Gerszlner J. Miskolcz
Groszman S. Csakló
Wirtschafter S. Kassa
Weldler M. Bécs
Stern J. Bécs
Pick S. Bécs
Reinhard H. Esztergom
Schwarz A. Esztergom
Taller B. Debreczen
Madár J. Gyoma

Hungária szálloda.
Prosper M. Páris
Dr. Johannes A. Bécs
Löwenberg P. Bécs
Vezekényi J. Bécs
Egger B. Bécs
Berényi A. Bécs
Jost A. Sheffield
Grimm J. Endrőd

Schmidt-Orient szálloda.
Geisz L. Tolna
Halász S. Szeged
Toma G. Turócz
Pfaunl K. Győr
Schmidt W. Füsldorf
Lemberkovits A. Négyes
Hegedüs J. Négyes
Fischer J. Gyapju
Juschni N. Bécs
Ternyey J. Szt.-Miklós
Balogh K. Debreczen

Fehérló szálloda.
Thuróczy G. Vágselye
Szettner J. Bécs
Kepper A. Bécs
Rozenfeld E. Gyöngyös
Sugár S. Eger
Bauer M. Tass
Eckstein L. Szelle
Nagy S. Szt.-Márton
Fehér A. Deczember
Schwartz J. Szolnok
Keller A. Bécs

Két korona szálloda.
Ungár S. Félegyháza
Steiner M. Félegyháza
Singer L. N.-Körös
Fischer B. Kecskemét
Egi J. Szerbia
Obradovics L. Szerbia
Hubay G. Czegléd
Ujvárossy A. Czegléd

Holzwarth-Frohner száll.
Kuffler K. Zsolna
Kuffler A. T.-Szt.-Miklós

Edelstein J. Kenéz
Millitzer A. B.-Ujfalu
Hutter N. Bécs
Laád J. Bécs
Hems J. Bécs
Delej J. Komárom
Neuhauser L. Komárom
Pflaum R. Drezda
Plock F. Drezda
Weisor J. Lugos
Freund J. Szeged
Klein S. Csaba
Löwy G. Prága
Szolt M. F.-Szeli
Horváth P. P.-Péteri

Marchall-szálloda az „Angol királynéhoz.
Welden W. b. Magdeburg
Kolb A. h. Königsberg
Dellhoff F. München
Allemann O. Soligen
Bauer T. Selzerthal
Werth G. Bécs
Schuman F. Bécs
Hülgen K. Amsterdam
Kugler F. Zittau
Pollák F. Bécs
Lanstowsky Karow
Rippel Z. Langenberg
Dr. Herbeck O. Insterburg
Hoff A. Hersenthál
Sommer W. Bécs

Magyar király szálloda.
Bózay K. Becskerek
Lobinger L. Bábolna
Renner G. Kisbér
Neufeld L. Diakóvár
Miller J. Gsákvár
Bikhelyi M. Ács
Hinter J. Bécs

Vadászkürt szálloda.
Lonovits Gy. Kurtin
Vásárhelyi L. Arad
Vecsey A. Szt.-Péter
Handl L. Bécs

Fehérhattyu szálloda.
Liedermann H. Debreczen
Gorove M. Debreczen
Horváth J. Kunhegyes
Verebes K. Vácz
Deutsch J. Czegléd
Lukács D. Makó
Schwarzlinger S. Kassa
Katona F. Tata
Schwarz S. Kassa

M. Államvasut-szálloda.
Pozány J. Arad
Dózsa I. Késmárk
Böhm M. Késmárk
Schweiger S. Heinburg
Tomiski T. Trawnik
Prager K. Bécs
Radopolye S. Zombor
Kálnoki J. Óvár

Páris szálloda.
Wischnekovszky J. b. Lemberg
Szőke K. Szt.-Miklós
Hegyi V. Győr
Lang S. Jaskó
Carina G. Turin
Letzter L. N.-Kálló
Rindskopf S. Teplitz
Fischer F. Bécs
Mährischl S. Bécs
Dolescu A. Bukarest
Grünberger A. Pécs

Európa szálloda.
Guttmann D. Bécs
Schlesinger R. Bécs
Glasz M. Bécs
Guttmann A. Bécs

Erzsébet szálloda
Gerevics E. M.-Sziget
Czifra K. Sopron
Blau S. Dabas
Fiáth K. Ercsi
Dr. Btázy K. Kassa
Dányi D. Kaposvár
Kalmár J. Szt.-Kereszt

Elhaltak névsora 1885. decz. 12—13.

Csika E. 2 é. aszt. leánya IX. k. Páva-u. 33. toroklob.
Ehn M. 21 é. özv. leánya II. k. Fő-ut 48, tüdőgümő.
Kalmán F. 23 é. állatorvos VII. k. dohány-u. 70, agykérlob.
Galambos A. 65 é. szegényház, tüdővész.
Gyurik M. 2 é. napsz. fia VII. k. Vörösmarty-u. 5, bélhurut.
Wolf-Rosenzweig K. 78 é. özv. VII. k. István-tér 10, aggkór.

Zweig Á. 56 é. baromfi keresk. VII. k. Klauzál u. 19, rák.
Pibal-Hub M. 52 é. hiv. szolga neje, IX. k. Liliom-u. 46. szivbaj.
Kellmann E. 6 é. nyomdász fia, IX. k. Tüzoltó-u. 14, kanyaró.
Lobensteiner N. 28 é. postahiv. II. k. Donati-u. 46, tüdőlob.
Rosenmesser-Hoffmann E. I. k. Attila-u. 64, tüdőlob.
Mikes I. 47 é. geplakatos VII. k. Kerepesi-ut 69, tüdőlégdag.
Rabel B. 3 é. berkocsis fia, VII. k. Hársfa-u. 50, torokgyik.
König Cs. 29 é. cseléd, VII. k. Dob-u. 15, kimerülés.
Friedmann B. 53 é. magánzó fia, VII. k. Kisdiófa-u. 16, tüdővész.
Bachrach-Weiner R. 70 é. magánzó V. k. Sétatér-u. 4, hörglob.
Schwarz A. 2 é. napsz. fia, VII. k. Fuvaros-u. 10, kanyaró.
Schavlatura M. 2 é. napsz. fia, VII. k. Prater-u. 56, torokgyik.
Váradi Gy. 6 é. éjjeli? fia, VII. k. Fuvaros-u. 9, sorvadás.
Lux R. J. 59 é. napsz. özv. VIII. k. koszoru-u. 7. gümőkór.
Rossbach St. 2 é. kőzsz. lánya VIII. k. stáczió-u. 21. agyhártyalobb.
Lábai M. 2 é. napsz. lánya VIII. k. vig-u. 22. tüdőlob.
Rafay J. 26 é. napsz. VII. k. [illegible]-u. 21. rögtöni halál.
Schwiegele L. 77 é. házm. IV. k. [illegible]yó-u. 18. tüdőlégdag.
Ulrik A. 8 é. tan. VI. k. [illegible]-u. 20. himlő.
Fenier N. 5 é. V. k. Gara-[illegible] [illegible].
Strohl L. 40 é. köm. VI. k. [illegible]-u. 21. tüdővész.
Kmetykó A. 28 é. hiv. V. k. [illegible]körut 36. tüdővész.
Murni M. 3 é. napsz. l. VIII. k. Kerepesi ut 1. tüdőlob.
Schiller A. 4 é. mész. l. IV. k. Ferencz-József rakp. 23. roncs. toroklob.
Rattel P. 35 é. napsz. VIII. k. Hunyady-u. 19. tüdőtágulat.
Keil K. 28 é. hajóslakatos gümőkór.
Schiff A. 43 é. napsz. utról tüdővész.
Supár I. 28 é. napsz. IX. k. viola-u. 25. tüdővész.
Villert F. 65 é. zongoram. IV. k. Röserb. rögtöni halál.
Stibor S. 41 é. napsz. VI. k. Szondy-u. 37. öngyilkos.
Surmok M. 29 é. napsz. VIII. k. Százház-u. 5. elvérzés.
Pribil J. 38 é. kávés VII. k. király-u. 9. tüdőgümő.

NYILT-TÉR.

Kiss Péter ur

jókarónk és jótevőnk történt halála alkalmából, számos ismerősök és rokonoktól hozzánk érkezett szánakozásokért, ezennel köszönetünket nyilvánitjuk

Mély tisztelettel
Gattinger család.

3585

1885. évi deczember hó 21-én bocsájtatnak az állam részéről biztositott

olasz

vörös kereszt sorsjegyek

évenként 4 huzással

és főnyeremények:

½ millió

továbbá 200.000, 150.000, 100.000 lirával stb.

nyilvános aláirásra.

Bejelentéseket eredeti feltételek mellett

14 frt 25 kr. o. é. darabonként,

mely összegből 2 frt 50 kr drbként az aláirás alkalmával mint részletfizetés és a 11 frt 75 krból álló hátralék pedig 1886. évi január hó 31-én fizetendő — elfogadunk

költség és dijmentesen már ma

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 3551

Waizenkorn K. és fiai
váltóüzlete
BUDAPEST, V. Dorottya-utcza 3. sz.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 207. Havi b. 15.
Budapest, deczember 18-án.
Seiglière kisasszony.
Vigj. 4 felv. Irta Sandeau Gy. Forditotta Brassai S.
Személyek:
De la Seiglière Szigeti J.
Helén G. Csillag T.
Vaubert br.-né Sz. Prielle C.
Raoul Horváth
Destournelles Náday
Stamply B. Mihályfi
Jasmin Faludi
Kezdete 7 órakor.
Holnap, deczember 19-én.
Bérletfolyamban:
A sötét pont.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, deczember 18-án.
Az operaház zárva.

Holnap, deczember 19-én.
Perotti Gy. vendégjátékául:
Bérletfolyamban.
Ördög Róbert.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, deczember 18-án.
Blaha Luiza asszony mint vendég.
Az eleven ördög.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, deczember 19-én.
Nőemanczipáczió.

NÉMET SZINHÁZ.
Budapest, deczember 18-án.
Der Zigeunerbaron.
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

SZINHAZI JEGYEK a m. kir. opera-, nemzeti- és népszinházhoz IV. ker. Koronaherczeg-utcza 8. szám alatt a (Harischb-azárban) kaphatók és előjegyezhetők.

ORPHEUM.
Nagymező-utcza 17.
Mr. BERNARD Fantoches szinházával **à la Holden** vala mint **M és Mme Legrand** franczia duettisták ellépte. Fellépnek továbbá: **Lenz Paula** k. a. a pétervári csász. szinházból, hires operette és walzer énekesnő; **Man do Wirth „Férfi vagy nő"**; Proffessoru **Martini**, eredeti arny silhouettáival; **Johnson** tornász-család a görlabdán; **Carina** k. a. német énekesnő; **Margit** k. a. magyar énekesnő; **Schenk** ur bécsi dalkomikus. **The charvoions Olives** grotesk bohóczok fellépte a csodásan betanított törpe uszkárral. 328

VIZÁLLÁS 1885. decz. 17.

Névszerint	O felett	O alatt	Változik	Névszerint	O felett	O alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Po sony	2.22	—	apadó	M.-Sziget	0.80	—	apadó
Komárom	2.61	—	apadó	Boregszász	—	—	—
Budapest	2.38	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	3.72	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	5.70	—	apadó
Ujvidék	4.70	—	apadó	Szeged	5 45	—	apadó
Pancsova	3.33	—	áradó	Szolnok	5 24	—	apadó
Orsova	3.38	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	1.36	—	apadó
Barcs	0.80	—	apadó	**Maros**			
Eszék	2.87	—	apadó	Arad	1.60	—	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.61	—	apadó	Temesvár	1.20	—	áradó

IDŐJÁRÁS decz. 17. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (77—777), a kontinens nyugoti részéből kiterjed annak többi nagy részére is (764—765). Az idő északnyugoton derüs, délkeleten csapadékokkal változó, nagyobbodó hőmérséklettel.

Hazánkban: Északnyugotias és délies mérsékelt szelek mellett, a hideg enyhébb, a légnyomás mindenütt kisebb lett. Az idő északon derüs, száraz, délen változó, helyenkint havazással. Az idő derülő jellegével végződik s változó jelleget öltve, jövőre helyi csapadékokkal enyhébb lesz.

Kilátás a jövőidőre.

Hazánkban: Északnyugoton változó, délkeleten borus, enyhébb időt várhatni, helyenkint csapadékkal.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 7	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	71 5	DK 4	— 8.3	4	—
Besztercze	67.5	DNY 4	— 3.0	—	—
Besztercebánya	70.6	⊕	— 11 0	—	—
Budapest	70 9	EK 1	— 1 8	—	—
Csáktornya	70.5	NY 1	— 0 4	—	—
Debreczen	68.9	K 1	— 6 6	—	—
Eger	72.1	EK 1	— 1 2	—	—
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	68.8	DNY 2	+ 4 8	—	—
Késmárk	70.0	DNY 1	— 9 7	—	—
Keszthely	72.2	E 3	+ 2.8	—	—
Kolozsvár	69 9	NY 2	— 1 4	—	—
Magyar-Óvár	71 0	ENY 1	— 0.3	—	—
Mármaros-Sziget	67.8	ENY 1	— 2 2	—	—
Nagy-Enyed	72.3	D 2	— 6 0	—	—
Nagy-Szeben	70 3	D 2	— 4.7	11	—
Nagyvárad	72.5	E 2	— 6.4	—	—
Orsova	69.3	E 5	— 4 0	14	—
Pancsova	71.6	NY 1	— 6 8	7	—
Selmeczbánya	71.0	E 1	— 1.3	—	—
Sopron	—	NY 1	+ 1 0	—	—
Szatmár-Németi	70.5	NY 3	— 6.7	—	—
Szeged	70.8	DK 1	— 6.8	—	—
Szepsi-Szt-György	69.0	⊕	— 3.0	5	—
Szolnok	71.2	⊕	— 2.0	—	—
Temesvár	72.4	DK 3	— 10.2	20	—
Trencsén	68.8	DK 2	+ 0.8	1	—
Ungvár	68 6	K 1	— 5.1	—	—
Zágráb	72.3	DNY 1	— 0 6	—	—
Bécs	71.4	NY 3	+ 0.6	—	—
Bregenz	77.5	D 1	2.7	—	—
Lesina	66.0	K 3	+ 6.9	—	—
Pola	—	—	—	—	—
Prága	70 6	D 4	+ 1.8	—	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései deczember 17.

Faj		Irányzat	76 k/g frttól	76 k/g frtig	77 k/g frttól	77 k/g frtig	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
bánsági buza	uj	szilárd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki	•	•	7.85	7 95	7.90	8.—	8.—	8.10	8.10	8 20	8.15	8.25	8.25	8.35	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	•	•	7 75	7.85	7.80	7.90	7.90	8.—	8.—	8.10	8 05	8.15	8.15	8.25	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei	•	•	7 85	7.95	7.90	8.—	8.—	8.10	8.10	8.20	8.15	8 25	8.25	8.35	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	•	•	7 85	7 95	7.90	8.—	8.—	8 10	8 10	8.20	8.15	8 25	8 25	8 35	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északv.	•	•	7·45	7 50	7 55	7 60	7.65	7 70	7.75	7 85	7 85	7.90	7 95	8 —	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára frt -tól	kr -tól	frt -ig	kr -ig
rozs	uj	—	szilárd	70—72	6	15	6	35
árpa	uj	takarmány	szilárd	60—62	5	50	5	95
•	•	égetni való	—	62—64	6	20	7	20
•	•	sörfőzdei	—	64—66	7	50	9	—
zab	•	—	szilárd	39—41	6	40	6	70
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	4	—	5	05
•	•	másnemü	szilárd	73	4	90	4	95
•	•	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	5	—	5	25
káposzta-repcze	uj	—	szilárd	—	—	—	—	—
bánsági repcze	•	—	•	—	—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr	áru frt	áru kr
buza	szilárd	tavaszra	8	02	8	05
•	•	őszre	—	—	—	—
tengeri	•	máj.—jun.	5	59	5	61
zab	•	tavaszra	6	62	6	64
•	•	őszre	—	—	—	—
káp. repcze	lanyha	aug.—szept.	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	99.65	99.90
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—	—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	91.65	91.90
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt o. é. (300 frank)	5%	148.75	149.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	150 50	151.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—	—
Magyar 1869. keleti vasut államköty. (elsőbbs.) adóm.	5%	97.75	98.25
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	124.—	125.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	109.75	110.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		117.50	118.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		116.50	117.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	123 —	123.75
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	6%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.75	103.75
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.50	103.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	102 75	103 50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvényei (100 frt)	5%	95.25	96.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.—	98.50
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4 2/10%	82.75	83.25
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	82.75	83.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4 2/10%	83.25	83.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat apr.—okt.	4 2/10%	83.25	83.75
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.—	109.50
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	99.75	100.25
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki á 250 frt p. p.	4%	127.50	128.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki á 500 frt o. é.	5%	139.50	140.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki á 100 frt o. é.	5%	140.—	141.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki á 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki á 50 frt o. é.		167.50	168.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	106.—	106.50
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	107.—	107.50
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.—	—.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	30.—	31 —
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		125 —	126 —

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	104.—	101.50
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Közp. ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	299.50	300.—
27½ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13¾ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	114.50	115.—
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	84.25	84.75
	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
15.—	Osztrák hitelintézet	160	294.70	294.90
42.30	Osztrák-magyar bank	600	874.—	876.—
11.50	I. Magyar iparbank	150	146.—	148.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	593.—	595.—
—.—	Sziszeki hitelbank	200	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	204.—	205.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	198.—	200.—
220.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3020.—	3050.—
5.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	70.—	72.—
30 frc	Magyar-franczia biztositó társaság	200 fr.	—.—	195.—
50.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	740.—	750.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	602.—	605.—
100.—	Első budapesti	500	1315.—	1325.—
20.—	Erzsébet-malom	200	266.—	267.—
50.—	Hengermalom	500	655.—	660.—
24.—	Lujza-malom	150	310.—	312.—
30.—	Molnárok és sütők	200	438.—	440.—
60.—	Pannonia	1000	1040.—	1050.—
15.—	Viktória	300	—.—	356.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
	Alföld-fiumei	200	183.50	184.—
—.—	Arad-csanádi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Arad-körösvölgyi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	178.50	179.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
7 frc	Déli vasut	200	—.—	—.—
—.—	Északkeleti vasut	200	173.—	174.—
—.—	Erdélyi vasut	200	182.50	183.—
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	148.50	149.50
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	173.—	174.—
—.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	165.50	166.50
5.—	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	100	90.—	92.—
30 frc	Osztrák-magyar államvasut	200	277.—	277.50
—.—	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
—.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	251.—	252.—
21.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	471.—	474.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	542.—	545.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		350.—	355.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III kerületi	50	75.—	77.—
28.—	Országos központi	300	440.—	445.—
350.—	Pesti első hazai	1000	6020.—	6050.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	445.—	450.—
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	88.—	89.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	139.—	141.—
7.20	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	80 50	81.50
40.—	Első magyar üveggyár r.-t.	500	—.—	—.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	193.—	195.—
65.—	Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár	400	825.—	830.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	400.—	405.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	262.—	266.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	565.—	570.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1020.—	1050.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	231.—	232.—
8.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	82.—	84.—
10.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	82 50	83 50
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	133.50	134.50
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	212.—	213.—
50.—	Serfőzde első magyar	400	905.—	915.—
20.—	Sertéshizlaló	200	260.—	265.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	—.—	—.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	80	105.—	106.—
20.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	200	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	210	148.—	150.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	88.—	89 —
20.—	Téglagyár kőbányai	160	238.—	240.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	102.50	103.50
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.50	102.—
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	95 25	95.75
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	127.25	128.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.50	101.90
	Magyar jelzálogbank	5%	99.	99 50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	99.25	99 75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	102.75	103 25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101 45	101 85
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	99 —	99 50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.75	103.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.—	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	99.50	100.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101 75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	100.50	101.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	99.75	100

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-északi v.)	200	5%	99.75	100.25
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	99.—	—.—
Budapest-pécsi vasut		5%	99.50	100.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98 95	99.—
Déli vasut 400/200 márka		4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300	5%	98 25	98.75
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000	5%	126	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200	6%	131 25	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	99 50	100.—
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	98.—	98.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	99 —	99.25
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	98.	99.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	125 —	125.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	98.—	98.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.25	100.75
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	99.—	99 50
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany		5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.		3%	188 25	188 75
Tiszavidéki vasut	100	5%	106 50	107.50
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	98.50	99.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			180.—	181.—
Budavárosi sorsjegy			43.50	44.50
Keglevich sorsjegy			20 —	21.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			8 90	9.40
Osztrák vörös kereszt egylet			14 75	15.75
Pálffy sorsjegy			39.—	40.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.96	5.99
Császári királyi arany (körmöczi)			5 92	5.95
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9 97	10.—
20 frankos arany			9.97	10.—
20 márka			12.32	12.35
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			61.80	61.90
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		4%	61.80	61.95
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	104.25	104 50
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	49 85	49.95
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		2½%	49.75	49.85
Zürich 100 frankért		2½%	49.75	49 85
London 10 font sterlingért		2%	125.90	126.30
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.		5%	—.—	—.—

MENTHIN.

Gyomor, vér, fej. **Legjobb szer** Száj, fogak, bőr. minden kellemetlen érzés, gyomorémelygés, gyomorfájdalom, hasmenés, fogfájás stb. ellen.

Kitünő gyomorszer! Görcs-csillapitó! Fogszesz és szájviz! Toilette-szer! Üditő ital!

3206

Egy üveg ára 50 kr. Postai szállitás mellett. Határozottan Neustein Menthinjét kell kérni s tessék arra ügyelni, hogy minden üveg **védjegyünkkel** legyen ellátva. 3206

Főraktár Osztrák-Magyarország részére: Bécs gyógyszertár a „Szent Leopoldhoz" Stadt. Spiegel- és Plankengasse sarkán.

Raktár Budapesten: Török József gyógyszerésznél.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK

4%-ot kamatozó nyeremény-kötvényei

100 forint névértékben.

1886-ban három sorsolás: egyszer 100,000 frt és kétszer 50,000 frtos

főnyereménynyel s több melléknyereménynyel.

Legközelebbi huzás 1886. január 15-én.

Minden kötvény legalább 100 frttal visszafizettetik s minden kötvény, ha az a névértékkel már vissza is fizettetett, vagy arra már nyeremény is esett, tovább is résztvesz minden nyereményhuzásban, **ugy hogy egy kötvényre több izben is eshet nyeremény.** A kötvények az állampénztáraknál óvadék s biztositék gyanánt elfogadtatnak.

Napi árfolyamon kivül **részletfizetésre is.**

adjuk ezen kötvényeket, és pedig: **15 havi 7 frtjával** fizetendő részletben **összesen 105 frtért.** Ily eladásnál a befizetés tartama alatt a **nyereményjog a vevőt illeti,** ellenben a folyó kamatok javunkra esnek s a bélyeg s postadijak a vevő által viselendők.

3042 Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank
Budapest, Dorottya-utcza 6. sz. (Wurm-udvar).

Ritka alkalmi vásárlás!
Egyszersmind igen alkalmas ünnepi ajándék.

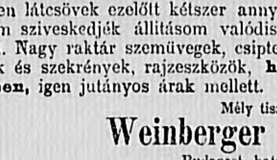

Egy nagy halmaz **kitünő minőségü látcsövet** ajánlok **jutányos bevásárlás folytán** drbonkint 3, 4, 5, 6 és 7 frtjával tokkal együtt.

Ezen látcsövek ezelőtt kétszer annyiba kerültek. — Kérem sziveskedjék állitásom valódiságáról meggyőződni. Nagy raktár szemüvegek, csiptetők, stereoskopképek és szekrények, rajzeszközök, **hő- és sulymérőkben,** igen jutányos árak mellett.

Mély tisztelettel
Weinberger I., látszerész.
3389 Budapest, hatvani-utcza 11.

Posztó maradékokat (3—4 méter) minden szinben teljes uri öltözetekre utánvét mellett küld 1 maradékot 5 frtért 2211

Futó-szőnyegeket (maradékokban 10—12 méter) minden szinben, igen tartósakat, utánvét mellett küld 1 maradékot 3 frt 80 krért

L. STORCH, Brünnben (Morvaország).

Azon szabómester urak, kik gazdagon berendezett mintakönyveket kivánnak, azokat bérmentetlenül kapják meg.

Meghivás.

Az **ujpesti takarékpénztárnak** 1886. évi január hó 10-én délután 3 órakor Ujpesten a takarékpénztár helyiségében tartandó

XVII. rendes évi közgyülésre.

Napirend:

1. Az 1885. évről szóló számadási jelentés és a mai mérlegnek előterjesztése.
2. A tiszta nyeremény felosztása, az osztaléknak megállapitása és a felmentvény megadása iránti intézkedés.
3. 5 igazgató-tanácsi és 3 felügyelő-bizottsági tag, valamint egy-egy póttagnak választása.
4. Netaláni inditványok.

Az igazgatóság.

Felkéretnek ennélfogva mindazon részvényes urak, a kik választói jogukat gyakorolni óhajtják, miszerint az alapszabályok 52. §-a értelmében a nevökre szóló részvényeiket 1886. évi január 7-ig az intézeti pénztárnál letenni sziveskedjenek.
Utánnyomat nem dijaztatik. 3563

FÁCZÁN

fogoly, fenyvesmadár, szarvas, őz és sörtevad, nyúl és minden másféle friss vad minden mennyiségben, — valódi **stiriai** tejjel hizlalt **kappan** és **poulard,** ugy szintén a **taksonyi tejjel hizlalt házi szárnyas kapható**

Pál Károly,
vadaskereskedőnél,
BUDAPEST, IV., haltér és torony-utcza sarkán. 3142

A PALLAS kiadóhivatalában (Budapest, kecskeméti-utcza 6.) kapható:

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTAR.

Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után. 3 nagy kötet, fűzve 10 frt, kötve 12 frt.

Kerestetik egy

gépgyári müvezető

egy nagy terjedelmü **budapesti gépgyár** számára. Feltételeztetik, hogy az ajánlkozó **tökéletes technikai** s **gyakorlati képzettséggel** birjon **nagy gőzgépek épitéséhez** is.

Ajánlatok **X. R. 24** jel alatt ezen lap kiadóhivatalához intézendők. 3514

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztitására, ajánlom az általam készitett és a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszterium 1885. évben 21612. sz. rendeletével helyben hagyottvény szerint készitett, a legelőkelőbb uradalmakban és gazdaságokban a legjobb sikerrel használt

egér mérget

obdan alakban; eddigi tapasztalatok szerint 1. catastr. holdra 1 kgr. elegendőnek bizonyult. 100 kgr. ára 45 frt o. é., egy 5 kilogrammos láda ára 3 frt o. é. — Hatósági engedély, minták kivánatra bérmentve küldetnek.

Sipőcz István, gyógyszerész.
2898 **Pécsett,** Baranyamegye.

Hektograph másoló készülék javitott
Hektograph-massa
Hektograph tinta

Levél- és számla-rendező és biblorhaptes.

Képes árjegyzékek, hektographirozott levonatok ingyen és bérmentve.

LEWITOS JÓZSEF, Bécsben, I., Babenbergerstrasse 9.

Raktár Budapesten: Posner Károly Lajosnál. 250

GUMMI ÉS HALHÓLYAG

a legjobb s legbiztosabb óvszer készülékek egyedül valódi párisi tuczatja 1, 2, 3, 4 és 5 frt, megküldi titoktartás mellett utánvéttel

Mosé Sándor gummi-áruk ügynöksége
Bécs, Kölnerhofgasse 4. 2810

Ugyszintén párisi szivacskák tuczatja 2 és 3 frt.
Teljes mintagyüjtemények, preservativek 15 drb 3 frt 50 kr.

Tejeladás.

Horoszeg Metternich biai tehenészetében 44 drb tehéntől egy — esetleg két évi összes tej 1886. január 1-től **eladó.**

Közelebbon érintkezhetni az uradalmi intézőséggel Bián (posta). 3542

Rendkivüli fontos a hölgyeknek.

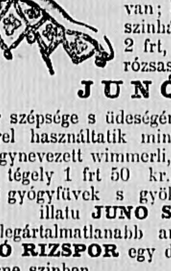

Dr. Liebermann hazánk elsőrendü vegyésze által vegyelemzett, minden ártalmas anyagtól mentnek talált

„JUNÓ PASZTA"

láthatlan női szépitő szer. Ezen arczpaszta az arcznak rögtön üde természetes fehér szint kölcsönöz, és a legjobb szem sem fedezi fel, hogy az arcz praeporálva van; legjobb sikerrel használtatik nappal, szinházban és bálokban. Egy nagy tégely 2 frt, egy kis tégely 1 frt 50 kr. Kapható rózsaszinben is.

JUNÓ CRÊME

a bőr szépsége s üdeségének kitünő fentartási szere, legjobb sikerrel használtatik mindennemü bőrtisztátlanság, szeplők, az ugynevezett wimmerli, napégés és májfoltok ellen, egy nagy tégely 1 frt 50 kr., kis tégely 1 frt, a hozzá szükséges gyógyfüvek s gyökerek nedvéből készült s kitünő illatu **JUNÓ SZAPPAN** 1 drb 40 kr.

A legártalmatlanabb anyagokból összeállitott Jaulusz-féle **JUNÓ RIZSPOR** egy doboz 60 kr. Kapható fehér, rózsa s crème szinben.

JUNÓ FOGPOR.

Ezen fogpor néhányszori használata után a fogak feltünő fehérséget nyernek. Egy doboz ára 50 kr.

JUNÓ FOGSZAPPAN.

Ezen fogszappan néhányszori használata után a fogak föltünő fehérséget nyernek, a foghust konzerválja és minden szájbüzt eltávolit, db. 40 kr. **JUNÓ ILLATSZER.** üveg 1—3 frtig.

E felsorolt női szépitőszer-különlegességek kaphatók nálam, **Jaulusz Regina orvos leánya Budapest IV. ker., hatvani-utcza II. sz.,** és küldetnek szét utánvét mellett minden irányban, továbbá: **Török József gyógysz., Telkesy gyógy.** a várban, **Moldoványi** gyógy. II. ker. Budán, **Stechlik J.** fodrász II. ker fő-utcza 7. sz. **Lueff illatszerész váczi-u., Barkóczy illatszerész fürdő-u., Noruda** ha vani-u., **Zubek** és **Bátori, Bakos Lujza** kecskeméti-u., **Linek** váczi-u és **Zelenka F.** utóda szervita-tér 3. sz., **Stech** gyógy. Zólyom. **Baruch** gyógy. Gyöngyös. 3509

Nagy jutányos végeladás

gyapjuárukban.

1886 májusban történő
átköltözés folytán
a bécsi u. 7. sz. uj üzletbe

Unger F. W. fiánál

Deák Ferencz u. 7. sz.

a következő gyapjuáruk olcsóbban a rendes árnál végeladatnak: **Jersey-Tricot-derékok, kötött női mellények** ujjakkal v. a nélkül, **kamáslik,** kötött **fej- és nagykendők, alsó ingek és alsó nadrágok,** nőknek, uraknak és gyermekeknek. **Tricot öltönyök** fiuk részére. Gyermek **kabátkák, öltönykék, fejkötők** és **czipőcskék. Téli keztyük, vadász harisnyák, vadász mellények, ütérmelegitők, lábszárak, haskötők.** Női **flanell és barket nadrágok, normál alsó ingek és alsó nadrágok** Jäger tanár rendszere szerint. Női, férfi és gyermek **harisnyák. Nemez, lüszter szövet és moiró női-alsó szoknyák. Géppel és kézzel kötött női és leány alsó szoknyák, nemez czipők.** Fehér és szines **barket és flanell** méterenként. **Kötő pamut és berlini pamut** minden szinben. **Ágytakarók** gyapjuból valamint félselyemből stb.

NB. A végeladás deczember 5-én kezdődik és f. é. deczember 30-ig tart. 3386

A «FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvkereskedésben kapható — az osztrák tartományok számára SZELINSKI GYÖRGY cs. k. egyet. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

BORÁSZATI NAPTÁR
1886-dik ÉVRE.
Szerkeszti:
Dr. NYÁRY FERENCZ.
TIZENHARMADIK ÉVFOLYAM
Ábrákkal.

Ára fűzve 80 krajczár. — Postán bérmentve megküldve 90 krajczár.

Tartalom: Naptári rész. — Bélyegekről. — Európai pénznemek. — Európai államok bortermelése. — A budapesti borvegyészeti állomás programmja. — A magyar bortermelők országos szövetkezetének szabályzata. — Az uj phylloxera-törvény. — Az orsz. közp. mintapincze szervezeti szabályai. — Bálint bácsi tanácsai. — I. Természettudományi rész. A hang. (10 ábrával). — II. **Szőlőszeti és borászati rész.** Miként lehet a borokat a rothadás ellen megóvni? — Hogyan lehet szaporitásra szánt egyes szőlőfürtöket postán küldeni? — Hogyan lehet a boros üvegek ellentálló és a hordók légmentesen záró képességét meghatározni? — Mivel kell a szőlőkarókat impregnálni. — Miként lehet boros üvegeket sörét nélkül jól kitisztitani? — Miként kell a hordókat borszeszszel conserválni? — Hogyan irtsuk ki a phylloxerát? A borhevitő készülék (2 ábrával). — Minő mivelési mód jobb a szőllőnek? — Milyen szivattyukat használjunk a borok áthuzásához? — Miként lehet a mustot gyors erjedésnek inditani? — Hogyan lehet legjobb sikerrel európai szőlőfajt amerikai alanyra nemesiteni? — Mennyi czukor van a kisajtolt törkölyben és mire lehet azt használni? — Mivel lehet hordókat legsikeresebben impregnálni? — III. **Kertészeti rész.** Komló-termelés. — IV. **Mulattató rész.** Borkorcsolyák. — Magyarországon tartatni szokott országos vásárok jegyzéke. — Hirdetések. 3173

A «FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható, — az osztr. tartom. számára Szelinszki György cs. kir. egyet. könyvárusnál Bécsben. I. Stefansplatz Nr. 6.

A MAGYAR NŐK HÁZI NAPTÁRA
1886. évre.
Szerkeszti: BENICZKY IRMA.
Sok képpel. XVIII. évfolyam. *Sok képpel.*

Ára fűzve 60 kr. — Postán bérmentve megküldve 70 kr.

Tartalom: Naptári rész. — Bélyegekről. — Szász Károly: Karácsony (3 képpel). — Olvasás és olvasmány. ... Kecskevásár (képpel). — Az «Arany ember» alakja (9 képpel). — Fényüzés, pazarlás. — A leghatalmasabb uralkodó. — Tudornők Angliában. (2 képpel). — Hogy tanulnak a leányok gazdálkodni? — Kertészet. — Konyhászat. — II szuos tudnivalók. — A szerb királyné szerb népviseletben (képpel). — József főherczeg családja (2 képpel). — Ámor (képpel). — Illemszabályok. — *Mulattató rész:* Maris néni meséje. — Fejes István: A szabadban (képpel). — Egmont. Beszélyke. Folckhausen Adeliná-tól. Forditotta Kuliffay Izabella. — Spanyoloszági képek (képpel). — Gondolatok. — A Magyarországban tartatni szokott országos vásárok jegyzéke. — Hirdetések. 3174

Naponta friss
nápolyi karfiol, idei gyenge spárga, gyümölcs és főzelék conservek
kaphatók 3490
GÉCZY FERENCZ
baromfi-, vad és csemege kereskedőnél
Főüzlet IV., Duna-utcza 10.
Fiók Andrássy (sugár)-ut 12.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent:

A GYÜMÖLCSTENYÉSZTÉS TANA.
Vezérfonalul
gyümölcstenyésztési előadások és önképzés számára.
LUCAS E. és MEDICUS FR. nyomán
átdolgozta
VILLÁSI PÁL.
105 fametszvénynyel. 2 frt helyett 1 frt.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓ-ÜZLETE.
Budapest, Dorottya-utcza 1.,
elfogad eredeti feltételek mellett bejelentéseket
a folyó hó 21-én történendő
olasz vörös kereszt sorsjegyek aláírásához.
A bejelentés jegyzésénél 2 forint 50 krajczár teendő le, mig a maradék 11 forint 75 krajczár január 31-ig (kamatmentesen fizethető). 3566

Aláírásokat
olasz vörös kereszt sorsjegyekre
eredeti feltételek mellett költség és díjmentesen
már ma elfogad
FUCHS J. magy. kir. udvari pénzváltó
Budapest, Deák Ferencz-utcza. 3578

JELENTÉS A
f. évi deczember 21-én
tartandó aláírásra az
állam által biztositott
Olasz vörös kereszt sorsjegyekre
évenként átlag 4 huzás.
Főnyeremények: 500 000, 200,000 150,000 stb. lira.
Legkisebb nyeremény 30 lira emelkedik 45 liráig.
Átvesszük az aláírásokat az eredeti feltételek mellett à
14 frt 25 kr. o. é. darabonként.
A jelentkezésnél darabonként 2 frt 50 kr. a hátralék 11 frt 76 kr. pedig 1886. január 31-én fizetendő.
Miután f. hóban az aláirás már záratik, kérünk jelentkezéseket idejekorán.
Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.
POLITZER ZSIGMOND és Tsa. utódai
DIRNFELD TESTVÉREK
BANKÜZLETE
3537 Budapest, Fürdő-utcza 4.

UJ ✚ SORSJEGYEK
már e hó 21-én
tartatik meg az aláirás ÁLLAMI BIZTOSITÉKKAL biró
Olasz vörös kereszt-sorsjegyekre
darabonként 14 frt 25 kr. árfolyam mellett.
Aláírási bejelentéseket elfogadunk már mától fogva eredeti feltételek mellett. A megbizásnál, azaz aláirásnál darabonkint 2 frt 50 kr. teendő le, (vagy postautalványon beküldendő. — A 11 frt 75 kr. hátralék darabonkint 1886. január hó 31-ig fizetendő.
Ezen sorsjegyek rendkivül előnyös játéktervvel birnak. Évente 4 huzás.
Főnyeremények 500,000, 200,000, 150,000, 100,000, 50,000 lira (frank) stb.
Még a legkisebb nyeremény is nagyobb a vételi árnál, tehát csak nyereség lehetséges. — Egy sorsjegy két nyereményt is érhet el. — A sorsjegyek állambiztositékkal birnak.
KIVÁLÓ FIGYELEMRE MÉLTÓ!!
Tekintettel a kereszt sorsjegyek közkedveltségére, rövid idő mulva jóval magasabb árfolyam várható, (mely eset a magyar és osztrák kereszt sorsjegyeknél szintén előfordult) eme sorsjegyek tehát üzérkedésre (spekulácziára) is különösen ajánlhatók, annál inkább, minthogy az olasz kereszt sorsjegyek állami biztositékkal birnak és ezenkivül jobb játéktervvel, mint más kereszt sorsjegyek. — Az üzérkedés két előnynyel bir, minthogy először az árfolyam emelkedésére lehet spekulálni, másodszor a vevő az üzérkedés tartama alatt az összes tervszerü huzásokon részt vesz. — Minden darab után csak 2 frt 50 kr. foglaló (Cautió) szükséges és a sorsjegyeket mindaddig mérsékelt kamatok mellett letétben tartjuk, mig nyereséggel eladhatók.
KORITZ ANTAL ÉS TÁRSA
BANKHÁZA 3583
BUDAPESTEN, HARMINCZAD-UTCZA 2. SZÁM.

A ház lerombolása, valamint az üzlet feloszlása folytán igen olcsó áron kaphatók:
mindennemü vásznak, női és férfi fehérnemüek, függönyök, ágy- és asztalteritők, fehér és szines barkétok, asztalkendők- és kávéteritékek, férfi gallérok és kézelők, derékfüzők és mind e szakmába vágó czikkek 3408
Wetzer P. utódánál
IV. Koronaherczegutcza 6 (Korona-utcza sarkán).
Ugyanott az üzleti berendezések és kirakatok is eladók.

UJ SORSJEGYEK!
Folyó hó 21-én
olasz vörös ✚ kereszt-sorsjegyek
aláirása történend.
Főnyeremény: 500.000, 200,000, 150,000, 100,000, 50,000 lira.
Egy sorsjegynek ára 14 frt 25 kr.
Mint előleg 2 frt 50 kr. leteendő vagy postautalványnyal beküldendő; a maradó 11.75 legkésőbb 1886. január 31-ig lefizetendő; készek vagyunk azonban a sorsjegyeket kivánatra tovább is depot-ban tartani.
Aláírások már ma elfogadtatnak.
Fővárosi váltóüzlet-társaság:
ADLER ÉS TÁRSA
Budapest, Dorottya- és fürdő-utcza sarkán. 3550

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára SZELINSZKI GYÖRGY cs. k. egyet. könyvárusnál Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.
JAKAB ÖDÖN 3449
SZÉKELY HISTORIÁK
Ara füzve 1 frt. RAJZOKKAL. Diszkötésben 2 frt.
Tartalom: Mit csinált örömében Darkó Dénes. — Hová lett a Gál Sándor kenyere. — A huszár. — Miért állott meg az atosfalvi alsó malomkerék. — Az adorjáni méhek. — Az eltemetett gyürü. — A Keszeg Imre pásztorsága. — A beteg asszony utja. — Hogyan került kapu a Szabó Lőrincz kertjére — Mire jó egy idegen sirhalom.

Az 1885 évi budapesti általános kiállitás országos bizottsága.

21062. szám.

Hirdetmény.

Az **országos kiállitás területén** fenálló és a kiállitási bizottság tulajdonát képező alantabb felsorolt

építmények eladása és lebontása tárgyában

f. é. deczember hó 22-én déli 12 órakor irásbeli ajánlati versenytárgyalás fog megtartatni.

Eladásra kerül:

1. Az egész kiállitási területet körülövedző kerités, mintegy 2300 meter hosszban a **kapuzatok nélkül;**
2. a **horvát-s zlavon kiállitásra épült pavillon,**
3. a kapitánysági épület,
4. a gépfelszerelő műhely épület; **és**
5. egy amerikai jégverem.

Az összes építményekre együttesen vagy külön-külön is tehető ajánlat és köteles minden ajánlattevő irásbeli ajánlatához — melyben az ajánlott összeg betükkel és számokkal világosan kiirva legyen, — 10% azaz tiz százalékot mint bánatpénzt mellékelni.

A vállalkozó az épitményeket a kiállitási igazgatóság által meghatározandó időben saját költségén lebontani és a lebontásból kikerült anyagokat a területről elszállitani tartozik.

Ezen feltételeknek megfelelő **irásbali zárt ajánlatok. f. é. decz. hó 22-ének déli 12 óráig a kiáll. igazgatósági épületben** (városliget) a titkári hivatalban nyujtandók be, hol az ajánlatok a fenti idő lejárta után, — ajánlattevők jelenlétében, — fel fognak bontatni.

A kiállitás országos bizottság elnökének fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Bővebbi felvilágositások a kiáll. főmérnöktől nyerhetők.

3590 *Matlekovics.*

SZIGETI LAJOS
2246 szij- és nyereggyártó.
Budapest, VIII., Muzeum-körut 10. szám.
(A nemzeti muzeum mellett.)
Karácsonyi és ujévi ajándékokat a legczélszerübben alkalmazva, iparkodtam tárgyaimat úgy összeállitani, hogy mindenkinek — állása, érdeme és tehetsége szerint úgy a tárgyak szépsége, jósága valamint azoknak olcsósága tekintetében — teljes megelégedését kiérdemeljem, s hogy esetleg a jövőbeni megrendeléseikkel is teljes bizalommal viseltessenek üzletem iránt.
Ajándék tárgyaim közé a következő árúk vannak felvéve:
Egy pár lószerszám 80, 100, 120, 150 frt. — Egy nyereg közönséges disznóbőrből 15—20 frt, teljes felszereléssel 32 frt. — Úri nyereg valódi angol disznóbőrből csővasakkal a legjobb kiállítással 30, 35, 40, 45, 60 frt, ugyanez teljes felszereléssel 50, 55, 60, 65, 70 frt. — Női nyereg 80, 100, 140 frt. Nagy választék van tiszti nyeregekben, melyeket a legolcsóbb árakon számitok.
Kocsizó- és lovagló-ostorok, lovagvesszők és botok, sétabotok, vadásztarisznyák uri és női táskák, szivartárczák, pénzerszények, visittárczák monogrammal vagy anélkül. Továbbá sajátkézi himzés munkára is készitek tárczákat, megrendelés után. Megrendeléseket a leggyorsabban, s legpontosabban teljesitek, s nem tetszés esetén azokat vissza is veszem. Képes «Árjegyzék» bérmentve.

A legnemesebb
erdélyi borok
melyek valódiságáért kezességet vállalok,

Budapesten, Brázay Kálmán nagykereskedőnél muzeum-körut 23. szám. Saját eredeti töltésomben, raktári árakon kaphatók.
Teutsch B. József
borkivitel
Segesvárott (Erdély).
Árlapok ingyen. 2465

NINCS TÖBBÉ FOGFAJAS!
A soulac-i (Gironde) apátság
Dom MAGUELONNE, Prior
tisztelendő Benedek-rendi szerzetesek
fogvizének
használata mellett.
2 arany-érem: Brüssel 1880, London 1884.
A legmagasabb kitüntetések.

Boursand Péter prior által 1373 évben *feltaláltatott.*
Elixir dentifrice à 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr., 4 frt. — Poudre 80 kr., 1 frt 25 kr. — Pâte 80 kr., frt 1.25.
A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként néhány csepppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja.
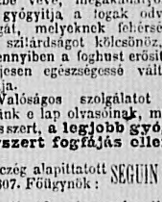
Valóságos szolgálatot teszünk e lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, **a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen** ajánljuk.
A czég alapittatott 1807. Főügynök: SEGUIN 3. Rue Huguerie, 3 BORDEAUX.
Raktárak Budapesten: *Török József* gyógyszerésznél; *Vértessi Sándor Lueff M., Mosch özvegye* és *Neruda Nándor* illatszerészeknél; *Mechlovits H és fia,* hatvani-utcza. — Nagybani eladás: *Kochmeister Frigyes utódánál nagy-korona-utcza 22.* 1607

Aláírások 3561
olasz vörös kereszt sorsjegyekre
nálunk eredeti feltételek mellett s jutalékmentesen elfogadtatnak.
Prospektus és játékterv rendelkezésre áll.
Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank BUDAPEST Dorottya-utcza 6.

A nekünk benyujtott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen legöregebb és legismertebb rendelési intézet a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.
Dr. Leitner
42 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. titkos betegségek, tehetetlenség, önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 2859

Legalkalmasabb
karácsonyi és ujévi ajándékokat
ajánl 3444
KÁLAZDY NŐVÉREK
müvirág és tollék gyára
Budapest, váczi-utcza 9. sz. I. em.

A PETŐFI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
teljesen felszerelt új
nyomdáját,
mely Kis-Kun-Félegyházán az egyetlen nyomda, kedvező feltételek és kellő biztositék mellett
azonnal, vagy pár hónap mulva
bérbeadja.
Ajánlattevők e végből akár szóval, akár irásban forduljanak
a társulat igazgatóságához.

A legszebb, legpraktikusabb és legolcsóbb karácsonyi- és ujévi Ajándék
mindenesetre egy
5000 frtos főnyereményt
nyerni
20 kros sorsjegygyel
az országos kisdedóvó, a lipótvárosi kisdedóvó és a szünidei gyermektelep javára rendezett jótékonyczélu sorsolásból
További nyeremények 1000 frt, 500 frt, stb. összesen 1861 nyeremény 10000 frt értékben.
Huzás 1886. január 2-án.
kaphatók a fő-elárusitó helyen FUCHS H. váltóüzletében BUDAPEST, Dorottya-utcza 9. sz.
valamint minden váltóüzletben, lottó-gyüjtődében és dohánytőzsdében.
Az egész összeg utánvételezése mellett semmit sem eszközlünk. 25 sorsjegy megrendelésénél ugy ezek, valamint a nyereménylajstrom ingyen küldetnek. 3562

A hirneves Nagy-Igmándi keserükút vizének lepárlása által nyert forrás-sóból készittetnek az
I. magyar
Ásvány-Seidlitz (pezsgő) porok
hatásuk előnyösebb s izük kellemesebb a keserüviznél. 1 adag ára 10 kr, 1 doboz 12 adag 1 frt o. é. a N.-Igm. kút kezelősége Komáromban, hova a postai megrendelések intézendők. Raktár: Budapesten TÖRÖK J. urnál s majd minden gyógytárban. 821

Neoschil Alajos
BUDAPEST, váczi-utcza 27.
Sebészi műszerek és kötszerek gyára.
Legnagyobb raktár mindennemü gummiárukból; uti-, vadászati- és betegápolási czélokra.
Nagy választék valódi **angol vizmentes szövet** és **gummi esőköpönyegekből,** továbbá **vadászkabátok, gamascheok, csuklyák, sárczipők,** viziva lószatboz alkalmas **valódi angol gummicsizmákból, tornázáshoz** és **csolnakázáshoz** alkalmas czipőkből. — Könnyen összehajtható **gummifürdőkádak, mosdótálak, légvánkosok, vizelet-felfogók,** ugyszintén hólyagok (Railway Utensil for Gentleman). **Gummi-izomerősitők, izomverők, fürdősapkák** és **szivacstartók, viszérdaganat** ellen alkalmas ruganyos harisnyák. **Gummi futó** és **lábszőnyegek.** 3484
Esőköpönyegekre alkalmas szövetekből meter számra is szolgálhatok, ugy szintén itt fel nem sorolt mindenféle **gummi-specialitások** a legolcsóbb árakon.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Egy fiatal vagyonos ur kivánesi tudni, ki lesz az ő aranyos kis felesége illő hozományért sem fog megharagudni, sőt kivánatosnak tartja, azonban ez a nő tulajdonát képezi én. 'szerződésileg biztositható. Discretió mindkét részről kivántatik. Levelek főposta poste-restante «Discrét Lovag» alatt. 4683

„Nefelejts", vigye el leveleit a kiadóhivatalból. 4688

Eladás.

Felvidéki törzsjogu 10—11,000 frt forgalmu gyógyszertár 40,000 frton eladó. Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 4542

Egy kis hordó **villányi csemege-bor** legalkalmasabb **karácsonyi** ajándék. 5 litertől kezdve kapható a termelőnél, Csató gyógyszerésznél Villányban. Literje 38, 42, 48 kr. E bort nemcsak mint csemege üditő bort ajánlhatom, hanem reconvalescens betegeknek, mint elismert étvágy-gerjesztő és erősitő szert is. A hordók olcsón számittatnak. Ugyanott egy gyógyszerészsegéd acceptáltatik. 4681

Csató Imre kiállitási nagy éremmel kitüntetett szücsmester, kinek kiállitási bundáját a **velszi herczeg ő fensége** vette meg, az előkelő világ szives figyelmébe ajánlja magát. 160—170 frtért hajlandó az ő fensége által megvett kis bundához hasonlót késziteni. 5033

Alkalmas karácsonyi ajándékok! **valódi perzsa szőnyegek pompás** mintákban **nagy választékban, különös olcsó árakon** adatnak el. Czim. Deák Ferencz utcza 3. szám. I. emelet ajtó 19. az angol királyné szálloda mellett. 3588

Füstölt hus áruk. Bérmentten posta és csomagolás
4¾ Kl. császárhus . frt 4.—
4¾ « füstölthus . . « 3.40
4¾ « füstölt szalonna « 3.80
4¾ « pompás hurka « 4.90
Prágai sonka, minden cseh malaczokból utánvét mellett. **Vorlicek Vincze** Prága-Smichov. 3403

Uraságoktól levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók. IV. ker. egyetemtér 5. sz. alatt, az udvarban ajtó sz. 1., ugyanott javitó és tisztitó és kölcsönző intézet. 3344

Vétel.

Megvételre kerestetik kb. 5000 darab 4—5 éves fenyő, lúczfenyő és vörös-fenyő, 100 darab szép nemes hársfa 5—6 évesek, 200 drb 3—4 éves nemes platán, 200 darab 5—6 éves szelid gesztenyefa, 200 darab 4—5 éves nyirfa, 40 db kőrisfa, 50 drb tulipánfa, 15 drb 5—6 éves vörös bükk, 2000 drb 4—5 éves gula nyárfa, 50 db rezgő nyárfa, 20 drb szilfa, 500 darab jávorfa, 20 db különböző finom faju fa, továbbá mindennemü bokrok, bármily mennyiségben és minőségben és pedig aranyeső, orgonafa (lila és fehér) tövises bodza stb. **Ajánlatok Knelly tiszttartóhoz Ferendia, u. p. Clopodia intézendők.** 3586

Oktatás.

Angol leczkéket ad egy hölgy. 12 órát 10 frtért. Czime a kiadóhivatalban. 4678

Alkalmazást keres

Egy állami műszaki hivatalnok, ügyes rajzoló, szép irással, magyar, német levelezésben és könyvvitelben jártas délutáni foglalkozást keres. Czime a kiadóhivatalban. 5032

Lakás és bérlet.

Kerestetik! **2 utczai szoba**, konyha, kamara, előszoba, **azonnali** beköltözhetésre. 5029

Csinos garçon-lakásért 600 forint évi bért igérek. Alkalmas lakást butor nélkül is kibérelnék. Ajánlatokat tessék küldeni «Garçon» czim alatt a kiadóhivatalba. 4690

Egy csinos és barátságos utczai szoba, igen tiszta és rendes családnál, január elsejére kiadandó. (Egész ellátással is kapható jutányos áron.) Dohány-utcza 42. II. em. 24. sz. 4686

Zalában 600 hold felbérelhető. Czim a kiadóhivatalban. 4642

Alkalmazást nyer

Nevelő kerestetik vidékre, jó zongorista, kitünő feltételekkel. 4674

Különféle.

80,000 frt kölcsön teljes vagyoni biztositék mellett felvételre kerestetik. Értesit a kiadóhivatal. 4675

Legalkalmasabb ünnepi ajándék

Valódi **harczi kanári madarak,** bel- és külföldi madarak, kajdácsok, kutyák stb. kaphatók: 3434 **KLEIN ÖDÖN-nél,** Budapesten, bálvány-utcza 16. sz. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Kölcsön helybeli és vidéki ingatlanokra és jó váltókra nagyobb összegekben is nyerhető. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 4689

Szépség dísz. PREHN **Homokmandula korpája** eltávolit minden bőrbajt, mint pattanást, pörsenést, szeplőt, élegségtőli pattanást stb. Doboza 75 kr. Kapható: Török József gyógyszerésznél király-utcza 12., Filo János gysz. Mátyás-tér 2., Krigner György gysz., Calvin-tér és Neruda Nándor droug. hatvani-utcza. 3479

Szepességi Rizike (salátagomba) kilóját 40 krral; lengyel gomba szárazon, kilóját 2 frttal; hangyatojás ez idei szárított, kilóját 1 frt 60 krral ád el **Dörner Sándor Kassán.** Mindennemü vad bevásárlása és elárusitása. 2861
[illegible]

Lauffer Tivadar, Budapesten IV., hajó utcza 6 sz. Kölcsön Könyvtár. Fiókja: STOLP K. O. utóda IV., váczi utcza 10 sz. az udvarban.

ALÁIRÁSI FELHIVÁS

az olasz vörös + kereszt egylet

dijkölcsönének 200,000 darab sorsjegyére Ő felsége az olasz király és királyné védnöksége alatt kibocsátva az 1885. junius hó 28-iki törvény alapján az olasz kormány kezessége mellett.

A TÖRLESZTÉS EGÉSZ TARTAMA ALATT

ÉVENKÉNT 4 HUZÁS TARTATIK

500.000, 200.000, 150.000, 100.000, 50.000 frank stb.

FŐNYEREMÉNYNYEL.

A legkisebb nyeremény 50 frank és a törlesztési huzásnál most 30 frank, mely azonban esetről esetre 45 frankra emelkedik, tehát jóval magasabb az aláirási árnál.
Az igen kedvező nyeremény-esély és teljes biztonság, melyet ezen sorsjegyek nyujtanak, igen ajánlatosak.— Aláirási bejelentéseket már mától fogva 1885. decz. hó 21-ig elfogadok eredeti árak mellett jutalék felszámitás nélkül.
Az aláirási ár 14¼ forint darabonként, mely összegből csak 2 frt 50 kr. fizetendő le a bejelentés alkalmával és a hátralékos 11 frt 75 kr. 1886. január hó 31-ig lesz fizetendő; kivánatra hajlandó vagyok a sorsjegyeket továbbra is letétben tartani.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a bejelentés gyorsan kéretik, mivel az aláirások **deczember hó 21-én okvetlen lezáratnak.** 3546

BRANDL ARNOLD BANK- ÉS VÁLTÓÜZLETE **BUDAPEST, Ferencz József-tér 3. szám, (Diana épület).**

Aláirási bejelentéseket

olasz vörös + kereszt sorsjegyekre

elfogadok mától fogva minden jutalék számitása nélkül eredeti árak mellett darabonként 14 frt 25 krral. Az aláirási bejelentésnél darabonként 2 frt 50 kr. fizettetik le, ellenben a 11 frt 75 kr. 1886. évi január hó 31-ig fizethető le.
Ezen sorsjegyek évenkint négyszer huzatnak s p.

500.000, 200.000, 150.000, 100.000, 50.000 stb. lira

főnyereménynyel

az állam biztositása mellett; a legkisebb nyeremény már az első huzás alkalmával nagyobb a mostani vételárnál, tehát előre látható, hogy ezen sorsjegyek igen rövid idő alatt jelentékenyen fognak emelkedni, miért is tőke-elhelyezésre igen ajánlhatók. Az aláirás f. évi deczember hó 21-én fejeztetik be, és kérem a megbizásokat mielőbb s idejekorán hozzám intézni. 3547

KŐVÁRY ÁRMIN
bank- és váltó-üzlete Budapest, Hatvani-utcza, nemzeti kaszinó.

Épen most jelent meg
a
PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában és ugyanott (Budapest, kecskeméti utcza 6. sz.), valamint minden hazai könyvkereskedésben kapható:

A PÁRBÉR JOGI TERMÉSZETE.

IRTA:
KOVÁTS GYULA,
budapesti kir. táblai pótbiró és képesitett egyetemi magántanár.

Ára 1 forint.

Az egyedül s teljesen csalhatatlan szer még akkor is, ha minden egyéb a haj kihullása ellen sikertelen maradt, az én amerikai eredeti Bay-Rumom. A haj kihullása 8 nap alatt megszünik végképen s annak sürü utánnövése háromszor annyi időre biztosittatik. Fejkorpa s egyéb tisztátlanságok egy éj alatt eltünnek. Bármely pipere asztalon nélkülözhetlen fejmosóviz. Ára 1 frt 40 kr. Főraktár: Wessely J. okl. gyógysz. Bécs, I., Augustiner-strasse. 7. Palaczkok teljes czimmel nélkül — hamisitványok. Naponként postai szállitás. Raktárak: Török József gyógyszertárában Budapesten, dr. Rotschnek Debreczenben, Kovács Szegeden. 2893

TŰZ és BETÖRÉSI kisérlet 1885. julius 6-án Bécs város elöljárósága előtt a legjobb eredménynyel megtartatott.
Szabadalm. Casszettek à 15, 18, 22, 26 forint. 2941
Szabadalm. pénzszekrények à 45, 60, 80, 90 frt stb. csak
TÁNCZOS R.-nél Bécs, II. Taborstrasse 2.
Bővebb prospectusok fenti jelszó alatt minden vasárnapi számban.

„Nem ingyen", „se csőd", „se haláleset miatt".

határozhatjuk felülmú olcsó árakra.

2635 **Az öltöztetés terén e hirdetés**

FORRADALMAT

fog előidézni. Háromszaztiz centiméter divatos őszi-téli gyapjukelme

EGY ÖLTÖZETRE.

I-ső minőség 4 forint 78 kr., 2-dik minőség 7 forint 39 kr., 3-dik minőség 9 forint 34 kr.,
legjobb brünni szövet, egy téli kabátra:
I-ső minőség ára 5 forint 52 kr., 2-dik minőség 8 forint 98 kr.
Kész őszi öltözet legfinomabb szövetés béléssel 22 frt. | Kész őszi felöltő legfinomabb szövet és béléssel 15 frt.
Téli kabát kitünő minőségben és finom szövetbéléssel ára 22 forint.
Vidéki megrendelések naponta teljesittetnek. Minta-árjegyzék bérmentve. Minta nélkül szöv[illegible] nem küldők, mindenki győződjék meg, hogy mit vesz.

KRAUSZ LIPÓT FIA **posztó gyári és ruha raktára Budapest, belváros, kigyó-tér 3. szám.**

Mindez humbug! Az ügyes kereskedőt

csak a készpénzbeli eladásnak nagy előnyei

Legujabb és legjobb sorsjegyek
az állam által biztositva.

Aláirási felhivás

az uj OLASZ

vörös kereszt sorsjegyekre

melyeknek jegyzése és egyszersmind zárlata

1885-dik évi deczember hó 21-én

történik, miért is aláirási jelentkezéseket az eredeti határozmányok szerint

már mától fogva mindennemü dijszámitás nélkül elfogadunk.

Ezen sorsjegyeknek évenként

4 nyeremény és 4 törlesztési huzásuk

van, melyeknél mint

Főnyeremény **félmillió (500.000)**

továbbá **200,000, 150,000, 100,000 frank**

és számos melléknyeremények kihuzatnak.

A nyeremények az olasz **királyi állam** által **vannak biztosítva**, és azok **Budapesten, Bécsben, Triestben** stb. **8 nappal a huzás után** kifizettetnek.

A legkisebb nyereménynyel törlesztett sorsjegyek az **egész kisorsolási időtartama alatt a nyereményhuzásokban** is résztvesznek.

Az előjegyzési ár darabonkint 14 frt 25 kr.,

melyből 2½ frt biztosíték gyanánt előre fizetendő, vagy **posta-utalvány** által küldendő be, mig a 11¾ frtnyi hátralék a sorsjegyek átvételénél, azaz 1886. évi január 31-ig törlesztendő.

A sorsjegyek azonban nálunk tovább is **letétben maradhatnak**, minthogy azokra a **legjutányosabb** feltételek mellett **kölcsönt nyujtunk.**

Tuljegyzés esetében az osztalék, az aláirt darabszámok arányában leszállittatik, de mi részünkről igyekezni fogunk, hogy a nálunk **előjegyzett darabokat teljes számban szállithassuk.**

Vidéki rendelmények a legpontosabban eszközöltetnek és kérjük, az aláirást illetve, gyors elhatározást, hogy **a deczember 21-e**, mint **utolsó határnap** el ne mulasztassék. 3575

A „BUDAPESTI LLOYD"
kiadóhivatalának
BANK- ÉS VÁLTÓÜZLETE
ENGEL ZSIGMOND ÉS TÁRSA
BUDAPEST Dorottya-utcza 5. BUDAPEST

Karácsonyi idényre

ajánlja **Scholler & Co.** cs. kir. szabad. berndorfi érczárúk gyára (I. Wollzeile 12.) **dús választéku**

ALPACCA-EZÜST

raktárát,
alpacca-evőeszközök- és mindennemü asztali- és háztartási czikkeket, mint **asztali-, kávés- és tea-készletek,** teatálczák, állványok, gyertyatartók, asztalékeket stb. stb. legjobb minőség- és legujabb divatban.
Valamennyi alpacca-ezüst tárgy átalában fehér, kemény érczből (alpacca) vannak késziive és galvánni mód szerint 16 latos ezüsttel, vastagon vannak áthúzva. Tartósságukért kezeskedik.

Hatóságilag ótalmazott védjegyek:
alppcca-ezüstre I.
alpacca érczre.
3531

Raktár Budapesten: MOLNÁR és SÁRKÁNY-nál Dorottya-utcza

KAINRATH L. UTÓDAI

BARONYI és GOMPERZ

bank- és váltóüzlete
BUDAPEST, V. Ferencz József-tér 5,
átvesznek aláirási jelentéseket az
olasz vörös-kereszt egylet
sorsjegyeire, eredeti feltételek mellett.
3557

Aláirási felhivás

OLASZ VÖRÖS-KERESZT SORSJEGYEKRE.

Főnyeremények 500.000, 200.000, 150.000 lira stb.

Legkisebb nyeremény **30 lirától** emelkedik **45 liráig.**

Egy eredeti sorsjegy ára **14 frt 25 kr.**

A jelentkezésnél 2 frt 50 kr. fizetendő; a hátralék 1886 január hó végén a sorsjegyek átvételénél. — Jelentkezések legkésőbb f. hó 21-ég történendők.
3549

A „MERCUR" **kiadóhivatalának BANK ÉS VÁLTÓÜZLETE Politzer S.** *Dorottya-utcza 12. szám.* Budapest.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.